

Årsmelding 2023

ALLMENNEMEDISINSK FORSKNINGSENHET I TRONDHEIM (AFE TRONDHEIM)

Norges teknisk naturvitenskapelige universitet

NTNU

Fakultet for medisin
og helsevitenskap

Institutt for samfunnsmedisin
og sykepleie

Årsmelding 2023

Allmenntedisinsk forskningsenhet

Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie

Postadresse: NTNU, Fakultet for medisin og helsevitenskap

Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie

Postboks 8905, 7491 Trondheim

AFEs ledergruppe: Linn O. Getz (leder), Linn.getz@ntnu.no,

Bente Prytz Mjølstad og Bjarne Austad

Illustrasjoner: ChatGPT4/Linn O Getz, NTNUs billedarkiv (bygninger og ansatte).

Forord

Allmennmedisinsk forskningsenhet (AFE) i Trondheim ble etablert i 2006 med finansiering fra Helsedirektoratet, på linje med tilsvarende enheter i Tromsø, Bergen og Oslo. Enheten er organisert som et eksterntfinansiert prosjekt ved Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie (ISM) under NTNUs Fakultet for medisin og helsevitenskap. I 2023 var vår stab av seniorer omtrent den samme som foregående år. Både internt og i samarbeid med andre er vi involvert i en rekke prosjekt i samarbeid med både stipendiater og andre forskere, innad i eget fagmiljø og på tvers av forskningsgrupper, institutt og institusjoner. Fagfolkene inkluderer både fastleger sykepleiere, jordmødre, sosiologer, samt en psykolog og en språkforsker. Vi har dernest voksende samarbeid med helsetjenesteforskere.

Trange økonomiske rammebetingelser er fortsatt en utfordring. Samtidig er vi høyt motiverte for å fortsette arbeidet med å styrke og videreutvikle norsk allmennmedisin og primærhelsetjeneste som bærebjelker i den norske velferdsstaten.

Blant faglige høydepunkter i 2023 var tre disputaser med AFE-seniorer på veiledersiden og bred deltakelse i verdenskongressen i allmennmedisin Wonca World i Sydney i oktober. Der var AFE Trondheim involvert i flere workshops og symposier, blant annet i samarbeid med WONCA Worlds avtroppende president fastlege Anna Stavdal. I tillegg leverte vi flere frittstående vitenskapelige foredrag. Andre gode nyheter inkluderer videreutvikling av samarbeid om innovasjonsprosjektet Bærekraft på legekantoret som i 2023 ble formelt forankret i Norsk Forening for Allmennmedisin. Blant miljø vi samarbeidet med i 2023 er ellers Helsetjeneste-forskningsgruppa ved ISM, Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT), Helseinnovasjonssenteret i Kristiansund og Senter for faglig kommunikasjon ved Institutt for språk og litteratur ved NTNU. AFE Trondheim er, sammen med resten av det lokale allmennmedisinmiljøet, a jour med våre oppdrag knyttet til fellesprosjektene PraksisNett og Nasjonal Forskerskole i Allmennmedisin.

I denne rapporten kan du lese mer, både om det som her er nevnt og mye annet. Du kan også se hvordan vår aktivitet gjenspeiles i rapporteringssystemet Cristin. AFE Trondheim har egen [hjemmeside](#).

Trondheim i februar 2023

Linn O. Getz, Forskningsleder ved AFE-Trondheim

Ledertrioen i AFE Trondheim: Bjarne Austad (t.v.), Bente Prytz Mjølstad og Linn O. Getz (AFE leder, t.h.).

Innhold

Forord	3
AFE Trondheim: rammebetingelser og strategi	5
Ansatte og tilknyttede i AFE i 2023.....	7
Disputaser i 2023 veiledet av AFE seniorer	11
The GPs role in palliative care; map versus terrain	11
A Thesis on Immune Differences in Chronic Fatigue Syndrome, Fibromyalgia and Healthy Controls.....	13
Samarbeidet om å etablere koherens. En studie av den interaksjonelle dynamikken mellom lege, pasient og tolk under tolkede samtaler	14
Aktivitet rapportert i Cristin 2023.....	16
Glimt fra formidling i 2023.....	31
Samarbeid og faglige nettverk - internasjonalt, nordisk, nasjonalt og lokalt	36
Søknader om eksterne midler	44
Kvalitetsutvikling og forskning kombinert i kurs i e-konsultasjoner på legekantoret.....	47
Pågående innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekantoret	47
Forskningsprosjekter i 2023	50
Pågående Phd-prosjekter med AFE ansatte veiledere.....	50
Postdoc prosjekter og samarbeidsprosjekter med andre miljø.....	61
AFU – prosjekter.....	65
Hovedoppgaver medisin, masteroppgaver o.a. mindre prosjekter.....	67
Andre eksterne prosjekt.....	68
AFE ansatte/tilknyttedes verv 2023	71
Økonomi – AFE Trondheims bruk av basismidler 2023	73

AFE Trondheim: rammebetingelser og strategi

Fra 2006 har de allmennt medisinske forskningsenhetene i Tromsø, Trondheim, Oslo og Bergen årlig fått tildelt midler via statsbudsjettet etter søknad til Helsedirektoratet. Tildelingen var i 2023 17,5 mill. kr. fordelt på de fire AFE-ene. AFE Trondheim er organisert under *Fagenhet for Allmennt medisin og Medisinsk etikk* som i tillegg til forskende allmenntleger rommer etikere, psykologer og sosiologer. Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie har arbeidsgiveransvar for personer som mottar lønnsmidler gjennom AFE.

AFE Trondheim er en av 15 *forskningsgrupper* ved ISM (se bilde). AFE har tett samarbeid med flere av disse, spesielt Helsetjenesteforskning, Arbeid og helse, Barn og unges helse og velferd og Aldring og eldres helse, se <https://www.ntnu.no/ism/forskning>.

I tillegg til Phd-stipendiater som veiledes av AFE-ansatte, er AFE Trondheim til enhver tid hjemstavn for et knippe fastleger med «såkorn-stipend» fra Allmennt medisinsk Forskningsutvalg (AFU). For å gjøre unge kolleger kjent med AFEs perspektiv, tilbyr vi også små forskningsprosjekter innenfor AFEs satsningsområder (praksisnær forskning og primærmedisinsk teoriutvikling) i form av Hovedoppgaver i medisin og Masteroppgaver i folkehelse. I slike tilfeller er det et eksplisitt mål at oppgaven omarbeides til en vitenskapelig publikasjon.

Ansatte ved AFE har ikke undervisningsplikt, men vi bidrar til undervisning innenfor egne forskningsfelt, i tillegg til ordinære undervisningsoppgaver flere av AFE-seniorene har i sine ISM-stillinger. Vi profilerer også akademisk allmennt medisin gjennom regelmessige bidrag til de obligatoriske grunnkursene for spesialistutdanningen i allmennt medisin.

De fleste forskerne og stipendiatene ved AFE Trondheim har kliniske bistillinger.

Ansatte som mottar basismidler fra AFE-budsjettet bidrar til å skaffe finansiering fra andre kilder til Phd-stipendiater og andre forskningsprosjekter. Disse midlene kan komme flere ulike kilder, blant annet Allmennt medisinsk Forskningsfond (AMFF), Norges Forskningsråd (NFR), Samarbeidsorganet, Stiftelsen Dam og universitetsinterne strategi – og omstillingsmidler (RSO).

Forskningsgrupper

[Aldring og eldres helse](#)

[Allmennt medisinsk forskningsenhet \(AFE\)](#)

[Arbeid og helse](#)

[Barn og unges helse og velferd](#)

[Befolkningsbaserte helseundersøkelser \(HUNT\)](#)

[Epidemiologi og medisinsk statistikk](#)

[Global helse](#)

[K.G. Jebsen-senter for genetisk epidemiologi](#)

[Helsekommunikasjon: Pasientopplæring og brukervedvirkning](#)

[Helsetjenesteforskning](#)

[Innovasjon i profesjonsutdanning](#)

[Kvinnehelse og reproduksjonsepidemiologi](#)

[Medisinsk etikk](#)

[Muskel- og skjelett](#)

[Senter for helsefremmende forskning](#)

[Sykepleie - fag og profesjon](#)

05 OKT 2022

Strategi for forskning og fagutvikling

Da AFE Trondheim ble etablert i 2006, valgte enhetens første leder, professor i allmenntillegning Irene Hetlevik, en todelt strategi for forskningen innen AFE:

1) Praksisnær empirisk forskning, og

2) Primærmedisinsk teoriutvikling.

Strategien er fortsatt gyldig. Det er naturlig nok en del overlappl mellom de teoretiske og praktiske tilnærningene.

Praksisnær empirisk forskning spenner fra store registerstudier (basert på sentrale nasjonale registre og bl.a. Helseundersøkelsen i Trøndelag, HUNT) via surveyundersøkelser blant fastleger til kvalitative studier av pasienters og fagfolks erfaringer. Det er også et mål å anvende den nye infrastrukturen PraksisNett. Forskningstema i 2023 har inkludert svangerskaps- og barselomsorg i allmennpraksis, digitale konsultasjoner, palliasjon i primærhelsetjenesten, hjemmesykehus med bidrag fra primærhelsetjenesten, fastlegers arbeid med livshistorier som har betydning for helse og sykdom, fastlegens rolle overfor ungdom inkludert unge asylsøkere, årsaksfaktorer bak overvekt, diagnostikk av medisinsk uforklarte symptomer og plager, tiltak for å unngå uhensiktsmessig bruk av medisinske utredninger og vanedannende medisiner i klinisk praksis, hvordan styrke helsetjenesten bærekraft på fastlegekontoret, bruk av tolketjenester i klinisk allmenntillegning, samt oppfølging av dren i ørene hos barn.

AFE Trondheims strategi 2006-	
Praksisrelevant empiri	Utvikle teorigrunnet
<ul style="list-style-type: none">▪ Modelleringsstudier (HUNT)▪ Kliniske retningslinjers anvendbarhet▪ Kvalitative studier▪ Surveys om aktuelle tema▪ Registerstudier PHT▪ Kliniske studier inkl rehab, PNI▪ PraksisNett!▪ Arv x miljø (!)	<ul style="list-style-type: none">▪ Risikobegrepet▪ Personsentrert medisin▪ «Bio-psyko-sosial» og biologi/biografi samspill▪ Kompleksitet og kausalitetstenkning i praksis▪ Utøve verdigrunnet i praksis («core values»)▪ Sum: BÆREKRAFT

Primærmedisinsk teoriutvikling: Ved å framheve begrepet teori, retter vi oppmerksomheten mot den vitenskapsteoretiske tenkningen og de forståelsesmodeller som ligger til grunn for klinisk virksomhet i primærhelsetjenesten. Det kan sies å omhandle premissene for «den biopsykososiale modellen» som generelt anbefales som

utgangspunkt for god allmenntmedisin. Blant annet arbeider vi med et vitenskapsteoretisk perspektiv på sammenhengene mellom belastende livserfaringer og sykdom. Vi har også arbeidet videre med kompleksitetsteori og bærekraftperspektivet.

Siden oppstarten i 2006 har AFE Trondheim hatt flere prosjekt der tema er *kliniske retningslinjer for primærhelsetjenesten* (se tidligere årsmeldinger). Vi har fortsatt prosjekter i denne porteføljen.

Ansatte og tilknyttede i AFE i 2023

I 2023 har 10 medlemmer i forskergruppen mottatt lønnsmidler fra AFEs basismidler, hvorav 7 seniorer med doktorgrad, en stipendiat og to administrativt ansatte i små stillinger.

Seniorforskere lønnet av basisbevilgningen

Linn Okkenhaug Getz, AFE-leder. Lege, seniorforsker, Phd
50% stilling i AFE 1.1. – 31.12.23
50% Professor i medisinske atferdsfag, ISM

Gunnhild Åberge Vie, Lege, seniorforsker, Phd
50% stilling i AFE 1.1-31.12.23
50% stilling som førsteamanuensis i allmenntmedisin, ISM

Bente Prytz Mjølstad, seniorforsker, Phd, spes. i allmenntmedisin, fastlege.
Ansvarlig for AFEs-bloggside
40 % stilling i AFE 1.1. – 31.12.23
40% førsteamanuensis i allmenntmedisin ved ISM
Fastlegevikar Saksvik Legekantor, Malvik kommune.

Egil Fors, seniorforsker, Dr.med., spesialist i allmenntmedisin og psykiatri
20 % stilling i AFE 1.1. – 31.12.23
50% Professor i allmenntmedisin ved ISM
Overlege, Unicare Coperio (utredning og rehabilitering ved kroniske smerter og utmattelse).

Bjarne Austad, seniorforsker, Phd, spes. i allmenntmedisin, fastlege
10% stilling i AFE 1.1. - 31.12.23
50% førsteamanuensis ved ISM
Fastlege ved Øya Legesenter

Ingrid Baasland, seniorforsker, Phd, spes. i gynekologi og sentral i utforskning av livmorhalsscreeningprogrammet
20% AFE 1.1. - 31.12.23
30% stilling som postdoc ved Kreftregisteret
Gynekolog ved Baasland Klinikken, Trondheim

Anne-Sofie Helvik, Dr. med., Professor i Aldring og helse, ISM.

10% AFE 1.1-31.12.23

Magnhild Reiso, PhD-stipendiat, jordmor

2 mndr budsjettert lønn fra AFE for bidrag til paraplyprosjektet Bærekraft på legekantoret gjennom Phd-perioden 2023-26

Andre tilknyttede seniorforskere

Johann Agust Sigurdsson, Dr.med. Prof. emeritus ved NTNU og spes. i allmenntmedisin
Leder av Nordic Federation of General Practice (NFGP)

Vikariater som allmenntlege i Reykjavik

Anna Luise Kirkengen, Dr. med. Prof. emerita i allmenntmedisin, spes i allmenntmedisin.

Irene Hetlevik, Dr.med. Prof emerita i allmenntmedisin, spes. i allmenntmedisin

Biveileder for AMFF stipendiat Anne Fasting.

Ingrid Følling, Phd, Førsteam. IKOM, MH, NTNU, 40% Forsker, Regionalt senter for fedmeforskning og innovasjon (ObeCe), St. Olavs Hospital. 20% Forsker II, Nasjonalt senter for kultur, helse og omsorg, Nord Universitet.

Administrativ støtte

Imrana Kreso, Førstesekretær

30% 1.12 - 30.12.23

Eirin R Barkhall, Stud.med. Adm støtte Praksisnett

Timebasert 30% 1.1.23-31.12.23

Phd stipendiater med ekstern finansiering og AFE ansatte veiledere

Anne Fasting, Phd-stipendiat, spes i allmenntmedisin, overlege i palliasjon

50% stipendiat med midler fra AMFF 1.1-31.6 2023.

70% overlege, palliativt team for primærhelsetjenesten, Helse Møre og Romsdal HF

Hovedveileder Bente Mjølstad, biveileder Irene Hetlevik.

Disputerte 08.12.23.

Marianne Rønneberg, Phd-stipendiat, spes i allmenntmedisin, fastlege.

50% Phd-stipendiat med midler fra AMFF

Fastlege Tingvoll og praksislærer NTNU

Hovedveileder Linn O. Getz, Biveileder Bente Mjølstad.

Lillian Karlsen, offentlig PhD- stipendiat, sykepleier

50% finansiering gjennom Forskningsrådets offentlig PhD- ordning og 50 % finansiering v/ Helseinnovasjonssenteret.

Hovedveileder: Anne-Sofie Helvik (ISM), Biveileder: Bente Prytz Mjølstad (AFE, ISM)

Ragne Victoria T K Stauri, PhD-stipendiat, ass. fylkeslege Innlandet

100% Phd-stipendiat støttet av NFR. Har 80% permisjon frem til høsten 2024.

Samarbeid mellom forskningsgruppene AFE og Helsetjenesteforskning.
Hovedveileder: Gunnhild Åberge Vie, AFE.

Kirsti Wahlberg, PhD-stipendiat, lege

100% stipendiat med RSO-midler.

Samarbeid mellom forskningsgruppene AFE- Helsetjenesteforskning

Hovedveileder: Gunnhild Åberge Vie, AFE.

Kristian Onarheim, PhD-stipendiat, spesialist i allmenn- og i samfunnsmedisin

PhD-stipendiat i 50% stilling med midler frå Helse Midt-Norge RHF. Samarbeidsprosjekt med KG Jebsen senter for genetisk epidemiologi.

Biveileder: Gunnhild Åberge Vie, AFE.

Gjertrud Moe, Phd-stipendiat, psykolog

Phd-stipendiat med midler fra NTNU-Trondheim Universitetskommune. Samarbeid mellom Forskningsgruppene AFE og Barn og Unges helse og velferd.

Biveiledere: Bente Mjølstad og Linn O. Getz, AFE.

Disputas planlagt 2024.

Magnhild Reiso, PhD-stipendiat, jordmor

Phd-stipendiat 01.09.23 finansiert av RSO, MH-fakultetets Bærekraftsatsning

Hovedveileder Linn O. Getz,

Biveileder Bente P Mjølstad, begge AFE

Børge Lønnebakke Norberg, PhD stipendiat, spes i allmenmedisin, fastlege

60% stipendiat i AFE, midler fra NFR, samarbeid med Nasjonal Senter for E-helse, UNN

Hovedveileder: Bjarne Austad, Biveileder: Linn O. Getz, AFE

Eli Kristiansen, PhD-stipendiat, siviløkonom, seniorrådgiver

75% stipendiat med midler fra NFR Nasjonalt senter for E-helse, UNN

Biveileder: Bjarne Austad, AFE

Ben Kamsvåg, Psykolog- ISM, NTNU

Samarbeid med Aldring og helse. Hovedveileder: Anne-S. Helvik, AFE/ISM

Avhandling levert sent i 2023.

Heidi Sivertsen, ISM, NTNU

Samarbeid med Aldring og helse. Hovedveileder: Anne-S. Helvik, AFE/ISM.

Rikki Kyle Kotyk Yahiro, PhD stipendiat, øre-nese-hals-lege

100% stipendiat fra 01.09.2023, RSO-stilling

Biveileder: Bjarne Austad, Anne-Sofie Helvik begge AFE

Ingrid T Heian INB, NTNU

Hovedveileder: Anne-S. Helvik. AFE.

Silje Ohren Strand, Cand. philol.

Stipendiat ved Senter for faglig kommunikasjon, Institutt for språk og litteratur

Biveileder: Linn O Getz, AFE

Disputerte 01.09.2023

Ingvild Brenna, PhD-stipendiat, fagsykepleier
Fra 01.10.23, 100% PhD-stipendiat RSO-stilling
Biveiledere Bente P. Mjølstad og Ingrid Baasland, AFE

Nina Groven, M Sci.
100% stipendiat Institutt for psykisk helse, MH-fak
Finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU,
Biveileder: Egil A. Fors, AFE
Disputerte 20.06.2023.

Merethe Eide Gotaas, lege
Stipendiat finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU
Hovedveileder: Egil A. Fors, AFE
Avhandling levert 2023. Disputas planlagt vår 2024.

Per Kristian Teigen, lege
Phd Stipendiat, finansiert av Norske Kvinners Sanitetsforening.
LIS i gynekologi parallelt med forskning
Hovedveileder: Egil A. Fors, AFE, planlagt disputas i 2026.

I permisjon i 2023: Cheneso Moumakwa, fastlege, spes i samfunnsmedisin
Phd-stipendiat med midler fra AMFF.
Hovedveileder: Linn O. Getz, Biveiledere Bente Mjølstad og Aslak Steinsbekk.

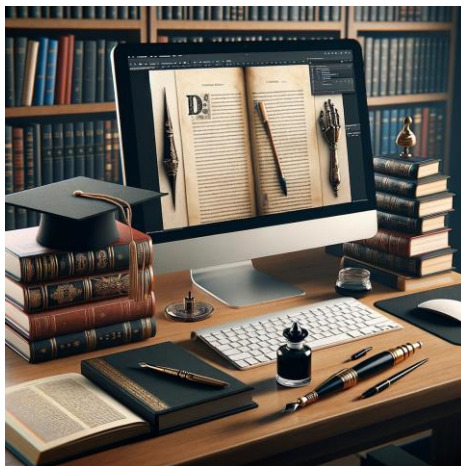
Stipendiater med Allmennpraktikerstipend (AFU) i 2023

Kari Thori Kogstad, spes i allmenmedisin og fastlege ved Gjerdrum legesenter,

Christine Agdestein, spes i allmenmedisin og fastlege, Steinkjer kommune

Anne Jølle, Phd, spes i allmenmedisin og fastlege, tema-utlyst AFU stipend.

Jorunn Nygaard, spes i allmenmedisin og fastlege Sørreisa kommune. Tilknyttet AFE Nord, biveileder i AFE Trondheim.

Stipendiatens pult før og nå. ChatGPT4/LOG februar 2024

Disputaser i 2023 veiledet av AFE seniorer

The GPs role in palliative care; map versus terrain

Prosjekt 01.01.2017 – 30.06.2023 (50 %)

Phd- stipendiat: Anne Fasting, cand med, spesialist i i allmenntidrett.

Hovedveileder: **Bente Prytz Mjølstad** (AFE, ISM, NTNU)

Biveileder: **Irene Hetlevik** (AFE, ISM; NTNU)

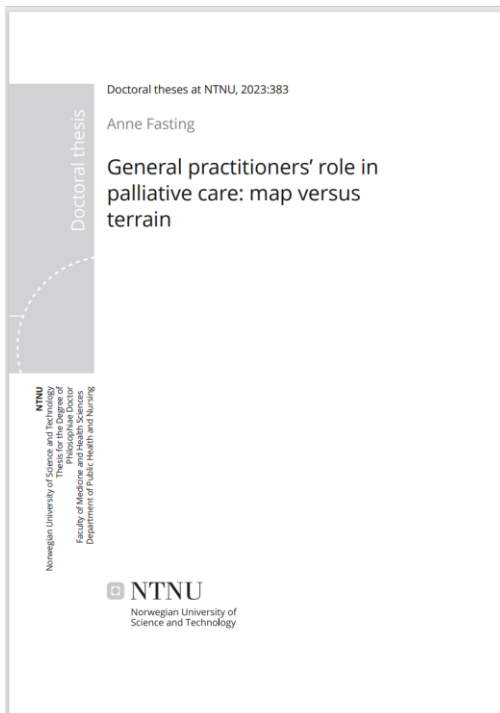
Finansiering: Allmenntidrettens forskningsfond (AMFF), Allmenntidrettens Forskningsutvalg (AFU), og AFE.

Disputas: 08.12.23. Bedømmelseskomite:

Professor Jens Søndergaard, Syddansk Universitet; Førsteamanuensis May-Lill Johansen, UiT Norges Arktiske Universitet; Professor Tora Skeidsvoll Solheim, NTNU.

Prøveforelesning: *Hva innebærer tverrfaglig samarbeid i primærhelsetjenesten ved livets slutt og hvilke konsekvenser har det for allmenntidrettens rolle?*

Avhandling: [NTNU Open: General practitioners' role in palliative care: map versus terrain](#)

Sammendrag: I fagfeltet palliasjon er fokuset på lindring og god livskvalitet for pasienter med livstruende sykdom, og deres pårørende. Antallet personer som har behov for palliativ behandling øker med en aldrende befolkning. De fleste dødsfall skjer på sykehjem eller sykehus, til tross for at pasientene oftest ønsker å tilbringe tiden hjemme. Ifølge den nasjonale retningslinjen for palliasjon i Norge, har fastlegen en nøkkelrolle, og skal sammen med kommunal hjemmesykepleie, kreftsykepleier og palliativt team ivareta omsorgen for palliative pasienter. Praktiserfaringer har antydning at det er avstand mellom fastlegens rolle i det virkelige liv, og denne forventningen.

Det overordnede formålet med dette prosjektet var å få innsikt i fastlegenes erfaringer med lindrende arbeid og utvikle ny kunnskap om fastlegenes rolle i palliasjon og barrierer for

deres deltakelse. Vi tok utgangspunkt i retningslinjen som et kart og sammenliknet med fastlegenes praksis; det virkelige terrenget. Vi gjennomførte en spørreskjemaundersøkelse blant fastleger for å få oversikt og generell kunnskap om fastlegers erfaring med palliasjon og i hvilken grad fastlegene kjente til sentrale anbefalinger i retningslinjen. Videre gjennomførte vi fire fokusgruppeintervjuer med til sammen 25 fastleger. Intervjuguiden for denne studien bygget på resultatene fra spørreundersøkelsen og retningslinjen. Vi etterspurte først fastlegenes erfaringer med palliasjon og dernest om erfaringer med retningslinjen for palliasjon.

Fastlegene hadde få palliative pasienter til enhver tid, og hjemmedød var sjeldent. Det var vanskelig for fastlegene å opprettholde spesialisert kunnskap og ferdigheter, og retningslinjen virket ikke godt implementert blant fastlegene. De så seg likevel som sentrale, og kjente seg trygge på å delta i palliasjon. Fastleger med lang reiseavstand til sykehus følte seg tryggere og mer sentrale enn de som jobbet nær et sykehus. De gjorde seg i større grad også tilgjengelig utenfor arbeidstiden.

I fokusgruppene løftet fastlegene frem flere styrker i dette arbeidet; kontinuitet i lege-pasient-forholdet, at de var vant til å koordinere pasientomsorgen og at de hadde unik kjennskap til pasientene og deres pårørende. De mente at deres allmenntilleggs kompetanse stort sett ga gode verktøy for å lindre, og de var positive til å delta i palliasjon. Likevel inntok de ulike posisjoner når det gjaldt fastlegens rolle; mens noen var svært involvert i dette arbeidet, var andre mindre involvert eller svært sjeldent involvert.

Fastlegenes opplevde også hindringer for sin deltakelse i palliasjon. Mange mistet kontakten med alvorlig syke pasienter når de var under sykehusbehandling. Utilstrekkelig informasjon fra sykehuset, kunne gjøre det vanskelig å vite hvordan de skulle følge opp pasienten. Fastlegene trengte informasjon om pasientens videre fremtidsutsikter. Vi fant at ulike kulturer for samhandling mellom fastlege, kreftsykepleier og det palliative teamet hadde utviklet seg. Noen fastleger tenkte at de ikke skulle være noe særlig involvert i dette arbeidet.

De fleste fastlegene mente at retningslinjen for palliasjon var for omfattende til bruk i allmennpraksis. Kompetansekravene fremstod som urealistiske for en vanlig fastlege, og flere følte at arbeidsmetodene som var anbefalt i retningslinjen ikke passet inn i allmennpraksis. De mistenkte at allmennleger ikke hadde medvirket i utarbeidelsen av retningslinjen.

Samlet sett tydeliggjør avhandlingen at fastleger med sin allmenntilleggs kompetanse kan tilføre unike kvaliteter i palliativt arbeid, og at deres ferdigheter utfyller andre fagfolk på feltet. Fastlegen er vanligvis portvakt til spesialiserte helsetjenester, og dersom fastlegen forbigås, kan ressursene innen spesialisert palliativ omsorg overbelastes. Det er viktig at konsekvensene av retningslinjenes krav evalueres. For allmennleger, som må følge mange retningslinjer, gjelder dette spesielt for den arbeidsmengden som påføres.

A Thesis on Immune Differences in Chronic Fatigue Syndrome, Fibromyalgia and Healthy Controls

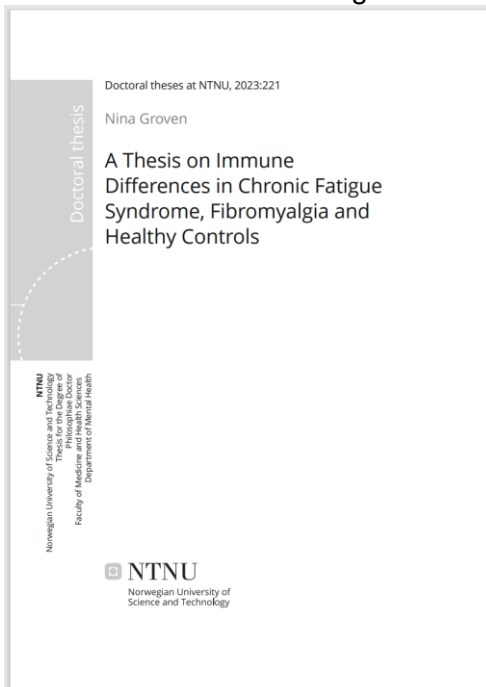
Stipendiat: Nina Groven MSci, Inst for nevrologi, NTNU
Prosjektleder Solveig Klæbo Reitan, hovedveileder, overlege/førsteamanuensis
Prosjektmedarbeidere: Biveiledere: Valentina Iversen førsteamanuensis II NTNU / Ecrine-kordinator St Olav; Biveileder **Egil A. Fors** AFE/ISM NTNU
Finansiert av Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU.
Bedømmelsekomité: Professor Robert Dantzer, University of Texas MD Anderson Cancer Center; Førsteamanuensis Ingrid Dieset, Universitetet i Oslo; Førsteamanuensis Hanne Klæboe Greger, NTNU
Disputas: 20.06.23.

Prøveforelesning: *The relationship between inflammation and depression*

Avhandling: [NTNU Open: A Thesis on Immune Differences in Chronic Fatigue Syndrome, Fibromyalgia and Healthy Controls](#)

Norsk tittel: En avhandling om immunforskjeller i kronisk utmattelsessyndrom, fibromyalgi og friske kontroll

Sammendrag: Kronisk utmattelsessyndrom (CFS) og fibromyalgi (FM) kjennetegnes ved ekstrem utmattelse og kroniske smerter. Selv om begge diagnosene er omdiskutert, er det ingen tvil om at disse pasientene lider og at dette utgjør en byrde for samfunnet i form av tapt arbeidsevne og liknende. CFS og FM har mange likhetstrekk, og begge har symptomer som minner om sykdommer knyttet til immunsystemet. Vi vet fremdeles lite om hvilken rolle immunsystemet kan ha i sykdomsbildet hos disse pasientene. Disse pasientene har ofte tilleggssymptomer på depresjon, noe som kan bety at sentralnervesystemet er involvert. En noe nyere tilnærming på sykdommer i sentralnervesystemet er knyttet mot kynureniner, men disse har i liten grad blitt studert i CFS- og FM-pasienter. Denne avhandlingen tar for seg en mer omfattende undersøkelse av immunologiske faktorer for å kunne kaste lys over eventuelle immunologiske avvik og/eller likheter mellom CFS- og FM-diagnosene. Vi undersøkte blodet av 49 CFS-pasienter, 58 FM-pasienter og sammenlignet

disse med de samme markørene hos 54 friske kontroller. Alle deltakerne var kvinner mellom 18 og 60 år. Funnene våre viste at begge pasientgruppene (CFS og FM) hadde høyere verdier av markører for betennelse: høysensitiv (eller mikro-) CRP (hsCRP) og monocyte chemoattractant protein (MCP)-1 i blodet sammenlignet med friske kontroller. Kroppsmasseindeks (BMI) hadde også sammenheng med nivåene av hsCRP. Begge pasientgruppene hadde ellers lavere verdier av flere cytokiner: Interleukin (IL)-1 β , IL-4, IL-6, IL-10, IL17, transforming growth factor (TGF)- β 1, TGF- β 2, TGF- β 3 og tumour necrosis factor (TNF)- α . For disse immunomarkørene kunne vi ikke skille CFS-gruppa fra FM-gruppa. FM hadde lavere verdier av Interferon (IFN)- γ sammenlignet med CFS og de friske kontrollene. Vi fant ingen forskjeller for IL-1ra, IL-8 og interferon gamma-induced protein (IP)-10. Det relative forholdet mellom kynureninene quinolininsyre (QA) og kynureninsyre (KA) [QA/KA] var lavere for CFS sammenlignet med friske kontroller; og det relative forholdet mellom KA og 3- hydroxykynurenin (HK) [KA/HK] og xanturensyre (XA) og HK [XA/HK] var lavere for FM pasienter sammenlignet med friske kontroller. Sistnevnte ratio var også assosiert med BMI og smerte. Konklusjon: I denne studien fant vi at begge pasientgruppene hadde høyere verdier av hsCRP og MCP-1 sammenlignet med friske kontroller. Lavere QA/KA kan være indikasjon på høyere neurotoksisitet i CFS-gruppa, og XA/HK kan være indikasjon på lavere aktivitet av enzymet som konverterer HK til XA (kynurenin-aminotransferase II). Vi fant assosiasjoner mellom fatigue og smerte for kynurenin og XA/HK, og dette belyser vanskeligheten med å skille symptomer fra diagnosene CFS og FM. Framtidig forskning bør implementere basalstudier og kliniske studier for å se nærmere på biologiske mekanismer knyttet mot kliniske symptomer på CFS og FM.

Samarbeidet om å etablere koherens. En studie av den interaksjonelle dynamikken mellom lege, pasient og tolk under tolkede samtaler

Stipendiat: Silje Ohren Strand, cand philol.

Hovedveileder: Gøril Thomassen, Institutt for språk og litteratur, NTNU

Biveiledere: professor Hanne Skaaden, OsloMet, Patrick Kermit, IPH og **Linn O. Getz**, AFE/ISM.

Bedømmelseskomité: Professor Cecilia Wadensjö, Stockholms Universitet;

Førsteamanuensis Jessica Pedersen Belisle Hansen, Høgskolen i Østfold; Professor Rein Ove Sikveland, NTNU (adm).

Disputas 01.09.23.

Prøveforelesning: *Hvilke utfordringer og muligheter ligger i å anvende ulike teoretiske og metodologiske tilnærminger for kunnskapsutviklingen i det empiriske fagfeltet "talking"? Diskuter med bruk av eksempel.*

Avhandling: [NTNU Open: Samarbeidet om å etablere koherens: En studie av den interaksjonelle dynamikken mellom lege, pasient og tolk under tolkede samtaler](#)

Sammendrag: Doktorgradsavhandlingen er resultatet av et ønske om å forstå den dialogistiske, samhandlende særegenheten i tolket kommunikasjon, samt hvordan multimodalitet – kombinasjonen av ulike verbale og ikke-verbale ressurser når mennesker snakker – kan sies å karakterisere tolkete lege–pasientsamtaler. Tidligere forskning på tolkemediert kommunikasjon har i stor grad vært basert på spørreundersøkelser og eksperimentelle studier. Tolkeforskere har de senere år etterlyst flere studier på autentiske samtaler. Gjennom de siste tiårene har en økende mengde studier på multimodalitet vist hvordan mennesker bruker hele kroppen som en multimodal formidler av mening i kommunikasjon, gjennom at samtaleparter anvender et vell av ulike semiotiske, meningsskapende ressurser (Kendon 2004, Mondada 2011, Enfield 2009, Goodwin 2000, 2013). Det er imidlertid behov for flere studier som undersøker hvilke strategier tolker tar i bruk i sine

bestrebelse på å gjengi nøyaktig den mening som er formidlet gjennom ulike multimodale ressurser, så som peking, gestikulering, hodebevegelser, blikk, positur og posisjonering, eller bruk av gjenstander i omgivelsene osv. (Skaaden 2013, Wadensjö 1998; 2018). Min avhandling søker å bidra til å tette dette hullet.

Jeg ønsket derfor å undersøke hvordan dialogen faktisk forløper når to samtaleparter – pasient og lege – behøver bistand fra en tredje aktør, en tolk, som ikke er primær part i samtalen. Med dette som utgangspunkt samlet jeg inn data fra autentiske møter mellom fastleger og deres pasienter, bistått av tre tolker med norsk/fransk og norsk/russisk som tolkespråk, og med tolkeopplæring på universitetsnivå innen konsekutiv tolking av samtaler ansikt til ansikt. De empiriske dataene består av 7 videoopptak på 3 t 12 min med til sammen 14 forskjellige deltakere.

Med utgangspunkt i mitt datamateriale analyserer jeg tolkenes kombinerte bruk av ulike multimodale ressurser gjennom ulike analyseverktøy – koherens som en multimodal funksjon, samt kontekstualiseringssignaler, innramming, fortolknings- og slutningsprosedyrer og språket som interaktivt fenomen. Mine funn viser hvordan tolkene gjengir og rekombinerer samtalepartenes kroppslig uttrykte handlinger (Goodwin, 2000); og gir innsikt i hvordan de gjengir dette som kalles sammensatte ytringer («composite utterances», Enfield, 2009) eller tale-gestikuleringssammensetninger («gesture-speech ensembles», Kendon, 2004).

Med teoretisk utgangspunkt i dialogismen (Bakhtin, 1981, Linell 2009, 2011, Wadensjö 1998, 2001), i koherensforskning (bl.a. Goodwin 1995) og i multimodalitetsforskning (bl.a. Kendon 2004), diskuterer jeg i min analyse Wadensjøs (1998) respons på Goffmans produksjonsformater med hennes mottakerformater – å lytte for å repetere, for å rapportere eller for å svare på det som blir ytret. Jeg foreslår en ytterligere videreutvikling av Wadensjøs modell, en videreutvikling som søker å ta høyde for mottakerens multisensorialitet – med andre ord lytterens, seerens – den tilstedeværendes fulle mottakelighet/sanseinntrykk.

Aktivitet rapportert i Cristin 2023

- ✓ 33 vitenskapelige artikler
- ✓ 3 lederartikler, 7 kronikker, 3 abstracts i indekserte tidsskrift
- ✓ 1 bok i dansk oversettelse, 4 bokkapitler
- ✓ 23 fagfelleverderte abstracts/foredrag på vitenskapelige kongresser
- ✓ 62 andre vitenskapelige foredrag for ulike kategorier fagutøvere ved seminarer og kurs
- ✓ 13 omtaler av forskningsprosjekt i fagtidsskrifter/nettsider
- ✓ 10 oppslag/bidrag i andre media
- ✓ Diverse: rapporter, opplysningsmateriale, podcasterie, bloggside

Vitenskapelige artikler etter tema

KRONISK SYKDOM, MEDIKAMENTBRUK, SYKEFRAVÆR

Aasdahl, Lene; Standal, Martin Inge; Hagen, Roger; Solbjør, Marit; Bagøien, Gunnhild; Fossen, Heidi; Foldal, Vegard; Bjørngaard, Johan Håkon; Rysstad, Tarjei Langseth; Grotle, Margreth; Johnsen, Roar; Fors, Egil Andreas. **Effectiveness of 'motivational interviewing' on sick leave: a randomized controlled trial in a social insurance setting.** *Scandinavian Journal of Work, Environment and Health* 2023; Volum 49.(7) s.477-486. OSLOMET NORD STO MODUM UiO SAMFORSK UNICARE OUS NTNU

Alme, Tomas Nordheim; Andreasson, Anna; Asprusten, Tarjei Tørre; Bakken, Anne Karen; Beadsworth, Michael BJ; Boye, Birgitte; Brodal, Per; Brodwall, Elias Myrstad; Brurberg, Kjetil Gundro; Bugge, Ingrid; Chalder, Trudie; Due, Reidar; Eriksen, Hege Randi; Fink, Per Klausen; Flottorp, Signe Agnes; Fors, Egil Andreas; Jensen, Bård Fosli; Fundingsrud, Hans Petter; Garner, Paul; Havdal, Lise Beier; Helgeland, Helene; Jacobsen, Henrik Børsting; Johnson, Georg Espolin; Jonsjö, Martin; Knoop, Hans; Landmark, Live; Launes, Gunvor; Lekander, Mats; Linnros, Hannah; Lindsäter, Elin; Liira, Helena; Linnestad, Lina; Loge, Jon; Lyby, Peter Solvoll; Malik, Sadaf; Malt, Ulrik Fredrik; Moe, Trygve; Norlin, Anna-Karin; Pedersen, Maria; Pignatiello, Siv Elin; Rask, Charlotte Ulrikka; Reme, Silje Endresen; Roksund, Gisle; Sainio, Markku; Sharpe, Michael; Thorkildsen, Ruth Foseide; Van Roy, Betty; Vandvik, Per Olav; Vogt, Henrik; Wyller, Hedda Bratholm; Wyller, Vegard Bruun Bratholm. **Chronic fatigue syndromes: real illnesses that people can recover from.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2023; Volum 41.(4) s.372- 376 DIAKON AHUS STO VID UiO OUS FHI HVL NTNU UNN UiB PIHSØ LDS

Forthun, Ingeborg; Rørtveit, Guri; Fossum, Guro Haugen; Jørgensen, Pål; Halvorsen, Peder Andreas; Nilsen, Stein; Straand, Jørund; Bellika, Johan Gustav; Bjorvatn, Bjørn.

Søvnforstyrrelser og forskrivning av hypnotika i allmennpraksis – en PraksisNett-studie. *SØVN* 2023 (1) s.11-15 UNN UiT FHI HAUKELAND UiO UiB NTNU NORCE

Gotaas, Merethe Otelie Eide; Landmark, Tormod; Helvik, Anne-Sofie; Fors, Egil Andreas. **Characteristics associated with physical functioning and fatigue in patients with chronic fatigue syndrome (CFS): secondary analyses of a randomized controlled trial.** *Fatigue: Biomedicine, Health & Behavior* 2023; Volum 11. s.66-82. NTNU STO

Jacobsen, Kaya Kvarme; Børte, Sigrid; Laborie, Lene Bjerke; Kristiansen, Hege; Schäfer, Annette; Martinsen, Amy; Skogholt, Anne Heidi; Brumpton, Ben Michael; Willer, Cristen J; Fors, Egil Andreas; Kristoffersen, Espen Saxhaug; Heuch, Ingrid; Mundal, Ingunn Pernille; Zwart, John Anker Henrik; Nielsen, Jonas Bille; Storheim, Kjersti; Hagen, Knut; Nilsen, Kristian Bernhard; Hveem, Kristian; Fritsche, Lars G; Thomas, Laurent Francois; Pedersen, Linda Margareth; Gabrielsen, Maiken Elvestad; Lie, Marie Udnesseter; Stensland, Synne; Zhou, Wei; Gundersen, Trude; Zayats, Tetyana; Winsvold, Bendik Kristoffer Slagsvold; Rosendahl, Karen. **COL11A1 is associated with developmental dysplasia of the hip and secondary osteoarthritis in the HUNT study.** *Osteoarthritis and Cartilage Open* 2023; Volum 6.(1) s.1-7. HIM UNN HELSEFØRDE UiB OUS HAUKELAND UiO UiT AHUS STO OSLOMET NTNU NKVTS

Navaratnam, Muhunthan; Vie, Gunnhild Åberge; Brevik, Thea Beate; Austad, Bjarne; Innerdal, Cato; Getz, Linn Okkenhaug; Skjellegrind, Håvard Kjesbu. **Prescription of potentially addictive medications after a multilevel community intervention in general practice.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2023; Volum 41.(1) s.61-68. HIM NTNU HMR

Sandsæter, Heidi Linn; Tetlie Eik-Nes, Trine; Getz, Linn Okkenhaug; Magnussen, Elisabeth Balstad; Bjerkeset, Ottar; Rich-Edwards, Janet W.; Horn, Julie. **Adverse childhood experiences and pre-pregnancy body mass index in the HUNT study: A population-based cohort study.** *PLOS ONE* 2023; Volum 18.(5) HNT NORD STO NTNU

Følling IS, Joramo K, Helvik A. **Participants stories about long-term achievement 60-months after attending a Healthy Life Centre programme (the VEND-RISK study) - a qualitative study.** *Int J Qual Stud Health Well-being.* 2023 Dec;18(1):2162984. doi: 10.1080/17482631.2022.2162984.PMID: 36578159

Thorstensen, Wenche Moe; Øie, Marte Rystad; Sue-Chu, Malcolm; Steinsvåg, Sverre Karmhus; Helvik, Anne-Sofie. **Peak nasal inspiratory flow in chronic obstructive pulmonary disease*.** *Rhinology* 2023;Volum 61.(3) s.255-62 NTNU STO SSHF HAUKELAND

ALDRING OG HELSE

Helvik, Anne-Sofie; Bergh, Sverre; Saltyte Benth, Jurate; Borza, Tom; Husebø, Bettina Elisabeth Franziska; Tevik, Kjerstin Elisabeth. **Pain and quality of life in nursing home**

residents with dementia after admission – a longitudinal study. *BMC Health Services Research* 2023; Volum 23.(1). UiO UiB SIV SI NTNU

Helvik, Anne-Sofie; Bergh, Sverre; Tevik, Kjerstin Elisabeth. **A systematic review of prevalence of pain in nursing home residents with dementia.** *BMC Geriatrics* 2023 Volum 23.(1) SIV NTNU SI

Helvik, Anne-Sofie; Hvidsten, Lara H. Thomasgaard; Engedal, Knut; Kersten, Hege; Dourado, Marcia Cristina Nascimento; Johannessen, Aud. **Living with young-onset dementia in the family - a mixed method study.** *Ageing & Mental Health* 2023 STHF SIV UiO NTNU USN

Haugan, Gørill; Korucku, Oznur; Kamile, Kukulu; Tufan, Ismail; Helvik, Anne-Sofie. Successful Aging in Turkey: **Psychometric properties of the adapted Turkish Successful Aging Scale.** *Clinical Investigation (OACLI)* 2023 Volum 13.(4) NORD NTNU

Sivertsen, Heidi Emly; Helvik, Anne-Sofie; GjØra, Linda; Haugan, Gørill. **Psychometric validation of the Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) in community-dwelling older adults.** *BMC Psychiatry* 2023; Volum 23. NORD NTNU SIV HNT

Abbel, Denise; Åsvold, Bjørn Olav; Kolberg, Marit; Selbæk, Geir; Noordam, Raymond; Skjellegrind, Håvard Kjesbu. **The Association between Coffee and Tea Consumption at Midlife and Risk of Dementia Later in Life: The HUNT Study.** *Nutrients* 2023 Volum 15.(11) HNT UiO NTNU SIV STO THTKS OUS

Standal, Martin Inge; Hjemdal, Odin; Foldal, Vegard; Aasdahl, Lene; Hagen, Roger; Fors, Egil Andreas; Anyan, Frederick. **Measuring Resilience in Long-term Sick-listed Individuals: Validation of the Resilience Scale for Adults.** *Journal of occupational rehabilitation* 2023; Volum 33. s.713-722. NTNU SAMFORSK UNICARE UiO MODUM

Tevik, Kjerstin Elisabeth; Helvik, Anne-Sofie; Stensvik, Geir-Tore; Nordberg, Marion Skallerud; Nakrem, Sigrid. **Nursing-sensitive quality indicators for quality improvement in Norwegian nursing homes – a modified Delphi study.** *BMC Health Services Research* 2023; Volum 23.(1). SIV NTNU STO

INNOVASJON, ORGANISERING AV HELSETJENESTER

Vinjerui, Kristin Hestmann; Anthun, Kjartan Sarheim; Asheim, Andreas; Carlsen, Fredrik; Mjølstad, Bente Prytz; Nilsen, Sara Marie; Pape, Kristine; Bjørngaard, Johan Håkon. **General practitioners ending their practice and impact on patients' health, healthcare use and mortality: a protocol for national registry cohort studies in Norway, 2008 to 2021.** *BMJ Open* 2023; Volum 13.(7). NTNU SINTEF STO

Wahlberg, Kirsti; Pape, Kristine; Austad, Bjarne; Vie, Gunnhild Åberge. **Use of general practitioner services among youth and young adults in Norway from 2006 to 2021.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care.* 2023 s.505-515 NTNU

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Helvik, Anne-Sofie. **Family caregiver involvement and role in hospital at home for adults: the patients' and family caregivers' perspective - a Norwegian qualitative study.** *BMC Health Services Research* 2023; Volum 23.(1). NTNU

Lervik, Lars Christian Naterstad; Vasseljen, Ottar; Austad, Bjarne; Bach, Kerstin; Bones, Anita Formo; Granviken, Fredrik; Hill, Jonathan C.; Jørgensen, Pål; Øien, Torbjørn; Marin Veites, Paola; Van der Windt, Danielle A.; Meisingset, Ingebrigt. **SupportPrim-a computerized clinical decision support system for stratified care for patients with musculoskeletal pain complaints in general practice: study protocol for a randomized controlled trial.** *Trials* 2023; Volum 24.(1) s.267. NTNU

Norberg, Børge Lønnebakke; Getz, Linn Okkenhaug; Johnsen, Tor Magne; Austad, Bjarne; Zanaboni, Paolo. **General Practitioners' Experiences With Potentials and Pitfalls of Video Consultations in Norway During the COVID-19 Lockdown: Qualitative Analysis of Free-Text Survey Answers.** *Journal of Medical Internet Research* 2023; Volum 25. UNN NTNU

Norberg, Børge Lønnebakke; Johnsen, Tor Magne; Kristiansen, Eli; Krogh, Frode Helgetun; Getz, Linn Okkenhaug; Austad, Bjarne. **Primary care gatekeeping during the Covid-19 pandemic: a survey of 1234 Norwegian regular GPs.** *British Journal of General Practice Open* 2023. UNN NTNU

Kristiansen, Eli; Atherton, Helen; Austad, Bjarne; Bergmo, Trine Strand; Norberg, Børge Lønnebakke; Zanaboni, Paolo. **Older patients' experiences of access to and use of e-consultations with the general practitioner in Norway: an interview study.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2023; Volum 41.(1) s.33-42. NTNU UiT UNN

Prescott, Marcus Glenton; Iakovleva, Ekaterina; Simpson, Melanie Rae; Pedersen, Sindre Andre; Munblit, Daniel; Vallersnes, Odd Martin; Austad, Bjarne. **Intranasal analgesia for acute moderate to severe pain in children – a systematic review and meta-analysis.** *BMC Pediatrics* 2023; Volum 23.(1) NTNU STO UiO

Vie, Ola Edvin; Vie, Gunnhild Åberge; Fosen, Marte. **Nerder og partyløver? Personlighet og lederstil hos ledere i tekniske og ikke-tekniske studentorganisasjoner.** *Magma forskning og viten* 2023 Volum 26.(3) s.103-112 NTNU

Thorarinsson, Stefan; Magnusson, Sveinn; Sigurdsson, Johann Agust. **Frumkvöðlastörf Gudmundar Sigurdssonar. Vandaliðuð sjúkraskrá – upphaf tölvufærslu í heilsugæslu.** *Laeknabladid: The icelandic medical journal* 2023; Volum 209.(11) s.530-532. NTNU

Thorarinsson, Stefan; Magnusson, Sveinn; Sigurdsson, Johann Agust. **Upphaf rafrænnar sjúkraskrár og tímamót í sögu rannsókna í heilsugæslu.** *Laeknabladid: The icelandic medical journal* 2023; Volum 209.(12) s.580-582. NTNU

INTERNASJONAL PRIMÆRMEDISIN

Andreassen, Kristine Elvevold; Kirkengen, Anna Luise; Johansen, May Lill. "I base my life on sadness": Apparently paradoxical sources of resilience among young Haitians. *Transcultural Psychiatry* 2023 Volum 60.(6) s.985-996. NTNU UiT

Bhattacharai, Sanju; Bajracharya, Swornim; Shrestha, Archana; Skovlund, Eva; Åsvold, Bjørn Olav; Mjølstad, Bente Prytz; Sen, Abhijit. **Facilitators and barriers to hypertension management in urban Nepal: Findings from a qualitative study.** *Open heart* 2023;Volum 10.(2) NTNU STO THTKS

Bhattacharai, Sanju Wagle; Shrestha, Archana; Skovlund, Eva; Åsvold, Bjørn Olav; Mjølstad, Bente Prytz; Sen, Abhijit. **Cluster randomised trial to evaluate comprehensive approach to hypertension management in Nepal: a study protocol.** *BMJ Open* 2023 Volum 13.(5). NTNU STO THTKS

TEORIUTVIKLING, LÆRING

Eriksen, Thor Eirik; Ekeland, Tor Johan; Getz, Linn Okkenhaug; Sørbø, Jan Inge; Ulvestad, Elling; Vetlesen, Arne Johan; Kirkengen, Anna Luise. **Krisebevissthet og medisinsk leseevne.** *Nytt Norsk Tidsskrift* 2023;Volum 40.(2-3) s.155-167 UNN HAUKELAND HVO NTNU UiB UiO UiT

Mjølstad, Bente Prytz; Getz, Linn Okkenhaug. **'They never mentioned this in medical school!' A qualitative analysis of medical students' reflective writings from general practice.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2023;Volum 41.(4) s.417-426. NTNU

Heian, Ingrid Torvik; Thorstensen, Wenche Moe; Myklebust, Tor Åge; Hummel, Thomas; Nordgård, Ståle; Bratt, Mette; Helvik, Anne- Sofie. **Olfactory training in normosmic individuals: a randomized controlled trial.** *Rhinology* 2023;Volum 62.(1) s.46-54 HMR STO NTNU SIV

Jarmund, Anders Hagen; Tollefsen, Sofie Eline; Ryssdal, Mariell; Jensen, Audun Bakke; Sakshaug, Baard Cristoffer; Unneland, Eirik; Solberg, Berge; Mjølstad, Bente Prytz. (2023) **Characteristics and patients' portrayals of Norwegian social media memes. A mixed methods analysis.** *Frontiers in medicine.* NTNU

Vitenskapelige abstracts publisert i indekserte tidsskrift

Getz, Linn Okkenhaug; Mjølstad, Bente Prytz; Hjørleifsson, Stefan. **Sustainable healthcare starting at the GP office: a national innovation to curb medical overuse.** *BMJ Evidence-Based Medicine* 2023;Volum 28. Suppl. 1. s.A35. NTNU NORCE UiB

Stavdal, Anna; Sigurdsson, Johann Agust; Petursson, Halfdan; Getz, Linn Okkenhaug. **Preventing medical overactivity: Sustainable health care powered by core values.** *BMJ Evidence-Based Medicine* 2023;Volum 28. Suppl. 1. s.A30. NTNU UiO

Tevik, Kjerstin Elisabeth; Helvik, Anne-Sofie; Stensvik, Geir-Tore; Nordberg, Marion Skallerud; Nakrem, Sigrid. **Incontinence and constipation among nursing home**

residents - a measure of quality of care? (ICS 2023 Toronto Abstracts). *Continence* 2023 Volum 7. Suppl. S1. NTNU

Lederartikler

Hjørleifsson, Stefan; Getz, Linn Okkenhaug. **Besinnelse for bærekraft.** Tidsskrift for Den norske legeforening 2023;Volum 143.(3) Eng oversettelse Medline: **The sustainability of universal health care.** UiB NTNU

Sigurdsson, Johann Agust. **The 40th Anniversary of the Scandinavian Journal of Primary Health Care.** *Scandinavian Journal of Primary Health Care* 2023 Jun;41(2):105-107. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. **Fastlegen – en «helsevekker» for personer med overvekt?** Tidsskrift for Den norske legeforening 2023;Volum 143.(3) NTNU

Fagartikler

Mjølstad, Bente Prytz; Vanky, Eszter Ilona. **Allmennt medisinske utfordringer: Nytt og nyttig fra PCOS-fronten!** *Utposten* 2023;Volum 6. NTNU

Kronikker o.l.

Barrabes, Veronika; Fredriksen, Magne Wang; Ronæs, Johan; Getz, Linn Okkenhaug; Sandset, Per Morten; Tangen, Marte Kvittum. Fremtidens helsetjenester - kollaps eller suksess? *Kommunal rapport* 2023.

Getz, Linn Okkenhaug. Akademisk utkall: Mayday for vår felles helsetjeneste! *www.universitetsavisa.no* 2023

Getz, Linn Okkenhaug. Bærekraftig medisin- framover i alle retninger. *Universitetsavisa* 2023

Getz, Linn Okkenhaug. Med AI som akademisk støttekontakt. *Universitetsavisa* 2023

Mjølstad, Bente Prytz. Har Aftenposten sovet i timen? *Aftenposten (morgenutg. trykt utg.)* 2023.

Mjølstad, Bente Prytz. En forsikring for alt som er ille? *Dagens medisin* 2023

Mjølstad, Bente Prytz. Helsetjenesten mister helheten av syne. *Dagens medisin* 2023

Doktorgradsavhandlinger veiledet fra AFE

Anne Fasting. General practitioners' role in palliative care: map versus terrain. Doctoral thesis. Trondheim: NTNU 2023 (ISBN 978-82-326-7466-4)

Silje Ohren Strand: Samarbeidet om å etablere koherens. En studie av den interaksjonelle dynamikken mellom lege, pasient og tolk under tolkede samtaler. Doctoral Thesis. Trondheim: NTNU 2023 ISBN 257-978-82-326-7214-1

Nina Groven. A Thesis on Immune Differences in Chronic Fatigue Syndrome, Fibromyalgia and Healthy Controls. Doctoral Thesis. Trondheim: 978-82-326-7142-7

Bok og bokkapitler

Kirkengen, Anna Luise; Næss, Ane Brandtzæg. Hvordan krænkede børn bliver syge voksne. København: Samfundslitteratur 2023 (ISBN 978-87-593-4218-3) 294 s. Bearbejdet oversættelse av norsk utgave utgitt ved Universitetsforlaget i 2021. STO NTNU

Fossum, Stig; Kristensen, Pål; Hunskaar, Steinar; Felde, Gunhild; Haldorsen, Karstein; Fors, Egil Andreas; Skjellegrind, Håvard Kjesbu. Muskel- og skjelettsystemet. I: Allmenntmedisin. Gyldendal Norsk Forlag A/S 2023 ISBN 9788205579866. s.400-476. UiB NTNU HAUKELAND

Getz, Linn Okkenhaug; Mjølstad, Bente Prytz. Livserfaringer, helse og sykdom. I: Allmenntmedisin. Gyldendal Akademisk 2023 ISBN 978-82-05-57986-6. s.131-140 NTNU

Lindbæk, Morten; Austad, Bjarne; Siem, Geir. Kapittel 3.4 Øret. I: Allmenntmedisin. Gyldendal Norsk Forlag A/S 2023 ISBN 9788205579866. s.326-348 NTNU UiO

Skjølsvold, Oda; Aasen-Stensvold, Maria Therese; Karlsen, Lillian; Løfaldli, Bjarte Bye. Fremtidens sykehjem. I: Sykehjemmet: hjem, helseinstitusjon og arbeidsplass. Fagbokforlaget 2023 ISBN 9788245033137. NTNU

Rapport, informasjonsmateriale, Podcaster, emnekurs i SKIL

Kvistad, Kyrre; Brandkvist, Maria; Vie, Gunnhild Åberge; Moa, Pål Fosslund; Opdahl, Signe; Sliper, Jon Olav; Rangul, Vegar; Krokstad, Steinar; Eiksund, Sveinung Øystein; Molden, Thomas Hugaas; Karlsen, Håvard Rudi; Jensberg, Heidi; Sund, Erik Reidar. Overvekt og fedme i Trøndelag 2019: Helsestatistikk-rapport nr 11 fra HUNT4. HUNT forskningsssenter 2023 (ISBN 978-82-91725-51-2) 37 s.

Baasland, Ingrid; Munk, Ane Cecilie Dæhli; Tropé, Ameli Ellen Claesdotter; Dahl, Gunn Fallås; Lie, Kathrine; Barbero, Mark Lewis B Barbero; Stokstad, Trine; Grundvåg-Pedersen, Øystein; Trogstad, Lill. Premaligne lidelser i cervix, Gynekologisk kreft-handlingsprogram, Helsedirektoratet. OSTFSYK FHI NTNU HAUKELAND UiO KREFTREG UiT

Fors, Egil. Fibromyalgi – en innføring for helsepersonell. [Informasjonsmaterieill – Norges Fibromyalgi Forbund](#).

Hjörleifsson S, Getz L. Bærekraft på legekantoret. Podcast-serie i samarbeid med Norsk Forening for Allmenntmedisin. Spotify. [Bærekraft på legekantoret | Podcast on Spotify](#)

Klingenberg, Thea; Baasland, Ingrid. Hvem bør ta HPV-vaksine? Podcasten Foreldrerådet [Internett] 2023-03-05 NTNU

Emnekurs i portalen for Kvalitet på legekantor (SKIL): Zanaboni, Paolo; Getz, Linn Okkenhaug; Kristiansen, Eli; Norberg, Børge Lønnebakke; Austad, Bjarne; Øyane, Nicolas Melchior Frederic. Bedre kvalitet i e-konsultasjoner. SKIL - Kunnskapsheving for fastleger 2023 UiT UNN UiB NTNU

Kunstneriske og museale presentasjoner

Haugen, Randi Wenche; Sjøholtstrand, Marianne; Getz, Linn Okkenhaug; Bovim, Gunnar; Dehli, Wenche P; Kimbell, Elizabeth Anna; Vereide, Ragnhild; Widerøe, Marius. NTNU Kveld: Et helsevesen som holder på å rakne. Hva gjør vi nå? [Kunstnerisk og museal presentasjon] NTNU Vitenskapsmuseet; Dokkhuset scene, Trondheim. 2023-02-28 - 2023-02-28 NTNU

Omtale av forskning i fagtidsskrift/nettsider

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. Dette synes pårørende om hjemmesykehus. *Gemini.no* 2023

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. Dette synes pårørende om hjemmesykehus. *Forskning.no* 2023

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. This is what relatives think about home-based hospital care. *sciencenewsnet.in*

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. This is what relatives think about home-based hospital care. *EurekaAlert!*

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. This is what relatives think about home-based hospital care. *Science*.

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. This is what relatives think about home-based hospital care. *Newswise*

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarne Bye; Sefland, Signe; Helvik, Anne-Sofie. What relatives think about home-based hospital care. *Medical Xpress* 2023

Kristiansen, Eli; Grønli, Kristin S.; Norberg, Børge Lønnebakke. Eldre setter pris på å kunne sende meldinger rett til legen. *Forskning.no* [Internett] 2023-03-06

Midling, Anne Sliper; Prescott, Marcus Glenton; Austad, Bjarne. Barn med alvorlige smerter får for lite hjelp. *forskning.no* og *nrk.no* [Avis] 2023-11-23

Norberg, Børge Lønnebakke; Nilsen, Lisbeth. Den effektive kommunikasjonen i en videokonsultasjon er et tveegget sverd. *Legeforeningen.no* [Internett] 2023-03-21

Røise, Martin Braathen; Austad, Bjarne. Mener dette bildet beskriver alt som er galt med milliard-systemet. *digi.no* [Fagblad] 2023-03-27

Norberg, Børge Lønnebakke; Kvam, Merethe. Fordeler og ulemper med legetime på video. NHI.no [Internett] 2023-05-24

Baasland I. Livmorhalsprogrammet forebygger livmorhalskreft Forskning.no 25.02.23.

Konferansebidrag – foredrag basert på fagfelleverderte abstracts

Stavdal, Anna; Getz, Linn Okkenhaug; Flegg, Karen; Monteiro, Nina; Zwart, Dorinen; Sigurdsson, Johann Agust. Family medicine Core Values and the UN Sustainable Development Goals: A guide to advocacy. *Wonca World Conference 26-29 October 2023*. NTNU UiO

Linnet, Kristjan; Sigurdsson, Johann Agust; Bjarkason, Brynjar; Sigurdsson, Emil Larus; Gudmundsson, Larus Steinthor; Tomasdottir, Margret Olafia. Disease pattern among long term users of weak opioids (tramadol, codeine) and benzo/Z-drugs. *WONCA World Conference 26-29 October 2023*. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz; Austad, Bjarne; Getz, Linn Okkenhaug. Pregnant women's thoughts on parenthood seen in the light of their own upbringing (oral presentation). *Wonca World Conference 2023; 2023- 10-26 - 2023-10-29*. NTNU

Mjølstad, Bente Prytz; Rønneberg, Marianne; Getz, Linn Okkenhaug. Working with patients' painful life stories in general practice: why, when, and how (Skill building session). *Wonca World Conference 2023; 2023- 10-26*. NTNU

Norberg, Børge Lønnebakke. Future use of e-consultations within a regular GP scheme. *Wonca World Conference 2023-10-26 - 2023-10-29 UNN NTNU*

Lynch, Johanna; Dowrick, Christopher; Getz, Linn Okkenhaug. Sensing and building patient safety. Practical trauma-informed and strenght-based skills and attitudes for general practice. *Wonca World conference 2023;10-29*.

Marianne Rønneberg; How do general practitioners reflect on working with patients' stories of painful and adverse life experiences? *Wonca World Conference 2023; 2023-10-26 - 2023-10-29 NTNU*

Austad, Bjarne; Prescott, Marcus Glenton; Iakovleva, Ekaterina; Simpson, Melanie Rae; Pedersen, Sindre Andre; Munblit, Daniel; Vallersnes, Odd Martin. Intranasal analgesia for acute moderate to severe pain in children - a systematic review and meta-analysis. *Wonca World Conference 2023-10-28 - 2023-10-28*. NTNU UiO

Sigurdsson, Johann Agust. Disease patterns among users of weak opioids and benzo/ Z drugs. *Wonca World 2023; 2023-10-29*. NTNU

Sigurdsson, Johann Agust. Family Medicine Core Values and UN Sustainable Development Goals: a guide to advocacy. *Wonca World conference; 2023-10-26 - 2023-10- 29 NTNU*

Stavdal, Anna; Sigurdsson, Johann Agust; Petursson, Halfdan; Getz, Linn Okkenhaug. Preventing medical overactivity: Sustainable health care powered by Core values. *Preventing Overdiagnosis. Agust 14th -16th, 2023, Copenhagen 2023*. NTNU UiO

Sigurdsson, Johann Agust. Preventing medical overactivity: Sustainable health care powered by Core values. *Preventing Overdiagnosis*; 2023-08-14 - 2023-08-16 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Sustainable healthcare starting at the GP office: a national innovation to curb medical overuse. *Preventing Overdiagnosis*; 2023-08-14 - 2023-08-16 NTNU

Mjølstad Bente Prytz. Sustainable healthcare starting at the GP office: a national innovation to curb medical overuse. *Preventing Overdiagnosis*; 2023-08-14 - 2023-08-16 NTNU

Linn Okkenhaug. Preventing medical overactivity: Sustainable health care powered by core values. *Preventing Overdiagnosis*; 2023-08-14 - 2023-08-16 NTNU

Bøthun, Silje; Karlsen, Lillian; Sandbakk, Mari Mørkeset; Rønning, Tarjei Skeide; Hansen, Nina Vanvik; Løfaldli, Bjarte Bye; Kjønneøy, Ann Iren; Rødahl, Ingebjørg; Stokke, Inger. Co-designing an integrated hospital at home (HaH)- service for hospital-level intravenous antibiotic treatment in Norway. *World Hospital at Home Congress*; 2023-03-30 - 2023-04-01. STO SINTEF NTNU HMR

Johannessen, Aud; Helvik, Anne-Sofie; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Tjelta, Thomas; Thorsen, Kirsten. The elephant in the room: Female experiences of life with a parent or husband with problematic alcohol and potential psychotropic drug use, narrated by metaphors. *Nordic Health Promotion Research Network*; 2023-06-14 - 2023-06-16. SIV NTNU OSLOMET USN

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarte Bye; Helvik, Anne-Sofie. FAMILY CAREGIVERS' INVOLVEMENT AND ROLE IN HOSPITAL AT HOME: THE PATIENTS AND FAMILY CAREGIVERS' PERSPECTIVE. A NORWEGIAN QUALITATIVE STUDY. *World Hospital at Home Congress*; 2023-03-30 - 2023-04-01 NTNU SIV SI

Lervik, Lars Christian Naterstad; Fors, Egil Andreas; Andersen, Tor Inge; Nygaard, Øystein Petter. Neck Pain in general practice - a pragmatic clinical approach for the time constraint GP. *EFIC 2023*; 2023-09-22 - 2023-09-22 NTNU STO

Lervik, Lars Christian Naterstad; Granviken, Fredrik; Bones, Anita Formo; Øien, Torbjørn; Austad, Bjarne; Jørgensen, Pål; Hill, Jonathan; van der Windt, Danielle; Vasseljen, Ottar; Meisingset, Ingebrigt. A stratified care computerized clinical decision support system for musculoskeletal pain complaints in general practice – The SupportPrim project (P047/ID362). *Wonca Europe 2023*; 2023-06-08 - 2023-06-08 STO NTNU OSLOMET NTNU

Tevik, Kjerstin Elisabeth; Helvik, Anne-Sofie; Stensvik, Geir-Tore; Nordberg, Marion Skallerud; Nakrem, Sigrid. Incontinence and constipation among nursing home residents - a measure of quality of care? (ICS 2023 Toronto Abstracts). *Continence 2023*; Volum 7. Suppl. S1. NTNU

Vie, Gunnhild Åberge; Brandkvist, Maria Charlotta; Brumpton, Ben Michael; Bjørnelv, Gudrun Maria Waaler; Åsvold, Bjørn Olav; Davies, Neil; Bjørngaard, Johan Håkon; Smith, George Davey. Education and body mass index before and after the obesity

epidemic – the HUNT Study. *NOFE-konferansen*; 2023-11-15 - 2023-11-16 SINTEF UiO
STO NORD NTNU

Wahlberg, Kirsti; Pape, Kristine; Austad, Bjarne; Asheim, Andreas; Anthun, Kjartan
Sarheim; Vie, Gunnhild Åberge; Bjørngaard, Johan Håkon. Fraværsgrensas effekt på
helsetjenestebruk - en difference-in-difference analyse.

Helsetjenesteforskningskonferansen; 2023-11-02 - 2023-11-03 NTNU

Andre faglige foredrag

Agdestein, Christine. Barselomsorg hos fastlegen. Møte Helsedirektoratet; 2023-10-25 -
2023-10-25 NTNU

Agdestein, Christine. Barselomsorg hos fastlegen. NKS Trøndelag Kvinnehelsedag;
2023-10-07 - 2023-10-07 NTNU

Agdestein, Christine. Oppfølging av skrøpelige eldre - hvordan kan helsefelleskap
mellom sykehus og kommuner bidra? SKIL konferansen; 2023-03-22 - 2023-03-22
NTNU

Austad, Bjarne. Helseplattformen: Fastlegeløsningen. Informasjonsmøte for kommuner
som ikke har tatt HP i bruk; 2023-03-09 - 2023-03-09 NTNU

Austad, Bjarne. Helseplattformen for fastleger. Status november 2023 og veien videre.
Informasjonsmøte om Helseplattformen; 2023-11-20 - 2023-11-20 NTNU

Austad, Bjarne. Helseplattformen på Øya Legesenter. Erfaringer og veien fremover.
Fagråd for legesamarbeid; 2023-09-20 - 2023-09-20 NTNU

Austad, Bjarne. Hva gjør Helseplattformen så vanskelig å bruke? Erfaringer fra
fastlegene. eHelse-konferansen; 2023-03-23 - 2023-03-23 NTNU

Austad, Bjarne. Hvordan søker jeg midler til forskning i allmenntmedisin? Oppdalsuka;
2023-03-07 - 2023-03-07 NTNU

Austad, Bjarne. Min vei inn i forskningen. Oppdalsuka; 2023-03-07 - 2023-03-07 NTNU

Baasland I. Foredrag for fastleger fra hele Norge om HPV, celleforandringer og kreft på
livmorhalsen, screening og vaksinasjon mot livmorhalskreft. Oppdalsuka 10.03.23

Baasland I. kursleder for nasjonalt kolposkopikurs for landets gynekologer og LIS innen
gynekologi og obstetrikk. Dette kurset ble i 2023 anbefalt kurs innen spesialiteten
05.06.23-07.06.23

Baasland I. Arrangerte det første nordiske kolposkopimøtet i Trondheim med deltakere
fra Norge, Sverige, Danmark, Finland og Island 27.08.23.

Baasland I. Foredrag om Livmorhalsprogrammet og kasuistikkpresentasjoner for
gynekologer ved det årlige Årsmøtet i Norsk gynekologisk forening 25.10.23

Baasland I. Foredrag for Oslo gynekologiske forening om endringene i
Livmorhalsprogrammet med innføring av HPV-testing for alle kvinner 25-69 år 09.11.23

Edwards, Christina Hansen; Mignon, Doriane Marie; Bjørngaard, Johan Håkon; Vie, Gunnhild Åberge. BMI and labour market outcomes - a Mendelian randomization approach. SEMINAR ON BMI, STIGMA, AND WORK; 2023-05-09 - 2023-05-09 STO
NORD NTNU FHI SINTEF

Fors, Egil Andreas. Medikamentell behandling av vulvodyni. Kurs i gynekologi; 2023-11-23 - 2023-11-23 NTNU

Fors, Egil Andreas. Nociplastisk smerte: Hva er det, og hva er det ikke? Nasjonal fjernundervisning i fysikalsk medisin og rehabilitering; 2023-11-28 - 2023-11-28 NTNU

Fors, Egil Andreas. Nordmenn har det vondest. Fibromyalgi, en oppdatering. Seminar; 2023-10-21 - 2023-10-21 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Allmenntmedisin og bærekraft: tenke det, ville det, skrive det - og til og med GJØRE det. Steinar Hunskår-seminaret; 2023-11-22 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Er det normalt å være frisk? Samtale med Carl Martin Faurby. Åpent møte i Kunsthall Trondheim; 2023-05-11 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Faget allmenntmedisin. Kjerneverdi 5-6-7 Teambasert læring. Grunnkurs A i allmenntmedisin; 2023-03-09 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Innlegg i debatten "Raskt nok: Utvikling av helsetjenesten i møte med eskalerende behov- kommende kollaps eller suksess". Arendalsuka 2023; 2023-08-15. NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Mer er ikke alltid bedre: Vårt felles ansvar for en bærekraftig helsetjeneste. Møte i regi av DKNVS; 2023-04-24 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Mer er ikke alltid bedre: Vårt felles ansvar for en bærekraftig medisin. Gløshaugen akademiske klubb; 2023-10-12 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Nå eller aldri. Sammen for en bærekraftig felles helsetjeneste. NTNU Kveld; 2023-02-28 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug. Støttesamtalen. Praksislærerekurs; 2023-01-28 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Engen, Caroline Benedicte Nitter; Bjørge, Line; Gissum, Karen Rosnes. Responsible clinical trials in the age of personalized medicine. 11th CCBIO Annual symposium; 2023-05-09 UiB NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Hjørleifsson, Stefan; Mjølstad, Bente Prytz. Bærekraft på legekontoret - et norsk perspektiv. Møte i Nordic Risk Group; 2023-08-13 NTNU UiB

Getz, Linn Okkenhaug; Mæland, Njål Flem. Allmenntmedisinske kjerneverdier i praksis. Grunnkurs A i allmenntmedisin; 2023-05-25 NTNU

Getz, Linn Okkenhaug; Mæland, Njål Flem. Livserfaringer, helse og sykdom: Fra epigenetikk til saksbehandling. Samling for rådgivende leger i NAV; 2023-11-15 NTNU

Grønset, Eddy; Baasland, Ingrid; Tropé, Ameli Ellen Claesdotter; Sørbye, Sveinung. Spørsmål om HPV, HPV-vaksine eller livmorhalskreft. Streamet webinar på Gynkreftforeningens hjemmeside [Internett] 2023-11-22 NTNU KREFTREG UiT

Edwards, Christina Hansen; Mignon, Doriane Marie; Bjørngaard, Johan Håkon; Bjørnelv, Gudrun Maria Waaler; Vie, Gunnhild Åberge; Kinge, Jonas Minet. KMI og sykefravær. Åpent seminar om organisering av helsetjenesten; 2023-01-11 - 2023-01-11 UiO NTNU

Helvik, Anne-Sofie; Johannessen, A.; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Tjelta, Thomas; Thorsen, Kirsten. Kvinners opplevelser og erfaringer fra et liv med rusproblem hos sin nære – analyse av metaforer. Nasjonalt seminar for forskere innen rusmiddelfeltet; 2023-11-27 - 2023-11-28. SIV USN NTNU

Hjórleifsson, Stéfan; Getz, Linn Okkenhaug. Prosjekt Bærekraft på legekantoret. Prosjektpresentasjon invitert av Helse- og Omsorgsdepartementet; 2023-11-21 NTNU UiB

Johannessen, Aud; Helvik, Anne-Sofie; Tevik, Kjerstin Elisabeth; Tjelta, Thomas; Thorsen, Kirsten. Elefanten i rommet. Kvinners opplevelser av et liv med en forelder eller ektemann med alkohol og eventuelt misbruk av psykofarmaka, uttrykt gjennom metaforer. Landskonferansen i Alderspsykiatri; 2023-04-24 - 2023-04-26. SIV NTNU OSLOMET USN

Karlsen, Lillian; Mjølstad, Bente Prytz; Løfaldli, Bjarte Bye; Helvik, Anne-Sofie. Pårørendes involvering og rolle i forbindelse med hjemmesykehus behandling av voksne - En kvalitativ studie fra Norge. Nettverkssamling i pårørendeforskning; 2023-03-16 - 2023-03-16. SI NTNU SIV

Kirkengen, Anna Luise. Barn som er i fare. Videreutdanning i psykisk helsearbeid; 2023-10-17 - 2023-10-17 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Barndommens erfaringer varer ved, på godt og særlig på vondt. Seminar; 2023-11-14 - 2023-11-14 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Barnehager er nøkkelsteder for sykdomsforebygging. Seminar; 2023-11-30 - 2023-11-30 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Farlige forbindelser. Videreutdanning Vold i nære relasjoner; 2023-09-27 - 2023-09-27 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Foreldre med egen voldserfaring. Nasjonal erfaringskonferanse; 2023-06-08 - 2023-06-08 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Hva betyr historisitet i helseforskningen? Universitet i Agder; 2023-01-23 - 2023-01-23 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Hvor lenge varer en vond barndom? Masterutdanning i barn og unges helse; 2023-02-06 - 2023-02-06 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Krænkedede barn -- syge voksne. Fagdag; 2023-11-16 - 2023-11-16 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Livet etter en vond barndom. Videreutdanning i psykisk helse; 2023-03-16 - 2023-03-16 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Livet med tidlig overlast. Fagdag; 2023-08-30 - 2023-08-30 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Mennesker er sosiale og relasjonelle kroppslige vesener -- men betyr det noe for folkehelsetjenesteforskningen? Fagmøte; 2023-02-15 - 2023- 02-15. NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Skadede barn - er helsetjenesten på høyden med oppgaven? UNIK-seminar; 2023-01-24 - 2023-01-24 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Sykepleiernes møter med traumatiserte mennesker. Seminar; 2023-11-20 - 2023-11-20 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Viktig kunnskap i møtet med brukerne på Krisesenteret. Fagdag; 2023-11-08 - 2023-11-08 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Å forebygge sykdom må begynne tidlig. Grunnkurs C Allmenntmedisin; 2023-04-17 - 2023-04-17 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Å forsømme barn blir dyrt for samfunnet. Fagdag; 2023-10-12 - 2023-10-12 NTNU

Kirkengen, Anna Luise. Å ha med seg voldserfaring inn i foreldrerollen. Forskningsseminar; 2023-04-19 - 2023-04-19 NTNU

Kirkengen, Anna Luise; Næss, Ane Brandtzæg. Barn i nød. Fagdag; 2023-06-12 - 2023-06-12 NTNU STO

Mjølstad, Bente Prytz. Fastlegens rolle overfor pasienter med alkoholoverforbruk: Lege fremfor politi! Grunnkurs C i allmenntmedisin; 2023-03-13 - 2023-03-13 NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Konsultasjon/kommunikasjon i allmenntpraksis. Grunnkurs A i allmenntmedisin; 2023-05-24 - 2023-05-24 NTNU

Mjølstad, Bente Prytz. Overmedikalisering. RELIS Fagseminar; 2023-11-06 - 2023-11-07 NTNU

Norberg, Børge Lønnebakke. Presentasjon AFE-seminar. AFE-seminar; 2023-06-15 - 2023-06-15 NTNU

Sigurdsson, Johann Agust. Gildi og sýn heilsugæslunnar í ljósi alþjóðamarkmiða. professional development; 2023-03-17 - 2023-03-17 NTNU

Tevik, Kjerstin Elisabeth; Skråstad, Ragnhild Bergene; Benth, Jurate Saltyte; Selbæk, Geir; Bergh, Sverre; Eldholm, Rannveig Sakshaug; Krokstad, Steinar; Helvik, Anne-Sofie. Alkoholbruk blant eldre, før og nå – En HUNT Studie. Nasjonalt seminar for forskere på rusmiddelfeltet 2023 (Vette seminar); 2023-11-27 - 2023- 11-28. NTNU SIV UiO

Vie, Gunnhild Åberge. Fedmeepidemi: gen og miljø. Akademimøte - Det kongelige norske videnskabers selskab; 2023-11-22 - 2023-11-22 NTNU

Wahlberg, Kirsti; Vie, Gunnhild Åberge; Pape, Kristine; Austad, Bjarne. Fraværsgrænse og helsetjenestebruk hos ungdom og unge voksne. Organisering av helsetjenesten: Åpent seminar 11. januar; 2023-01-11 - 2023-01-11. NTNU

Bidrag i generelle media

Fors, Egil Andreas. Den vanskelige smerten. NRK P2 [Radio] 2023-12-19 NTNU

Fors, Egil Andreas. Overlege: God effekt mot fibromyalgi. Dagbladet [Avis] 2023-12-21 NTNU

Fors, Egil Andreas. Vi ser en økning av belastende stressreaksjoner og utbrenthet. Adresseavisen [Avis] 2023-10-20 NTNU

Haukenes, Eirik; Karlsen, Lillian; Sefland, Signe. Pårørendes rolle i hjemmesykehus. NRK Møre og Romsdal [TV] 2023-06-06 NTNU

Lofthus, Elisabeth; Rønneberg, Marianne; Getz, Linn Okkenhaug. Kronisk sykdom: Risikofaktoren få nevner. Dagbladet Magasinet [Avis] 2023-08-24 NTNU

Mjølstad, Bente Prytz; Brekke, Kristina. Eksperter: Dette kan øke risikoen for sopp i underlivet. VG [Avis] 2023-08-14 NTNU

Støbakk, Torunn; Austad, Bjarne. Sammenlignes med «Hvor er Willy?»: Slik forklarer Helseplattformen kritikken. Adresseavisen [Avis] 2023-03-25 NTNU.

Støbakk, Torunn; Austad, Bjarne. Setter av 100 millioner til ny Helseplattformen-versjon – forhandler med IT-gigant om regningen. Aftenposten og Adresseavisen [Avis] 2023-11-06 NTNU

Time, Jon Kåre; Velo, Pål; Belgaux, Christian; Getz, Linn Okkenhaug. Dr Dropout. (Epi)krise for legerollen. Hva skjer med legerollen når helsevesenet presses fra alle kanter? Morgenbladet [Avis] 2023-02-03 NTNU.

Vie, Gunnhild Åberge. Hvorfor legger noen aldri på seg? *Sprek (Adresseavisen, Bergens Tidende og Aftenposten)* 2023 NTNU

Oppslag på AFE-bloggen

Mjølstad, Bente Prytz (red):

-Boka «Hvordan krenkende barn bli syke voksne» – nå på dansk.

-Disputas Anne Fasting 8. des. 2023.

-Hvem bør ta HPV-vaksine? Hør gynekolog Ingrid Baasland i podcasten Familierådet.

-Ny studie viser effekt av intervensjon på foreskrivning av vanedannende legemidler.

-Ny utgave av boka Allmenntilleggsmedisin (4. utgave) høsten 2023. NTNU

-Team NTNU allmenntilleggsmedisin på Wonca World kongressen 2023, Sydney, Australia.

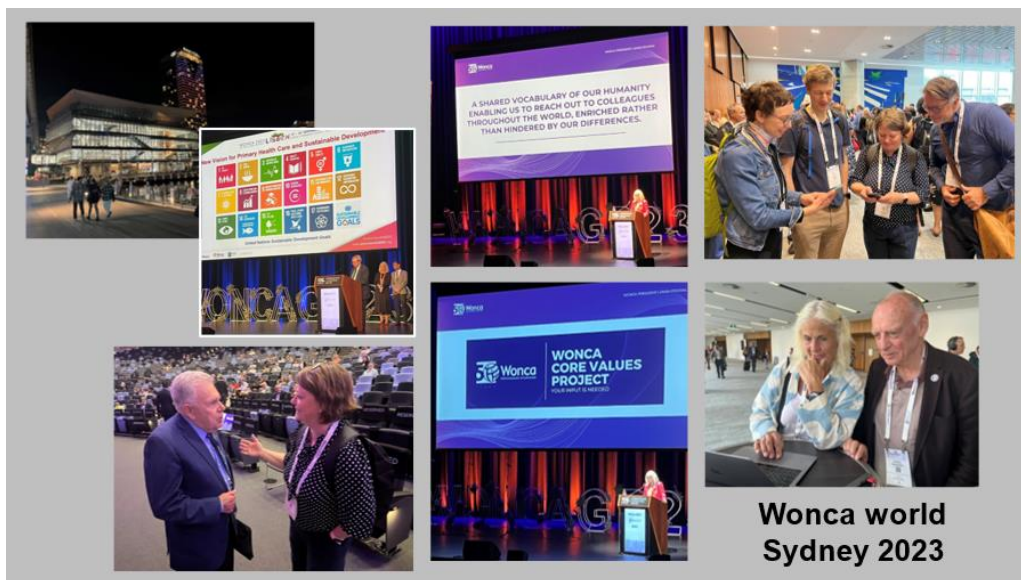
Glimt fra formidling i 2023

Wonca World konferansen i Sydney

AFE Trondheim deltok med seks representanter på verdenskongressen i allmenmedisin (Wonca World) i Sydney 26.- 29. oktober 2023. Vi fant sterke faglige argumenter for å reise langt og delta, inkludert at dette var Anna Stavadals siste kongress som president i Wonca World. AFEs delegasjon bidro til arrangement av flere symposier, workshops og frie foredrag som omtalt tidligere i Årsmeldingen.

AFE Trondheims Delegasjon til Wonca World konferansen i Sydney

Glimt fra kongressen, inkludert kongress-senteret, Anna Stavadals åpningsforelesning og Bente P. Mjølstad i dialog med Australias John Murtagh, forfatter av den toneangivende læreboka General Practice (8th Ed)

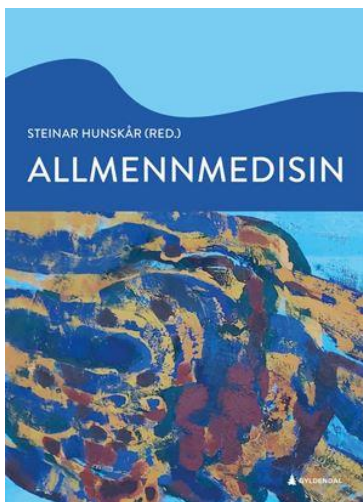
Wonca world, Sydney 2023

Glimt fra AFEs faglige presentasjoner og seminarer under Wonca World konferansen

Helsetjenestekonferansen 2023, Stavanger

AFE samarbeider med forskningsmiljøet Registerforskning for helsetjenesten – Regforsk ved NTNU om flere forskningsspørsmål, blant annet om hvordan helsetjenestebruk påvirkes av innføringen av fraværsgrænse på videregående eller av at fastlegen slutter. Resultater fra disse prosjektene ble presentert på Helsetjenesteforskningsskonferansen i Stavanger.

Bøker og lærebokkapitler

I 2023 utkom **læreboka Allmenmedisin** (redigert av prof. Steinar Hunskaar) i 4. utgave.

Boka inneholder et nyskrevet kapittel om dette tema: Linn Okkenhaug Getz & Bente Prytz Mjølstad: Livserfaringer, helse og sykdom (se bredere omtale senere).

AFE-ansatte har også vært involvert i andre kapitler i Allmenmedisin-boka. Bjarne Austad er medforfatter på kapittel 3.4 Øret, og Egil A. Fors er medforfatter på kapittel 3.6 om Muskel- og skjelettsystemet.

I 2023 ble det utgitt en dansk oversettelse av **Anna Luise Kirkengen** og **Ane Brandtzæg Næss'** bok **Hvordan Krenkede Barn blir Syke Voksne** (Universitetsforlaget, 4. utg. 2021) Forlag: Samfundslitteratur.

Eksempler på forskningsartikler omtalt i media

Akutt smertelindring hos barn: fra Hovedoppgave i allmenmedisin til internasjonal publikasjon

Barn med sterke smerter får for lite hjelp, viser forskning
-- Alle ser behovet for eit alternativ til sprøyter og Paracet, seier lege ved St. Olavs hospital.

RESEARCH **Open Access**

Intranasal analgesia for acute moderate to severe pain in children – a systematic review and meta-analysis

Marcus Glenton Prescott^{1,2,3*}, Ekaterina Iakovleva⁴, Melanie Rae Simpson¹, Sindre Andre Pedersen⁵, Daniel Munbit^{6,8}, Odd Martin Vallerresnes^{7,8} and Bjarne Austad^{1,3,9}

Abstract
Background Children in acute pain often receive inadequate pain relief, partly from difficulties administering injectable analgesics. A rapid-acting, intranasal (IN) analgesic may be an alternative to other parenteral routes of administration. Our review compares the efficacy, safety, and acceptability of intranasal analgesia to intravenous (IV) and intramuscular (IM) administration, and to compare different intranasal agents.
Methods We searched Cochrane Library, MEDLINE/PubMed, Embase, Web of Knowledge, Clinicaltrials.gov, Controlled-trials.com/mrcz, Clinicaltrialsregister.eu, Apps.who.int/trialssearch. We also screened reference lists of included trials and relevant systematic reviews. Studies in English from any year were included.

En artikkel som viser at smertestillende gitt som nesesypray kan være like effektivt som intramuskulær eller intravenøs smertelindring hos barn (se Cristin) fikk bred publisitet (NRK og Gemini). Førsteforfatter var medisinstudent **Marcus Prescott** og AFEs **Bjarne Austad** var sisteforfatter. Artikkel: [Intranasal analgesia for acute moderate to severe pain in children - a systematic review and meta-analysis - PubMed \(nih.gov\)](#)

Ungdommers kontakter med fastlegen – stort phd prosjekt (registerstudie) i samarbeid mellom AFE og Helsetjenesteforskning

The image shows two overlapping articles. On the left is a research article from the Scandinavian Journal of Primary Health Care, titled "Use of general practitioner services among youth and young adults in Norway from 2006 to 2021" by Kirsti Wahlberg, Kristine Pape, Bjarne Austad, and Gunnhild Åberge Vie. It includes an abstract, article history, and keywords. On the right is a news article titled "Stor økning av fastlegekonsultasjoner for psykiske plager hos ungdom" (Large increase in GP consultations for mental health issues in youth), dated 21. desember 2023, with a photo of a woman.

En artikkel fra **Kirsti Wahlbergs Phd-prosjekt** om helsetjenestebruk (besøk hos fastleger) ble omtalt på legeföreningen.no. [Full article: Use of general practitioner services among youth and young adults in Norway from 2006 to 2021 \(tandfonline.com\)](https://www.tandfonline.com)

En fastlege-stemme i debatten om Helseplattformen

Den bebrillede figuren «Willy» er lett å finne når du bare vet hvor han er, men fram til da, kan letejobben være hard og vanskelig, mener fastlege Bjarne Austad. FOTO: KRISTIN SVORTE

Som fastlege ansatt ved Øya legesenter, det eneste fastlegesenteret i Trondheim kommune som har tatt i bruk Helseplattformen, holdt AFEs Bjarne Austad flere foredrag i 2023, bl.a. på E-Helse konferansen. [Sammenlignes med «Hvor er Willy?»: Slik forklarer Helseplattformen kritikken - adressa.no](https://www.adressa.no)

Folkeopplysning om forebygging av livmorhalskreft

Gynekolog Ingrid Baasland (AFE) forsker på HPV og livmorhalskreft, og har det siste året bidratt til god folkeopplysning om forebygging av livmorhalskreft. Bildet er fra «Webinar om celleprøver, HPV-test og HPV-vaksiner» 22.november 2023 hvor Ingrid inngikk i et panel med Norges fremste ekspertise på livmorhalskreft og HPV – hvor det ble både debatt, og svare på spørsmål fra publikum. Panelet bestod ellers av Ameli Trope, leder av Livmorhalsprogrammet i Kreftregisteret, Sveinung Wergeand Sørbye, patolog og forsker på HPV, og Siri Berg, livmorhalskreftpasient og leder av Gynkreftforeningen.

Forskning på pårørende-rolle ved bruk av hjemmesykehus

PhD-stipendiat Lillian Karlsen forsker på hjemmesykehus som er i ferd med å bli stadig vanligere - og hennes første artikkel har sett på hvordan det oppleves å være pårørende. Artikkelen ble publisert i BMC Health Service Research 17.mai 2023 og fikk en del media-

oppslag i Gemini og også som ett i TV-innslag på nyhetssendingen til NRK Møre og Romsdal 6.juni 2023.

Samarbeid og faglige nettverk - internasjonalt, nordisk, nasjonalt og lokalt

Så godt som alle prosjekter AFE Trondheim er involvert i, krysser grensene mellom *medisinske spesialiteter og disipliner*. Enkelte prosjekt involverer samarbeid mellom ulike **medisinske områder, både kliniske og akademiske, i tillegg til allmenntilleggsmedisin:** medisinske atferdsfag, gynekologi/obstetikk, øre-nese-hals, psykiatri og barne- og ungdomspsykiatri, aldring og helse, fysikalsk medisin og rehabilitering, helsetjenesteforskning, sosialmedisin og genetisk epidemiologi. I tillegg inngår *andre helseprofesjoner og fagfelt:* sykepleie, psykologi, fysioterapi, sosiologi, jordmor, filosofi, språkforskere, e-helseforskere

AFE Trondheim har i flere år vært ankerfeste for tverrfaglige/interdisiplinære nettverk (se egne omtaler nedenfor): Tenketanken i perioden 2008-22; Nasjonalt nettverk for forskning på palliasjon i Primærhelsetjenesten siden 2018; Tankesmia Blikk på barn siden 2018 (se omtaler i det følgende). Se også liste over verv og gruppetilhørigheter bakerst i rapporten. I det følgende omtales AFEs mest sentrale internasjonale kontakter.

Internasjonale kontakter og nettverk

Linn O. Getz: samarbeider med Lotte Hvas, Allmenntilleggsmedisinsk Forskningsenhet i København om teoriutvikling (kompleksitetsteori og narrativitet, bl.a. knyttet til Marianne Rønnebergs Phd-prosjekt). Medlem av internasjonalt nettverk rundt COPE-prosjektet i regi av Section of History and Philosophy of Science, Univ i København. Prosjektet om e-konsultasjoner innebærer samarbeid med de britiske allmenntilleggsmedisinforskerne Chris Salisbury (Univ. of Bristol, UK) og Helen Atherton, University of Warwick, UK. Samarbeid med Janet Rich-Edwards, Harvard TH Chan School of Public Health og Brigham women's hospital, Boston knyttet til NTNU-Phd om overvektige gravides livserfaringer og erfaring med bruk av helsetjenester. Medlem i det norsk-danske Forskningsnettverket om overdiagnostikk og bærekraft ved AFE Tromsø. Fagutviklingssamarbeid om generalisme og begrepet «sense of safety» med allmenntilleggsmedisinforskere: Johanna Lynch (Univ. of Queensland, Australia), Kurt Stange (tidl. redaktør for Ann Fam Med, nå professor ved Case Western Reserve University, USA) og prof. Christopher Dowrick, Univ of Liverpool. Prosjektet Sense of Safety har egen hjemmeside. Medlem av Nordic Risk Group.

Gunnhild Åberge Vie: Samarbeider med MRC Integrative Epidemiology Unit, University of Bristol (IEU), UK, ved professor George Davey Smith og Dr. Amanda Hughes.

Bente Prytz Mjølstad har internasjonalt samarbeid med Lotte Hvas ved Allmenntilleggsmedisinsk forskningsenhet i København knyttet til Marianne Rønnebergs PhD, Universitetet i Katmandu, Nepal vedrørende Sanju Bhattrais Phd global helse. Medlem i Nordic Risk Group og Nordic group for management of patients with high BMI in general practice samt medlem i norsk-danske Forskningsnettverket om overdiagnostikk og bærekraft ved AFE Tromsø. Samarbeider med Soila Karreinenen, University of Turku

og Laura Kihlström, Finnish Institute for Health and Welfare, ang en workshop på NCGP24 i Turku. Samarbeider også med en rekke nasjonale aktører (se verv).

Egil Fors: Professor Daniel Clauw, University of Michigan, USA og hele avdelingen på UoM Chronic Pain and Fatigue research center som han leder. Representant i WHO-nettverket World Rehabilitation Alliance (WRA) for IASP (International Association for the Study of Pain) Professor og smerteforsker Winfried Hausser, Tyskland, allmennlege og ryggforsker Anna Sofia Simula, Oulu University Hospital, Finland, allmennlege/smerteprofessor Blair Smith, Skottland; Antonia Barke og Rolf-Dietmar Treede, Tyskland om sykdomsklassifikasjon (spesielt ICD-11 og ICPC-3), professor i psykologi Trudie Chalder, Kings College, London, UK om kronisk utmattelsessyndrom;

Bjarne Austad: NFR-prosjektet om e-konsultasjoner innebærer samarbeid med de britiske allmennlegeforskerne Chris Salisbury (Univ. of Bristol, UK) og Helen Atherton (Univ of Warwick, UK). Prosjektet om intranasal smertelindring innebærer samarbeid med prof. Daniel Munblit (Sechenov University, Moscow, Russland og Imperial College, London, UK) og Ektaerina Spirridinova (Sechenov University, Moscow, Russland). SupportPrim prosjektet har Keele University i UK som samarbeidspartner. ConVenTu studien Har samarbeid med Mark Haggard, Dept of Psychology, University of Cambridge.

Ingrid Baasland: Samarbeider med en rekke nasjonale aktører (se verv) inkludert: Ameli Trope', Livmorhalsprogrammet og Kreftregisteret. Dernest førsteamanuensis og gynekolog Pekka Nieminen, Helsinki, samt Annu Heinonen, ledende gynekolog i Finland innen celleforandringer, PhD gynekolog Cecilie Kærrberg, Sahlgrenska sjukehuset, Gøteborg og Anne Hammer, forsker og ledende gynekolog i Danmark innen celleforandringer.

Johann A. Sigurdsson: Ledet til 1.9.2023 Nordic Federation of General Practice som er legal eier av Scandinavian Journal of Primary Health Care og de Nordiske kongressene i allmennmedisin. Johann har også pågående samarbeid med WONCA Europe og presidenten i Wonca World, Anna Stavdal.

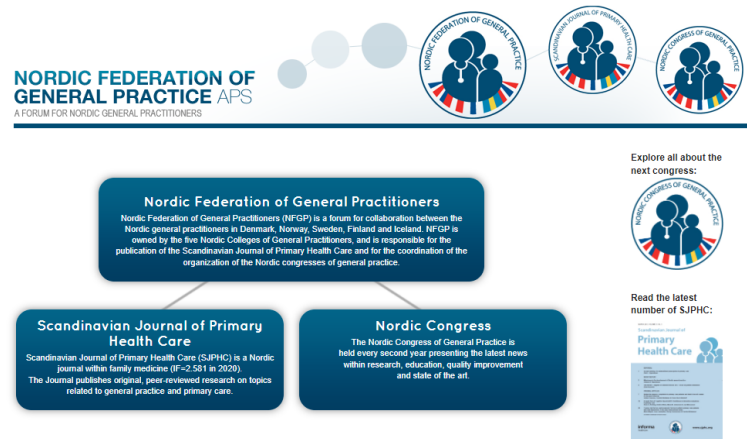
Anna Luise Kirkengen: Program on Violence Prevention, WHO, Geneve.

Anne-Sofie Helvik: Richard Oude Voshaar, Professor, Department of Old age Psychiatry, University Center Psychiatry (CC44), University Medical Centre Groningen, Groningen, The Netherlands; Bei Wu, Professor, 1) New York University Rory Meyers College of Nursing, USA 2) Duke University of Nursing, Durham, NC, USA; Kamile Kukulu, Profesør, Faculty of Nursing, Akdeniz University, Antalia, Tyrkia; Mustafa Coban, Associate Professor, Faculty of Gerontology, Akdeniz University, Antalya, Tyrkia.

Ingrid Følling: Erasmus +nettverk Dr.Ped Chef: University of Gazi (Tyrkia), Proleptis institute of Public Health and Health Promotion (Hellas), Center for Social Innovation (Kypros), Andrology Pediatric and Adolescent Foundation (Italia) og University of Navarra (Spania).

Nordic Federation of General Practice (NFGP)

Johann A. Sigurdsson, prof. emeritus ved NTNU og AFE ledet i 2017-23 *Nordic federation of General Practice (NFGP)* som samler de allmenntmedisinske fagmiljøene i de nordiske legeföreningene og fungerer som legal eier av de nordiske kongressene i allmenntmedisin og tidsskriftet *Scandinavian Journal of Primary Health Care*. Han tok i 2023 initiativ til etablering av et nytt nordisk samarbeid om tiltak for å bedre bærekraften i allmenntmedisinen.

Møte i Nordic Federation of General Practice 23. mars 2023. Johann A Sigurdsson i midten. Wonca World president Anna Stavdal var invitert gjest (nr. 2 fra venstre)

Nordic Risk Group (NRG)

NRG ble etablert av Prof **Irene Hetlevik** (leder av AFE Trondheim 2006-2019) etter Nordic Congress of General Practice in Trondheim 2004. NRG har medlemmer fra alle de nordiske land – alle er allmennleger og/eller forsker og underviser i allmenntmedisin med ulike grad av akademisk tilknytning. NRG hadde fysiske årlige to-dagers møter

roterende mellom de nordiske landene fra 2004-2019. Gruppen har samarbeidet intensivt om publikasjoner, doktorgradsarbeider, samt konferanse-symposier og workshops ved Nordic Congresses of General Practice, WONCA (World family doctors), Preventing Overdiagnosis (POD). Gruppen hadde pause under COVID (2020-21), dernest digital gruppeaktivitet i 2022 og et nytt todagers fysisk møte i København i august 2023, knyttet til *Preventing Overdiagnosis konferansen* dere flere fra NRG og AFE Trondheim deltok. AFEs seniorer **Mjølstad, Getz, Kirkengen og Sigurdsson** er for tiden med i NRG.

Møte i Nordic Risk Group i København 12.-13. august 2023

PraksisNett: Nasjonalt primærmedisinsk forskningsnettverk

Sammen drifter de fire allmennt medisinske universitetsmiljøene og AFE-ene Praksisnett, et felles nasjonalt forskningsnettverk (infrastruktur) med utgangspunkt i allmennpraksis som skal gjøre forskning i primærhelsetjenesten lettere og mer effektiv. Prosjektet ledes fra Institutt for global helse og samfunnsmedisin i Bergen. Slike nettverk finnes i flere land, bl.a. Canada, Nederland, England og Skottland. AFE Trondheim anser PraksisNett som et prioritert prosjekt.

Forskere ved NTNU brukte i 2022-3 data fra PraksisNett for prosjektet Oppfølging av barselkvinner hos fastlegen (se egen omtale). PraksisNett anvendes også i det store, NFR-støttede prosjektet SupportPrim der målet er å forbedre behandlingen av muskel- og skjelettplager. Effekten av en utviklet, stratifisert behandlingstilnærming skal her

testes i en randomisert kontrollert studie blant leger i allmennpraksis, rekruttert via PraksisNett. Flere av AFEs seniorer er involvert i ovennevnte prosjekt, hvor Bjarne Austad og Egil Fors er prosjektmedarbeidere.

Status Praksisnett årsskifte 2023-24: Nettverket inkluderer 94 deltagende fastlegepraksiser fordelt over hele landet. Dette innbefatter ca. 500 fastleger og over 500000 pasienter fordelt 50/50 kvinner og menn klare for deltagelse i studier. Arbeidet med å få tilgang til sanntids journal-data fra hele nettverket fortsetter. Til nå samles det inn aggregerte, anonyme data fra ca 50 fastlegepraksiser. Det innebærer data fra ca 250 fastleger og 250,000 pasienter. Det jobbes svært aktivt for at hele PraksisNett skal kunne tas i bruk i nærmeste framtid, noe som i stor grad avhenger av samarbeid med journalleverandørene om IT-tilpasning til nye skybaserte journalsystem. Hovedfokus for PraksisNett nå er å trygge langsiktig finansiering og drift.

Finansiering: PraksisNett ble opprinnelig finansiert av egeninnsats fra de fire universitetene, NSE og NORCE i tillegg til 65 mill. kr fra Norges Forskningsråd for en 5-årsperiode (avsluttet i 2022) Det ble for årene 2023 og 2024 bevilget 10 mill kr årlig over statsbudsjettet til fortsatt drift, fordelt på de fire enhetene. Resterende driftsmidler kommer fortsatt fra de fire universitetene, NSE og NORCE, og utgjør samlet litt over 5 mill. kr. NTNU har både i 2023 og 2024 dekket ca halvparten av region Midts budsjett. For 2023 utgjorde egenfinansieringen 226000 kr. I 2023 var det AFE som gikk inn med denne egenfinansieringen, mens for 2024 er det budsjettet over ISM.

PraksisNett er omtrent ukentlig i kontakt med engasjerte forskere som ønsker å sondere mulighetene til å bruke nettverket i sin forskning. Det har ført til regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid og kontakter. Erfaringen i nettverket med hvilke studiemetoder som pr i dag egner seg godt - og mindre godt er i ferd med å bli etablert. Det letter planleggingen vesentlig og medfører at Prosjektteamet kan gi langt bedre råd til forskerne enn i tidligere år.

I november 2023 ble årets siste ledermøte avholdt i Tromsø, hvor PraksisNetts «International advisory board» (IAB) deltok. IAB representerer lignende nettverk i Scotland, England, Irland og Nederland. PraksisNett har helt siden før oppstarten i 2018 regelmessig fått rådgivning og støtte fra denne gruppen. Konklusjonen fra IAB var at PraksisNett i Norge har utviklet seg raskt på få år og nå står i samme utfordringer som øvrige nettverk hva gjelder rekruttering av travle klinikere. PraksisNett skiller seg ut fra alle andre lignende nettverk på grunn av IT-infrastrukturen; muligheten til å hente ut sanntids-data fra pasientjournal.

PraksisNett arbeider for tiden aktivt opp mot Helsedirektoratet vedrørende en tolkning av Helsepersonelloven §21a, som er til hinder for at pasienter i forskningsøyemed kan søkes opp i journalsystemer uten dispensasjon fra taushetsplikten. Dette er forståelig i store system som for eksempel i sykehus, men ikke forståelig i fastlegens praksis hvor fastlegen er den som selv har generert innholdet og nødvendigvis er den eneste som vil kunne hente ut aktuelle pasienter til forskning. Flere prosjekter som har planlagt å bruke PraksisNett er satt på vent til en avgjørelse kommer, da flere Regionale etiske komiteer har valgt å ikke gi godkjenning til studier som innebærer fastlegerekruttering av pasienter.

I 2023 ble PraksisNett med på en NFR-søknad (opprinnelig utgående fra NORCE og Nasjonalt senter for legevaktsmedisin) om utvidelse av nettverket til også å omfatte noen utvalgte legevakter. PraksisNett midt blir i tilfelle midler innvilges involvert i arbeidspakke 5 i denne søknaden. Arbeidspakke 5 skal validere diagnosene i PraksisNett og PraksisNett Legevakt.

Nasjonal Forskerskole i Allmenntmedisin (NAFALM)

Forskerskolen ble etablert i oktober 2013 med finansiering fra Norges Forskningsråd til og med 2020 (forlenget til 2021 pga koronapandemien). Den er et samarbeidsprosjekt mellom de allmenntmedisinske forskningsmiljøene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. **Linn O. Getz fra NTNU/AFE** inngår i forskerskolens faste lærerstab. De fire universitetene har inngått avtale om fortsatt drift av NAFALM basert på egenfinansiering fra og med 2022. Skolens drift fortsatte med årlig samling og nytt opptak av stipendiater i 2023.

Nasjonalt forskningsnettverk «Palliasjon i primærhelsetjenesten»

Styret for Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF) vedtok i 2018 å bevilge midler for å stimulere til utveksling/ samarbeid mellom primærmedisinske forskningsprosjekter som har palliasjon/livets slutfase som tema. Stipendiat **Anne Fasting** ved AFE Trondheim påtok seg å lede et slikt forskningsnettverk. AFE Trondheim har senere vært vertskap for møter ca. 2 ganger i året. Formålet med nettverket er å skaffe oversikt over de ulike prosjektene, dele erfaringer, gi innspill, og eventuelt identifisere nye og viktige forskningsspørsmål. Nettverket har per i dag 24 faste deltagere som inkluderer både Phd-stipendiater og seniorer. Medlemmene kommer fra ulike deler av landet og har ulike fagkompetanse. Nettverket har egen nettside. I 2023 hadde nettverket et digitalt møte, men planlegger to dagers seminar i 2024. Nettverket har egen hjemmeside.

Tankesmia «BlikkPåBarn»

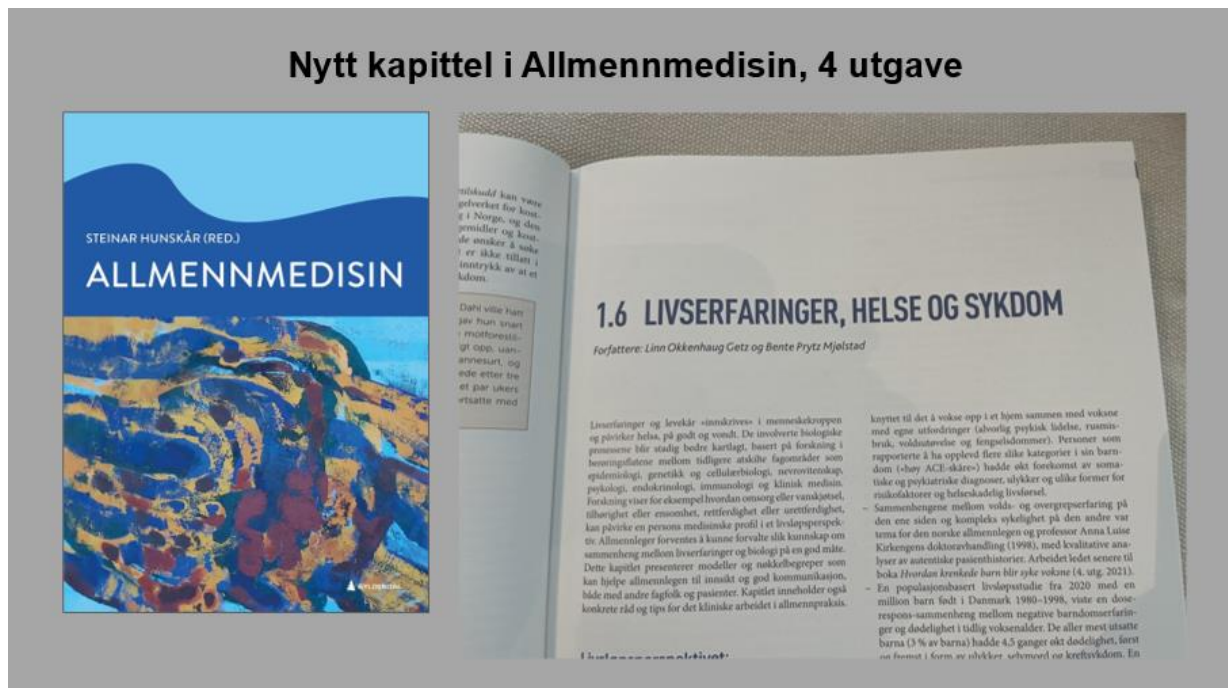
Tankesmia BlikkPåBarn ble opprettet i 2018. Grappa har medlemmer med ulike fagbakgrunn; allmenntmedisin, sosialpediatri, jordmor, helsesøster, helsevitenskap, sosialt arbeid, psykologi, sosiologi, pedagogikk og antropologi. Tankesmias medlemmer kommer fra flere fakultet ved NTNU, Trondheim kommune, St Olavs hospitals Barneklinnikk, Sintef Helse og Dronning Mauds minnes høgskole. Tankesmia har sin forankring i Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie (ISM), som er det instituttet på Fakultet for medisin og helsevitenskap som tilbyr utdanninger som både er direkte rettet mot barn, unge og deres familier, og har barn og unge som målgruppe gjennom sine fordypninger. Tankesmia holder ca. tre hybride møter per semester. Fra AFE Trondheim deltar **Bente Prytz Mjølstad, Gunnhild Å Vie, Linn O. Getz og Bjarne Austad.** Tankesmia har egen hjemmeside.

Vitenskapsteoretiske perspektiv - interaksjon mellom fagområdene allmenntilleggsmedisin og medisinske atferdsfag

Et særtrekk ved allmenntilleggsmedisinmiljøet i Trondheim er tett tilknytning til fagfeltet Medisinske atferdsfag som regnes som et av medisinsens basalfag.

AFEs **Egil A. Fors** er styremedlem og mangeårig leder av Norsk Forening for Atferdsmedisin og Helsepsykologi, norsk avdeling av The International Society of Behavioral Medicine (ISBM), og har som hovedoppgave å organisere dem som er interessert i atferdsmedisinsk forskning og tematikk. Her står en dypere faglig innsikt i tema som stress og smerte sentralt. Fors leder også Norsk forening for smertemedisin (se mer under Verv).

Livserfaringer, helse og sykdom: I tillegg til sin rolle som seniorforsker og leder av AFE Trondheim har AFE-leder Linn O. Getz et professorat i medisinske atferdsfag ved ISM. Dette kommer blant annet til uttrykk som engasjement for vitenskapsteori, biopsykososial tenkning og generalisttenkning, med direkte relevans for allmenntilleggsmedisin/ primærhelsetjeneste. Et slikt tema er *Livserfaringer, sykdom og helse* i et livsløpsperspektiv. Mekanismene bak disse gjensidige sammenhengene er ganske nye og delvis ukjente for norske leger. Samtidig forventes leger generelt, og kanskje allmenntilleggsleger spesielt, å kunne forvalte slik kunnskap på en god måte. Dette la grunnlag for et helt nytt kapittel da læreboka Allmenntilleggsmedisin skulle utgis for fjerde gang i 2023. Forfatterne bak kapitlet er Linn O. Getz, som i tillegg til å lede AFE Trondheim er professor i medisinske atferdsfag ved NTNU og Bente P. Mjølstad som er fastlege og førsteamanuensis i allmenntilleggsmedisin. Selv om kapitlet er helt nyskrevet, er det sterkt inspirert av tidligere, mer teoretisk orienterte, kapitler i foregående utgaver av Allmenntilleggsmedisin-boka, forfattet av den tverrprofesjonelle Tenketanken ved AFE Trondheim, anført av Anne Luise Kirkengen.

I 2023 startet vi også arbeidet med *et nasjonalt e-læringskurs for leger* basert på kapitlet. Prosjektgruppe: fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad**, **Linn O. Getz**, begge AFE Trondheim i samarbeid med medisinstudent Elise Tveråmo Aastveit og Læringsstøttesenteret, NTNU. Finansiering: 100.000 kr fra Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet (2023).

Fra undervisningsbasert forskning til forskningsbasert undervisning i allmennmedisin

SCANDINAVIAN JOURNAL OF PRIMARY HEALTH CARE
2023, VOL. 41, NO. 4, 417–426
<https://doi.org/10.1080/02813432.2023.2263486>

RESEARCH ARTICLE

'They never mentioned this in medical school!' A qualitative analysis of medical students' reflective writings from general practice

Bente Prytz Mjølstad^{a,b} and Linn Okkenhaug Getz^a

^aGeneral Practice Research Unit, Department of Public Health and Nursing, Faculty of Medicine and Health Sciences, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway; ^bSaksvik Medical Center, Hundhammeren, Norway

ABSTRACT
Objective: The aim of the study was to identify final-year medical students' experiences with thought-provoking and challenging situations in general practice.
Design setting and subjects: We conducted a qualitative analysis of 90 reflective essays written by one cohort of Norwegian final-year medical students during their internship in general practice in 2017. The students were asked to reflect upon a clinical encounter in general practice that had made a strong impression on them. A primary thematic content analysis was performed, followed by a secondary analysis of encounters that stood out as particularly challenging.
Main outcome measures: Clinical scenarios in general practice that make students feel professionally 'caught off guard'.

ARTICLE HISTORY
Received 18 April 2023
Accepted 20 September 2023

KEYWORDS
General practice; medical students' views; medical education; primary care curriculum; reflective writings; uncertainty; complexity

Medisinstudenter i allmennpraksis: «De snakket aldri om dette på studiet!»

Norsk forskning avdekket pasientkonsultasjoner som kom overraskende på medisinstudentene da de var utplassert i allmennpraksis. Studentene opplevde at de ikke mødret situasjonene og beskrev opplevelsene som «fåfengende» og «forberedt og forvirret».

23. januar 2023

Omtale under «forskningsnytt» i Legeforeningen

Et annet prosjekt i skjæringspunktet allmennmedisin/atferdsfag/pedagogikk bygger på refleksjonsnotarer som 6. års medisinstudenter skriver under sin praksisperiode i allmennmedisin. Opplegget ble lansert i 2016 og gjennomføres nå årlig, med flere følge-forsknings-prosjekt under oppstart i 2023-4. Her illustreres den første vitenskapelige publikasjonen basert på refleksjonsnotatene, og dekingen den i etterkant har fått på Legeforeningens nettsider: Medisinstudenter i allmennpraksis: «De snakket aldri om dette på studiet!» (legeforeningen.no)

TenkeTanken ved AFE Trondheim, en vitenskapsteoretisk tankesmie

Et spesielt teoriutviklingsprosjekt innen AFE var i perioden 2008-21 **den interdisiplinære «TenkeTanken»**, etablert av Prof emerita **Irene Hetlevik** med **AFEs Anna Luise Kirkengen** som prosjektleder i hele perioden. Tenketanken holdt sitt siste fysiske møte i desember 2021. En oversikt over TenkeTankens medlemmer, virksomhet, ideutvikling, publisering og formidling årene 2008-2021 finnes på TenkeTankens hjemmeside ved AFE Trondheim. TenkeTanken – Allmennmedisinsk forskningsenhet (AFE) Trondheim – NTNU. Tenketanken møtes ikke lenger til egne, fysiske møter men har hatt samarbeid om undervisning på kurs for allmennleger (Emnekurs: Helhetlig helseforståelse, Primærmedisinsk uke, oktober 2023). Fortsatt skrivesamarbeid ledet i 2023 til publikasjon av originalartikkelen Krisebevissthet og medisinsk leseevne i Nytt Norsk Tidsskrift.

Krisebevissthet og medisinsk leseevne

Thor Eirik Eriksen ✉, Tor-Johan Ekeland ✉, Linn Okkenhaug Getz ✉, Jan Inge Sørbo ✉, Elling Ulvestad ✉, Arne Johan Vetlesen ✉, and Anna Luise Kirkengen ✉

pp 155–167 • 14 September 2023 • <https://doi.org/10.18261/nnt.40.2-3.7>

Sammendrag

Faget medisin har gradvis blitt mer avhengig av teknologi på måter som forsterker objektiveringen av mennesket. For pasienten handler dette i økende grad om å bli isolert fra en større kontekst og delt i fragmenter. Vi påpeker at denne utviklingen er beslektet med en distansering til, og tingliggjøring av, naturen. Denne utviklingens etiske implikasjoner fordrer på begge områder besinnelse, tenksomhet, ydmykhet og handlekraft. Vi foreslår derfor en oppøving av «medisinsk leseevne», der sykdom kan forstås ut fra hele den lidendes levde erfaring. Dernest at man også oppøver en «økologisk leseevne» hvorved naturens relevans, sårbarhet og grenser tilsvarende kan anerkjennes.

Søknader om eksterne midler

Innvilget i 2023

Forklar meg mer: Fra unormal livmorhalsprøve til opplyst pasient

Finansiering: Phd-prosjekt, RSO-midler fra NTNU i 2023

Prosjektet skal undersøke hvilken informasjon kvinner får fra fastleger ifbm unormale prøvesvar på livmorhalsprøver (HPV) og hvordan de opplever det, hvilken informasjon de trenger og søker, samt kvinners helsekompetanse om livmorhalssscreening.

Prosjektgruppe: Hovedveileder er professor Marit Solbjør, ISM, NTNU, førsteamanuensis biveiledere språkviter Heidi Gilstad, Inst. for anvendt språkvitenskap, NTNU, fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad (AFE)** og gynekolog Phd **Ingrid Baasland (AFE)**.

Samarbeidspartnere: Trine Stokstad, avd. for gynekologisk kreft, St. Olavs hospital, Ameli Tropé, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret, Jo Waller, King's College London. I 2022 ble søknad sendt til Norske kvinners Sanitetsforening/DAM stiftelsen, Samarbeidsorganet og NTNU Phd om bærekraft – med god evaluering men uten tilslag. Søknaden fikk dernest RSO midler fra NTNU i 2023. Se omtale under PhD-prosjekt Ingvild Brenna.

E-læringskurs for allmennleger om «Livserfaringer, helse og sykdom»

Finansiering: 100.000 kr fra Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet.

Prosjektet går ut på å lage et nasjonalt e-læringskurs for leger om «Livserfaringer, helse og sykdom» bygget på kapitlet med samme navn i 4. utgave av læreboka Allmenntidisin (2023) redigert av Steinar Hunskår. I tillegg har vi et ferdig redigert videomateriale der forfatter/foredragsholder Eli Rygg forteller om egne belastende livserfaringer i relasjon til sine helseutfordringer. Prosjektet er en videreutvikling av et «signatur»-undervisningsopplegg som NTNU har tilbudt sine medisinstudenter i over 15 år og som vi de siste årene har videreutviklet, og nå ønsker å dele med andre. E-læringskurset vil presentere modeller og nøkkelbegreper om sammenhenger mellom livserfaring, helse og sykdom som kan hjelpe leger (helsepersonell) til innsikt og god kommunikasjon, både med andre fagfolk og pasienter.

Prosjektet er godt i gang, og har søkt om forlengelse av prosjektet innenfor nåværende midler ut 2024

Prosjektgruppe: fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad, Linn O. Getz**, begge AFE Trondheim i samarbeid med medisinstudent Elise Tveråmo Aastveit og Læringsstøttesenteret, NTNU.

Fortsatt støtte til felles innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekantoret

Finansiering: Ny støtte på kr 1 mill fra Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet

Ansvarlige: Stefan Hjörleifsson AFE Bergen/UiB og **Linn O. Getz AFE/NTNU**.

Prosjektet utgår fra 2023 fra Norsk Forening for Allmenntidisin med egen hjemmeside.

Målet er å utvikle informasjonsmateriale for pasienter som kommer til norske fastlegekontor (se egen prosjekttale i årsmeldingen). Prosjektet ble sommeren 2022 tildelt 1 mill kr i støtte av Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet og vi fikk i 2023 innvilget ytterligere 1 mill kr i støtte. Vår ref: SAK2022002761. Bevilgningen administreres av Stefan Hjörleifsson ved IGS, Universitetet i Bergen.

Barseloppfølging hos fastlegen: Utvikling av et verktøy for personsentrert oppfølging

Støtte på kr 410.000 fra Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet. Delprosjekt i Christine Agdestein sitt PhD-prosjekt som omtales senere. Søkt og innvilget midler til faglig bistand til å design verktøyet og utforming av informasjon som ledd samt innspill fra både fastleger og pasienter. **Hovedveileder Bente Prytz Mjølstad**, biveileder **Linn Getz**.

Oppfølging etter trommehinnedren. Control of Ventilation Tubes (ConVenTu)-studien

Finansiering: RSO-stilling til stipendiat med oppstart 01.09.2023. Studien omtales nærmere under Phd-prosjekter.

NFR-bevilgning der AFE er involvert: The Sustainable Local Mental Health Care study

Helsetjenesteforskningsmiljøet ved ISM fikk tildelt 16 mil NOK fra Norges Forskningsråd. **Bjarne Austad i AFE** er med i en arbeidspakke om pasienter som er henvist fra fastlege

til psykiatrien men hvor pasienten får avslag. Prosjekt #2677599 - The SLaMH (Sustainable Local Mental Healthcare) Study - Cristin

Søkt, ikke innvilget i 2023

NFR søknad Bærekraft på legekantoret i Nordhordland Biosfæreområde

Med utgangspunkt i prosjektet Bærekraft på legekantoret, var Linn O. Getz på vegne av AFE Trondheim i 2023 partner i en *NFR søknad for Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor og førkommersiell anskaffelse*, ledet av Stefan Hjörleifsson ved IGS, UiB og AFE Bergen ved Norge (Søknadsbeløp 7 mill kr). Øvrige partnere i prosjektet var Region Nordhordland interkommunale selskap (RNI) som er Norges eneste UNESCO Biosfæreområde og Deborah Swinglehurst, Forsker ved Queen Mary University London.

«HPV-UNG: Unge kvinners helsekompetanse om livmorhalscreening»

Livmorhalskreft er tredje hyppigste kreftform hos yngre kvinner, forårsakes av humant papillomavirus (HPV) og kan forebygges ved screening. Unge kvinner har høyest forekomst av HPV men lavest deltakelse i Livmorhalsprogrammet. I 2023 endres screeningen for de yngste kvinnene fra celleprøve til å teste for HPV. Det kan være en sammenheng mellom helsekompetanse og deltakelse i screening. Dette prosjektet undersøker unge kvinners helsekompetanse om livmorhalscreening. Kvalitativ studie med fokusgrupper og individuelle intervju med deltakere i Livmorhalsprogrammet

Prosjektgruppe: professor Marit Solbjør, ISM, NTNU, førsteamanuensis og språkviter Heidi Gilstad, Inst. for anvendt språkvitenskap, NTNU, fastlege og førsteamanuensis Bente Prytz Mjølstad (AFE) og gynekolog Phd Ingrid Baasland (AFE).

Samarbeidspartnere: Trine Stokstad, avd. for gynekologisk kreft, St. Olavs hospital, Ameli Tropé, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret, Jo Waller, King's College London.

I 2023 ble søknad sendt til Norske kvinners Sanitetsforening/DAM stiftelsen, den gikk videre til utvidet søknad som fikk god evaluering men ikke tilslag

Personsentrert barselomsorg – en gyllen mulighet for å fremme helse og mestring i et livsløpsperspektiv.

Prosjektet har tidligere mottatt støtte i form av AFU-stipend for Christine Agdestein. Prosjektet er nå utviklet til et PhD-prosjekt som vi høsten 2023 søkte om midler til fra Allmenntmedisinsk forskningsfond (vurdert støtteverdige, men ikke bevilgninger til å dekke nye prosjekter) og Samarbeidsorganet som ga en positiv evaluering men ikke støtte. Som det framgår av årsrapporten har hun fått innvilget prosjektmidler i form av nytt AFU-stipend på 6 mnd og fra Kvalitetsfondet i Legeforeningen i 2023 til to av delprosjektene, og det søkes opptak til Phd-programmet og planlegges nye søknader i 2024 om PhD-midler. Se omtale av Christine Agdestein sitt PhD-prosjekt senere.

Prosjektgruppe: Christine Agdestein, fastlege og AFU-stipendiat, **Bente Prytz Mjølstad** (prosjektleder/hovedveileder), **Gunnhild Vie** og **Ingrid Baasland**, alle AFE, Julie Horn, HiNT/ NTNU

Kvalitetsutvikling og forskning kombinert i kurs i e-konsultasjoner på legekantoret

Bedre kvalitet i e-konsultasjon

Målet med e-konsultasjonskurset er å gi deg bedre oversikt over egen praksis og mulighet til å bedre kvalitet og pasientsikkerhet rundt bruk av e-konsultasjoner.

BERGEN / Av: Alvilde Gether

Illustrasjon / Foto: Alvilde Gether / Pexels

Med e-konsultasjoner inkluderes her både tekstbaserte e-konsultasjoner, telefonkonsultasjoner og videokonsultasjoner. Det legges vekt på praksisorganisering og hvordan e-konsultasjoner kan organiseres i en travelt hverdag.

Kvalitetspakken består av:

- kartleggingsskjema av egen praksis.
- Innhenting av brukererfaringer rundt bruk av e-konsultasjoner.
- 3 e-læringsmoduler med oppdatert kunnskap om e-konsultasjoner.
- 3 gruppemøter for refleksjon og kvalitetsforbedring av egen praksis.

Kvalitetspakken består av tre gruppemøter spredt i tid med totalt ca. 8 måneder. Før hvert møte tas et e-læringskurs.

Kurset er søkt tellende til 23 timers klinisk emnekurs til etter- og videreutdanning i allmenntedisin.

Som ledd i NFR-støttede prosjektet *The large-scale implementation of e-consultations with the GP: a mixed-methods evaluation of the impact on health system, GPs, and patients* har prosjektgruppen, som også omfatter SKIL (Senter for kvalitet i legetjenester), utarbeidet en kombinasjon av et klinisk emnekurs for fastleger og en plattform for å samle praksisnære data til de to Phd-prosjektene. Både fastleger og pasienter inkluderes i de empiriske studiene som omfatter både generelle virksomhetsdata fra fastlegenes praksiser og evaluering av individuelle konsultasjoner innhentes.

Pågående innovasjonsprosjekt: Bærekraft på legekantoret

I 2021 startet Stefán Hjörleifsson ved AFE Bergen (nå IGS, UiB og AFE Bergen) og Linn O. Getz ved AFE Trondheim innovasjonsprosjektet *Bærekraft på fastlegekantoret*. Målet er å motvirke medisinsk overaktivitet og ikke-bærekraftig bruk av den solidariske offentlige helsetjenesten i Norge ved å:

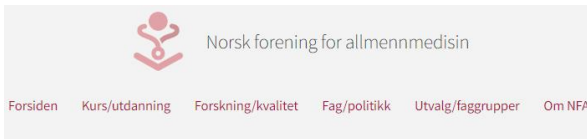
-styrke befolkningens helsekompetanse ved å informere om hvordan allmennleger arbeider, inkludert allmennlegenes ansvar for å koordinere bruken av spesialiserte undersøkelser og behandling (portvaktfunksjonen).

-informere om at overdiagnostikk og overbehandling er uheldig og potensielt skadelig for den enkelte pasient og truer bærekraften i det offentlige helsevesenet.

På grunn av bærekraftproblematikkens høye aktualitet for medisinen, har styret i Norsk Forening for Allmenntedisin (NFA) ønsket å fungere som vertskap for

innovasjonsprosjektet. Prosjektet fikk i 2023 egen hjemmeside der aktiviteter knyttet til prosjektet oppsummeres.

Prosjektgruppe: Førsteamanuensis i allmenntilleggsmedisin Stefan Hjörleifsson IGS, UiB og AFE Bergen, professor/seniorforsker **Linn O. Getz**, AFE Trondheim /ISM, **Bente P. Mjølstad**, førsteamanuensis i allmenntilleggsmedisin og seniorforsker, AFE Trondheim/ISM, Lillian Hagala, Bachelor i retorikk i nye medier, masterstudent i TV produksjon ved UiB, Fredrik Hannestad, Daglig leder i kommunikasjonsbyrået April, avdeling Bergen.

Prosjekt – Bærekraft på legekantoret

I samarbeid med allmenntilleggsmedisinske forskere i Bergen og Trondheim har NFA startet prosjektet Bærekraft på legekantoret. Målet er å motvirke medisinsk overaktivitet og ikke-bærekraftig bruk av den felles, offentlige helsetjenesten i Norge.

30. mars 2023

Foto: Anne-Lise Bakken

Prosjektet skal

1. styrke befolkningens helsekompetanse ved å informere om hvordan allmenntilleggsmedisiner arbeider, inkludert allmenntilleggsmedisineres ansvar for å koordinere bruken av spesialiserte undersøkelser og behandling (portvaktfunksjonen).
2. informere om at overdiagnostikk og overbehandling er uheldig og potensielt skadelig for den enkelte pasient og truer bærekraften i det offentlige helsevesenet.

Bakgrunn

- Vår solidariske, offentlige helsetjeneste er truet fordi ressursene ikke brukes godt nok.
- Etterspørselen etter helsetjenester øker stadig, pasienter og pårørende opplever at deres forventninger ikke blir oppfylt, og helsearbeiderne opplever slitasje og meningsløp.
- Allmenntilleggsmedisineres portvaktfunksjon er kraftig svekket og befolkningen kjenner i for liten grad til hvordan allmenntilleggsmedisiner jobber for å gi god helsehjelp.

Prosjektets virkemidler

Vi arbeider dernest med informasjonsmateriale som kan gjøres allment tilgjengelig på fastlegekontorenes venteromsskjermer (uavhengig av type venteromsskjermer). I den forbindelse har Bærekraft på legekantoret et fagutviklingssamarbeid med fastlege-start-up prosjektet Relevio.no som har lansert en plattform for ikke-kommersielle venteromsskjermer på norske fastlegekontor. Det er ingen forpliktelser eller kommersielle interesser involvert fra Bærekraft-prosjektets side.

I 2023 har vi arbeidet med informasjonsmateriale myntet på venteromsskjermer på norske fastlegekontor, samt lansering av en podcast-serie Høst 2023-Vår 2024. Serien er tilgjengelig på Spotify.

Podcast-titlene per idag:

1. Hjelp, jeg skal til fastlegen!
2. Besatt av full utredning – hvordan møter fastlegene pasientenes forventninger?
3. Skal jeg stole på fastlegen eller google?
4. Når lange utredninger ikke gir svar – finnes det fortsatt håp? m/Cathrine Abrahamsen
5. Hjelp, fastlegen nektet å henvise meg til spesialist m/Marte Kvittum Tangen
6. 6. Vitamin D – skal vi måle det eller spise det? m/Ketil Størdal
7. Skal vi chatte med fastlegen i fremtiden? m/Øyvind Stople Sivertsen
8. Alt du trenger å vite om blodprøver m/Steinar Hunskaar

Tilknyttet Phd-prosjekt: I september 2023 startet det tilknyttede Phd-prosjektet *Sustainable health care starting at the GP office*, finansiert av NTNUs satsning på bærekraft i helsetjenestene (Se omtale av Phd-prosjekt for Magnhild Reiso).

Ekstern formidling: Idegrunnlaget og/eller tiltakene i prosjektet ble i 2023 presentert på møter/seminarer i Det kongelige norske Videnskabers selskab (DKNVS) i april, i Nordic Risk Group og den internasjonale konferansen Preventing Overdiagnosis i København i august 2023, WONCA World konferansen i Sydney i oktober, samt for Helse- og Omsorgsdepartementet og for toppledelsen på Haukeland sykehus i november 2023.

Økonomi: Pga bærekraft- temaets aktualitet bevilget AFE Trondheim både i 2021 og 2022 ca 100 000 kroner fra basisbudsjettet for å dra i gang initiativet. Siden dette har prosjektet både i 2022 og 2023 søkt og fått innvilget **1 mill kr (per år) i støtte av Kvalitetsfondet i Den norske legeförening**. Prosjektøkonomien administreres ved UiB.

Med utgangspunkt i prosjektet Bærekraft på legekantoret, var Linn O. Getz på vegne av AFE Trondheim i 2023 partner i en *NFR søknad for Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor og førkommersiell anskaffelse*, ledet av Stefan Hjørleifsson ved IGS, UiB og AFE Bergen ved Norge (Søknadsbeløp 7 mill kr). Øvrige partnere i prosjektet var Region Nordhordland interkommunale selskap (RNI) som er Norges eneste UNESCO Biosfæreområde og Deborah Swinglehurst, Forsker ved Queen Mary University London. Søknaden ble ikke innvilget.

Stefan Hjørleifsson, Linn O. Getz og Bente P. Mjølstad gjør seg klare for symposium om innovasjonsprosjektet Bærekraft på legekantoret under Preventing Overdiagnosis konferansen i København i august.

Forskningsprosjekter i 2023

Pågående Phd-prosjekter med AFE ansatte veiledere

The large-scale implementation of e-consultations with the GP: a mixed-methods evaluation of the impact on health system, GPs, and patients

Prosjektnummer NFR 315404, Prosjektperiode 2021 - 26

AFE Trondheim var i 2020 partner på en NFR-søknad om bruken av e-helse-konsultasjoner i allmennpraksis, ledet av Nasjonalt senter for e-helse i Tromsø. Bevilgningen var NOK 11 845 000 totalt, herav ett Phd-stipend til AFE/NTNU (Børge Norberg) og det andre til Eli Kristiansen på Nasjonalt senter for e-helseforskning (NSE) der AFE har biveileder (Bjarne Austad). Prosjektet har medarbeidere fra to britiske universitet. Det omfatter to phd-prosjekter, ett ved AFE/NTNU og ett ved NSE/UNN Tromsø

Prosjektperiode: 01.08.2021 – 30.07.2026 (60 %)

Økonomi: Norges Forskningsråd (NFR), via Nasjonalt senter for e-helseforskning (NSE) og NTNU. Det overordnede formålet med prosjektet er å få innsikt og kunnskap om fastlegers og pasienters rolle og erfaringer med digitale konsultasjoner som tekstkonsultasjoner, videokonsultasjoner og telefonkonsultasjoner. Flere studier har vist at implementering av digitale tjenester gir høy pasienttilfredshet. Det foreligger derimot lite kunnskap om sikkerhet, egnethet, kommunikasjon og relasjon/kontinuitet, som vi skal se nærmere på i dette prosjektet.

Materiale og metode: Prosjektet består av to delstudier.

Phd-prosjekt 1: belyser fastlegers og pasienters erfaringer med digitale konsultasjoner. Delstudie 1: fokusgruppeintervjuer av dedikerte fastleger. Delstudie 2 storskala datainnsamling i samarbeid med SKIL fra bruken av digitale konsultasjoner både blant fastleger og pasienter. Hensikten er å få dybdekunnskap om fastlegers og pasienters erfaring med digitale konsultasjoner.

Status per nå: Fokusgrupper for artikkel 1 og 2 gjennomført. Artikkel 1 nærmer seg innsending, i skrivefasen på artikkel 2. Datainnsamling for Delstudie 2 pågår fortsatt, men nærmer seg avslutning. Dette gjøres i tilknytning til emnekurs i regi av Senter for Kvalitet på Legekantor (SKIL).

Deltakere i prosjektet. Phd- stipendiat: **Børge Lønnebakke Norberg** (AFE, NSE).

Hovedveileder: **Bjarne Austad** (AFE, ISM, NTNU)

Biveileder: **Linn O. Getz** (AFE, ISM; NTNU), Paolo Zanaboni (UiT, NSE, P.I.)

Phd-prosjekt 2: Delstudie 1 er en kvalitativ studie av eldre pasienters erfaringer med tekstbaserte konsultasjoner, delstudie 2 en studie om hvordan fastlegenes erfaringer med bruk av e-konsultasjoner på effektivitet, arbeidsmengde og tilgjengelighet.

Delstudie 3 en registerstudie om bruk av e-konsultasjon før, under og etter.

Status per nå: Artikkel 1 publisert, data-innsamling nærmer seg avslutning til delstudie 2. Venter fortsatt på registerdata til studie 3. Innsendt en artikkel på pasienters bruk av tekstbaserte e-konsultasjoner som kan bli brukt i PhD'en dersom det tar for lang tid før registerdataene kommer.

Deltakere i prosjektet. Phd- stipendiat: Eli Kristiansen (UiT, NSE)

Hovedveileder: Paolo Zanaboni (UiT, NSE)

Biveileder: **Bjarne Austad** (AFE, ISM, NTNU)

Prosjektansvarlig: UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE HF

Prosjektgruppe: PI: Paolo Zanaboni^{1,2}, Eli Kristiansen¹, Monika Alise Johansen^{1,2}, Trine Bergmo¹, Maryam Tayefi Nasrabadi¹, **Linn O. Getz³, Børge Lønnebakke Norberg³, Bjarne Austad³**, Nicolas Øyane⁴, Chris Salisbury⁵, Helen Atherton⁶

¹ Norwegian Centre for E-health Research, University hospital of North Norway, Tromsø.

² Department of Clinical Medicine, Faculty of Health Sciences, UiT The Arctic University of Norway

³ Department of Public Health and Nursing, Faculty of Medicine and Health Sciences, NTNU, Trondheim

⁴ Department of Global Public Health and Primary Care, University of Bergen, Bergen

⁵ Centre for Academic Primary Care, School of Social and Community Medicine, University of Bristol, United Kingdom

⁶ Unit of Academic Primary Care, Warwick Medical School, University of Warwick, United Kingdom.

Antenatal care in primary care services

Prosjektperiode: 01.09.2020-31.08.2027 (80% permisjon fra 1.09.2023 til 31. august 2024)

Finansiering: Stillingen inngår i et større prosjekt finansiert av Norges forskningsråd (prosjektnummer 295989) med støtte fra ISM, NTNU.

Gravide kvinner får gratis svangerskapskontroller hos fastlege og, etter henvisning, i spesialisthelsetjenesten. Mens de nasjonale retningslinjene anbefaler 8 kontroller gjennom et normalt svangerskap, går norske kvinner i gjennomsnitt til 12 kontroller hver. I dette prosjektet ønsker vi å se nærmere på hvordan gravide bruker helsetjenesten for svangerskapsrelaterte kontroller og problemstillinger. Vi vil beskrive hva gravide søker lege for, og hvordan ulike grupper av kvinner bruker legetjenesten. Videre vil vi se på sykemeldingspraksis i svangerskap og på henvisninger til spesialisthelsetjenesten.

Prosjektet er forsinket på grunn av flere permisjoner.

Deltakere i prosjektet: Stipendiat: Ragne Victoria T K Stauri, lege

Hovedveileder: Førsteamanuensis **Gunnhild Åberge Vie**, AFE/ISM, NTNU

Biveileder: Professor Johan Håkon Bjørngaard, ISM, NTNU.

The general practitioners' role in following up adolescents and young adults' health

Prosjektperiode: 01.11.2020-31.08.2024 (100 %)

Finansiering: NTNU (RSO-stilling)

Selv om de fleste ungdommer har god helse, opplever en ikke ubetydelig andel unge mennesker fysiske og/eller psykiske helseplager. I dette prosjektet beskriver vi hvordan norske ungdommer bruker fastlegen gjennom perioden fra ungdomsskolen til ung voksen alder. Vi ser videre på hvordan innføring av fraværsgrense i videregående har påvirket ungdoms helsetjenestebruk, ut over det som spesifikt knytter seg til attestbehov hos elever. Til sist vil vi se på hvordan selvrapportert psykisk helse hos ungdom som deltok i Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelags ungdomsundersøkelse (Ung-HUNT4)

henger sammen med bruk av fastlege og behandling i psykisk helsevern, inkludert avhengig av foreldres utdanning.

Prosjektet vil knyttes til et større prosjekt finansiert av NFR (se prosjektet Antenatal care in primary health services).

Deltakere i prosjektet: Stipendiat: Kirsti Wahlberg, lege.

Hovedveileder: Førsteamanuensis **Gunnhild Åberge Vie**, AFE/ISM, NTNU.

Biveileder: Førsteamanuensis Kristine Pape, ISM, NTNU, Førsteamanuensis Bjarne Austad, ISM, NTNU

Impact of genetic predisposition on trajectories of blood pressure and serum lipids in Norway from 1984-2019. The HUNT Study.

Prosjektperiode: 01.01.2023-31.12.2028 (50 %)

Finansiering: Helse Midt-Norge RHF

I dette prosjektet er det planlagt å studere utviklingen i blodtrykk og serumlipider i befolkningen over tid, og avhengig av genetisk predisposisjon. Prosjektet bruker data fra Helseundersøkelsen I Nord-Trøndelag.

Deltakere i prosjektet: Stipendiat: Kristian Onarheim, spesialist i samfunnsmedisin og allmenntmedisin.

Hovedveileder: Bjørn Olav Åsvold, ISM, NTNU

Biveiledere: Førsteamanuensis **Gunnhild Åberge Vie**, AFE/ISM, NTNU. Ben Michael Brumpton, ISM, NTNU. Pål Romundstad, ISM, NTNU.

Life experiences and health – a professional concern? A study from Norwegian general practice

Prosjektperiode: 01.02.18 – 21.04.26 (50%) – forlenget pga pandemien.

Økonomi: Midler fra AFU, Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF) og AFE

Bakgrunn: Det er godt dokumentert at belastende og krenkende livserfaringer øker risikoen for å utvikle helseproblemer og sykdom. Fastleger som treffer sine pasienter over tid, er i en unik posisjon til å kunne observere og utforske hvordan pasienters liv og helse påvirker hverandre. Imidlertid vet vi lite om hvilke erfaringer fastleger har med å jobbe med å håndtere disse sammenhengene.

Formål: å utvikle dypere forståelse av fastlegers erfaringer og arbeid med pasienters historier om belastende og krenkende livserfaringer.

Materiale og metode:

-Delstudie 1) Fastlegers oppfatninger av den medisinske relevansen av pasienters historier om belastende og krenkende livserfaringer og hva som hindrer eller fremmer arbeidet med slike historier. Fokusgruppeintervjuer blant fastleger.

Publisert: Rønneberg, M., Mjølstad, B. P., Hvas, L., & Getz, L. International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being, 2022. [Perceptions of the medical relevance of patients` stories of painful and adverse life experiences: a focus group study among Norwegian General Practitioners - PMC \(nih.gov\)](#)

- Delstudie 2) Hvordan fastleger opplever å jobbe med pasienters historier om vonde og krenkende livserfaringer, hvordan de opplever rammebetingelsene og hva de mener er hensikten med å arbeide slike historier i konsultasjonen. Fokusgruppeintervjuer blant fastleger. Manus under utarbeidelse.

- Delstudie 3) Hvordan fastleger jobber med pasientenes historier eller en felles katastrofe i et lokalsamfunn. Dybdeintervjuer med fastlegene ved Gjerdrum legesenter om hvordan de har jobbet med pasientenes historier om opplevelser knyttet til raskatastrofen på Gjerdrum ved årsskiftet 2020. Data er ferdig innsamlet.

Prosjektgruppe:

Stipendiat: **Marianne Rønneberg**, fastlege

Hovedveileder: **Linn O. Getz (AFE)**

Biveileder: **Bente Prytz Mjølstad (AFE)**

Samarbeidspartner, Lotte Hvas, allmennlege Dr.med. tilknyttet Allmennmedisinsk Forskningsenhet, Universitetet i København.

Hjemmesykehus for voksne

Prosjektperiode: 01.05.2021-01.05.2024 (100 %)

Finansiering: Offentlig Phd-prosjekt som finansieres av Helseinnovasjonssenteret (50%) og NFR (50%)

Prosjektbeskrivelse: Hjemmesykehus tilbyr behandlig og oppfølging i pasienters hjem som et alternativ til tradisjonell sykehusbehandling, og tilbys for akutte/ sub- akutte tilstander i en begrenset periode. Hjemmesykehus har i Norge vært et tilbud til barn og unge siden 2008. Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 beskriver hjemmesykehus som en god løsning for å realisere bærekraftige helse- og omsorgstjenester og for å realisere målsetningen om pasientens helsetjeneste. I tråd med dette har flere hjemmesykehus-tilbud vokst frem, også for voksne pasienter. Flere studier viser til økt pasienttilfredshet og reduserte kostnader. På den andre siden vet vi lite om hvordan hjemmesykehus erfarer for grupper som er sentrale i implementering og drift av hjemmesykehus. Dette er områder som doktorgradsprosjektet vil gi økt kunnskap om. PhD- prosjektets hovedmål er å få økt økt kunnskap om forhold som hemmer og fremmer implementering og drift av hjemmesykehus for voksne, fra et pårørende- og tjenesteperspektiv.

Materiale og metode: Phd- prosjektet består av tre kvalitative delstudier. *Delstudie 1:* Målsetningen er økt kunnskap om pårørendes involvering og rolle når voksne pasienter får behandling og oppfølging i hjemmesykehus. Vi har gjennomført 16 individuelle intervju med pasienter og pårørende. *Delstudie 2:* Målsetningen er økt kunnskap om forhold i spesialisthelsetjenesten som hemmer og fremmer rekruttering og overføring av voksne pasienter til hjemmesykehus. Det er gjennomført 22 individuelle intervju med fagpersonell og ledere i spesialisthelsetjenesten. *Delstudie 3:* Målsetningen er økt kunnskap om forhold i primærhelsetjenesten som hemmer og fremmer implementering og drift av hjemmesykehus for voksne. Det er gjennomført 10 fokusgruppeintervju med ledere og fagpersonell i kommunale helse- og omsorgstjenester.

Status 2023: Datainnsamling er fullført for alle tre delstudier.

Første artikkel er publisert i BMC Health Services Research

[Family caregiver involvement and role in hospital at home for adults: the patients' and family caregivers' perspective - a Norwegian qualitative study \(springer.com\)](#)

2. artikkel under review, skriver på 3. artikkel.

Prosjektgruppe:

Offentlig PhD- stipendiat: **Lillian Karlsen**

Hovedveileder: **Anne- Sofie Helvik (ISM)**

Biveiledere: **Bente Prytz Mjølstad (AFE, ISM)**, Bjarte Bye Løfaldli (Helseinnovasjonssenteret, Kristiansund kommune).

Er kognitiv atferdsterapi god behandling av kronisk utmattelsessyndrom?

Tidligere finansiering: Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU, Prosjektperiode: Opprinnelig 15.09.2012–15.09.2015 (100 %), forsinket, men gjenopptatt

Bakgrunn: Helsedirektoratet etterlyste dokumentasjon på behandling av kronisk utmattelsessyndrom CFS/ME. Nasjonal kompetansetjeneste for sammensatte symptomlidelser (NKSL) vil med denne studien bidra til viten om kognitiv atferdsterapi (CBT) er effektiv behandling ved CFS/ME. Hovedutfallsmål er fysisk funksjon, helserelatert livskvalitet, og utmattelse. I tillegg til intervensjonsstudien er komorbide faktorer vurdert, spesielt nevropsykologisk funksjon, depresjon, kondisjon og livskvalitet.

Status: Tre publiserte artikler, disputas planlegges vår 2024:

1. Rasouli O, Gotaas ME, Stensdotter AK, Skovlund E, Landrø NI, Dåstøl P, Fors EA. Neuropsychological dysfunction in chronic fatigue syndrome and the relation between objective and subjective findings - PubMed (nih.gov). Neuropsychology 2019.
2. Gotaas ME, Stiles TC, Bjørngaard JH, Borchgrevink PC, Fors EA. Cognitive Behavioral Therapy Improves Physical Function and Fatigue in Mild and Moderate Chronic Fatigue Syndrome: A Consecutive Randomized Controlled Trial of Standard and Short Interventions - PubMed (nih.gov) Front Psychiatry 2021
3. Merethe Eide Gotaas, Tormod Landmark, Anne S. Helvik & Egil A. Fors (2023) Full article: Characteristics associated with physical functioning and fatigue in patients with chronic fatigue syndrome (CFS): secondary analyses of a randomized controlled trial (tandfonline.com) Fatigue: Biomedicine, Health & Behavior, 2023,

Prosjektgruppe:

PhD-stipendiat: **Merethe O Eide Gotaas**

Hovedveileder: **Egil A. Fors (AFE)**

Biveileder: Tore Charles Stiles (Psykologisk institutt, NTNU)

Biveileder: Petter Christian Borchgrevink (Avdeling for smerte og sammensatte symptomlidelser, St. Olavs Hospital HF).

Prosjektmedarbeider: Johan Håkon Bjørngaard (ISM, NTNU).

Taus Tids Tale (TTT). Tjenesteutforming og forebygging av helseskader og mangel på mening i hverdagen hos sårbare unge voksne, agency-utvikling og relasjonskompetanse

Prosjektperiode: 09.09. 2019 – 24

Økonomi: Midler fra NTNU-Trondheim Universitetskommune.

Sammendrag: Unge voksne med flyktningbakgrunn havner i medias søkelys når noe styrer galt av sted. De er slik sett veldig synlige. Adresseavisens «Ukeadressa-bilaget» 8. des 2018 var viet enslige, mindreårige flytninger. Reportasjen peker på at de fleste klarer seg relativt bra, men anslagsvis en tredjedel sliter med søvnevansker og psykiske

plager i tillegg til det unge mennesker generelt kan streve med. Imidlertid får vi vite at psykologhjelp oppleves stigmatiserende, de unge skriver seg ut av spesialisthelsetjenesten, men etterspør samtidig tilgang til lege-hjelp når de føler seg i dårlig form. Vi vil i vår studie ta opp det spørsmålet, reise spørsmål om hvordan tjenester utformes og ønskes utformet, samt utforske informasjonsutvekslingen og relasjonskompetansen mellom kommunale etater og hvordan denne oppleves av de involverte parter. Målet med dette prosjektet er å bidra til forskningsbasert tjenesteutforming til, og forebygging av helseskader og mangel på mening hos, unge voksne med flyktningbakgrunn som har ankommet Norge uten foresatte/foreldre og som er bosatt.

Status nå: Første artikkel er publisert i Social Science and Medicine. Artikkel 2 og 3 er begge innsendt.

Personer som deltar:

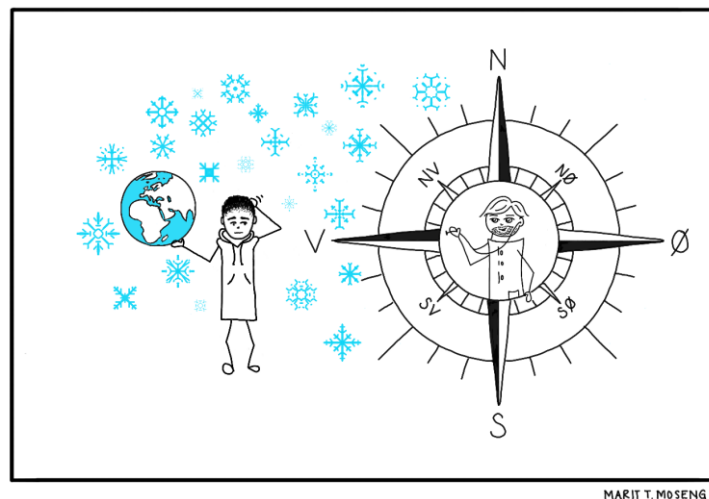
Stipendiat: **Gjertrud Moe**, psykolog.

Hovedveileder: Borgunn Ytterhus, sosiolog og professor (ISM)

Biveiledere: **Bente P Mjølstad og Linn O. Getz, begge AFE Trondheim**

Øvrige: Betty Pettersen, førsteamanuensis/kommuneoverlege og Reza Monajemi, rådmannens stab, Trondheim kommune har bidratt som døråpnere og rådgivere.

Disputas planlegges i 2024.

Luktesansen, askepott blant sansene

Prosjektperiode 2022 – 2027, (deltid)

Phd- stipendiat: Ingrid T Heian, INB, NTNU

Finansiering: Helseforetaket i Møre og Romsdal

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om lukt og luktetrening blant friske voksne. Studien baserer seg på innsamlede data (selvrapporterte ad lukt, MRI og fMRI) fra en RCT med to ulike luktetreninger og ett års oppfølgingstid.

Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: Wenche Moe Thorstensen og Ståle Nordgård, INB. Samarbeid med eksterne fagmiljø er sikret for enkeltartikler.

To artikler er publisert, hvorav den siste i Rhinology i 2023, et nivå 2 tidsskrift.

Alcohol consumption in older adults with cognitive impairment and dementia

Prosjektperiode: 2020 – 2023, (100 %)

Phd- stipendiat: Ben Kvamsvåg, Psykolog- ISM, NTNU

Finansiering: Kontaktutvalget ved Sykehuset innlandet

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om alkoholkonsum og konsekvenser av slikt konsum blant eldre med symptomer på kognitiv svikt og demens i Norge. Dette for å utvikle behandling og pleie i spesialist og kommunehelsetjenesten og forbedre situasjonen for pårørende. Vi bruker data fra Norsk pasientregister for personer som kommer til utredning for kognitive svikt i spesialisthelsetjenesten. Data kobles mot reseptregisteret og register for behandling i spesialist og kommunehelsetjenesten.

Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: post.doc Kjerstin Tevik, ISM og Sverre Bergh, AFS, Sykehuset innlandet HF & NSAH, Vestfold HF

Stipendiaten leverte avhandlingen til vurdering sent i 2023.

Depressive symptom blant eldre hjemmeboende

Prosjektperiode: 2022 – 2024, (deltids)

Phd- stipendiat: Heidi Sivertsen, ISM, NTNU

Finansiering: ISM interne midler

Prosjektbeskrivelse: Overordnet mål for studien er å få økt kunnskap om demens blant eldre hjemmeboende i Norge. Data fra HUNT brukes.

Hovedveileder: professor **Anne-S. Helvik**. Biveiledere: professor Grøill Haugan Nord universitetet

Status: pågår, med langsom fremdrift

PhdControl of ventilation tubes (ConVenTu studien),

Prosjektperiode: 15.08.2017-14.08.2026

Finansiering: Samarbeidsorganet, Felles Forskningsutvalg, RSO-midler

Prosjektbeskrivelse: Studien er en multisenter, randomisert, non-inferiority studie av barn i alderen 3-10 år som har fått satt inn dren i trommehinnen. Totalt inkludert 296 barn etter operasjon på 6 sykehus i Norge. Halvparten av barna har fått oppfølging av ØNH-lege og den andre halvparten hos fastlege. Det primære utfallsmålet er barnets endring i hørsel etter to år, men vi vil også undersøke andre audiologiske data, antall re-operasjoner, subjektive plager, komplikasjonsrate, livskvalitet mm.

Det gjøres også kvalitative studier av forventninger til og erfaringer fra oppfølgingen fra foreldrenes perspektiv og det planlegges en helseøkonomisk studie basert på registerdata.

Status: Datainnsamling begynte høsten 2017 og avsluttet med siste 2-årskontroll august 2023. Studiepublisert protokoll i Trials i 2020.

En kvalitativ studie om foreldrenes forventninger til oppfølgingen er innsendt til tidsskrift. Søknad om registerdata er godkjent, men venter på å få utlevert data.

Prosjektet utgår fra Institutt for Nevromedisin og Bevegelsesvitenskap (INB), NTNU.

Deltakere: Prosjektledergruppe: **Postdoc** Ann-Helen Nilsen frem til 31.12.2023.

Stipendiat Rikki Yahiro startet 01.09.2023. Forsker Bassel Ibrahim (INB) var ansatt 01.09.23-31.12.2023. Det er også samarbeid med Gudrun Waaler Bjørnelv (ISM) til registerdata-studien og Øyvind Salvesen som statistiker til RCT'en. **Veiledere blir** Wenche Moe Thorsteinsen (INB), **Bjarne Austad** (AFE), **Anne-Sofie Helvik** (AFE).

Illustrasjon: ConVenTu-prosjektet / Colourbox

Sustainable health care starting at the GP office

Prosjektperiode: 01.09.2023-30.11.2026

Finansiering: NTNU RSO midler fra MH-fakultetets satsning på bærekraft i helsetjenesten.

Deltakere i prosjektet:

Project summary: Our *overarching aim* is equitable, sustainable, and excellent healthcare in the context of the Norwegian welfare state. The *project aim* is to promote sustainable clinical decision-making without medical overuse at the entrance point of healthcare system (the regular general practitioner (GP) office) by enhancing patients' health involvement and health literacy through co-designed information material.

Prosjektgruppe:

Phd-stipendiat: **Magnhild Reiso**, sykepleier og ultralyddjormor.

Linn O. Getz (AFE), **Bente Prytz Mjølstad** (AFE), Stefán Hjörleifsson ved UiB og AFE Bergen, leder av Legeforeningens kampanje Gjør Kloke Valg, Bjørn Hofmann (UiO/NTNU Gjøvik og leder av IROS Improving Radiological Services, NTNU)

Dette PhD- prosjektet forutgår av innovasjonsarbeid finansiert av Den norske legeforenings utvalg for kvalitet og pasientsikkerhet («Kvalitetsfondet»), se omtaler av Innovasjonsprosjektet Bærekraft på legekantoret og innvilgede søknader.

Phd-prosjekt: Forklar meg mer: Fra unormal livmorhalsprøve til opplyst pasient

Prosjektperiode: 1.10.23 – 30.09.26

Finansiering: Phd-prosjekt, RSO-midler fra NTNU, 100%

Livmorhalskreft er tredje hyppigste kreftform hos yngre kvinner, forårsakes av humant papillomavirus (HPV) og kan forebygges ved screening. I 2023 endres screeningen for kvinnene fra celleprøve til å teste for HPV, noe som gir en høy andel kvinner med utslag på screeningstesten. Internasjonale studier viser lav kunnskap om HPV blant kvinner, noe som påvirker valg om deltakelse og opplevelse av en positiv test. Det fins lite forskning på dette i Norge. Helsekompetanse handler om hvordan kunnskap benyttes for å gjøre valg rundt egen helse. Det kan være en sammenheng mellom helsekompetanse og deltakelse i screening. Dette prosjektet undersøker hvilken informasjon kvinner får fra fastleger ifbm unormale prøvesvar og hvordan de opplever det, hvilken informasjon de trenger og søker, samt kvinners helsekompetanse om livmorhalscreening. Det planlegges fokusgruppeintervju med fastleger og individuelle intervju med kvinner som deltar i Livmorhalsprogrammet.

Status: Prosjektet er godt i gang – det søkes godkjenninger og planlegges/ rekrutteres fastleger til fokusgruppeintervju våren 2024.

Prosjektgruppe:

Stipendiat; Ingvild Brenna, fagutviklingssykepleier

Hovedveileder er professor Marit Solbjør, ISM, NTNU, førsteamanuensis biveiledere språkviter Heidi Gilstad, Inst. for anvendt språkvitenskap, NTNU, fastlege og førsteamanuensis **Bente Prytz Mjølstad (AFE)** og gynekolog Phd **Ingrid Baasland (AFE)**.

Samarbeidspartnere: Trine Stokstad, avd. for gynekologisk kreft, St. Olavs hospital, Ameli Tropé, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret, Jo Waller, King's College London.

Phd-prosjekt: Rus og regulering - på søken etter toleransevinduet

Phd-prosjekt innen rus- og avhengighetsmedisin.

Prosjektperiode 2022/2023 –

Finansiering: Regionale stipendmidler til Klinisk rusforskning i Helse Midt-Norge

Bakgrunn: Det er behov for behandlingsmetoder innen rusmedisin som tar høyde for kompleksiteten i rusbrukslidelser. Dette prosjektet vil undersøke nytteverdien av toleransevindusmodellen i behandling av unge med rusbrukslidelse gjennom kvalitative intervju med pasienter, pårørende og behandlere. Prosjektet vil gi en triangulering av opplevd relevans og nytte av modellen gjennom innhenting av perspektiver fra pasienter, pårørende og behandlere i ett og samme prosjekt. På bakgrunn av intervjuene vil en psykoedukativ modell og arbeidsbok videreutvikles og prøves ut i klinikken med tilbake melding i form av intervju med behandlere og spørreskjema til pasienter.

Målet med prosjektet er å undersøke affektreguleringsmodellens validitet som transdiagnostiske forståelses- og behandlingsmodeller i møtet med pasienter fra 16 år med rusbrukslidelser. Vi har en hypotese om 1) at pasienter beskriver bruk av rusmiddel for å regulere aktiveringsgrad og valens, 2) at dette gjøres for å komme inn i en håndterbar affekttilstand, f.eks. inn i toleransevinduet, og 3) at affektreguleringsmodeller kan være nyttige transdiagnostisk forståelsesmodeller for rusbrukslidelser. Vi vil undersøke denne hypotesen kvalitativt i en populasjon av unge voksne mellom 16-30 år med rusbrukslidelse tilknyttet Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin, deres pårørende og behandlere i klinikken.

Prosjektgruppe:

Stipendiat Sunniva Elisabeth Christensen, Cand.med. med spesialisering i rus- og avhengighetsmedisin, Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin, St.Olavs hospital, Regionalt kompetansesenter barn og unges psykiske helse, NTNU
Hovedveileder: Charlotte Fiskum (prosjektleder) Cand.psychol, PhD, psykologspesialist, førsteamanuensis, institutt for psykologi, NTNU
Biveiledere: Sverre Georg Sæther, Cand.med., PhD, psykiater og i spesialisering i rus- og avhengighetsmedisin, Blå Kors Lade behandlingssenter og
Linn O. Getz, Professor, AFE, ISM

Personsentrert barselomsorg – en gylden mulighet for å fremme helse og mestring i et livsløpsperspektiv. Phd-prosjekt under utvikling

Videreutvikling av AFU prosjekter. *Prosjektperiode:* oktober 2020 –
Finansiering til nå: AFU-stipend for Christine Agdestein for delstudie 1 og 3 (4 + 2 mnd for 2021/2022, 6 mnd i 2023.), midler til utvikling av delstudie 2 fra Legeforeningens kvalitetsfond i 2023. Det arbeides aktivt for å skaffe videre finansiering som omtalt under Søknader.

Barselomsorgen skal sikre kvinnehelsen de første ukene etter fødsel og i et livsløpsperspektiv. Mye tyder på at dagens barselomsorg ikke utnytter det fulle potensialet for å fremme god helse. Vi mangler fortsatt kunnskap om sentrale utfordringer knyttet til kvinners helse i perioden etter fødselen, samt ønsker og forventninger kvinner kan ha til oppfølgingen. Prosjektets overordnede mål er å utvikle kunnskap som bidrar til en bedre og mer persontilpasset barseloppfølging, som styrker kvinnehelsen på kort sikt og i et livsløpsperspektiv. Phd-prosjektet inkluderer tre ulike studier;

- 1: Å kartlegge kvinners forventninger til, deltakelse i og erfaringer med barseloppfølging hos fastlege. Spørreskjemaundersøkelse sendt til kvinner som fødte levende barn i Helse Nord-Trøndelag i perioden 1.7.2021-30.6.2022. N=1119 besvarte spørreskjema.
- 2: Å utvikle og evaluere et klinisk verktøy for å oppnå mer persontilpasset barseloppfølging. En kvalitativ co-creation-studie med sterk vektlegging på brukermedvirkning og tjenesteutvikling.
- 3: Undersøke kvinners generelle, mentale og seksuelle helse i tiden etter fødselen, og undersøke potensielle sammenhenger mellom helseplager og svangerskap/fødsel ved å koble data fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) med opplysninger fra Medisinsk fødselsregister (MFR). Godkjenninger på plass og data klare for innhenting.

Prosjektgruppe: Stipendiat Christine Agdestein, fastlege, spesialist i allmenntilleggsmedisin. **Bente Prytz Mjølstad** (prosjektleder/hovedveileder), **Gunnhild Vie**, **Ingrid Baasland** og **Linn O. Getz** (AFE Trondheim), Julie Horn, HiNT/ NTNU. Heidi Linn Sandsæter, stipendiat HUNT. Samarbeid med Yale og Aarhus universitet – se nedenunder.

Status 2023: For delprosjekt 1 er alle data samlet, analyse og første artikkel er under bearbeidelse. Delstudie 2 har oppstart våren 2024 hvor det skal søkes om godkjenning og utvikle verktøy. Delstudie 3: godkjenninger på plass og data klare for innhenting. Prosjektet har midler ut 2024 og det søkes om midler fra Allmenntilleggsmedisinsk forskningsfond våren og evt også høsten 2024. Prosjektet er

tidligere søkt og funnet støtteverdig av AMFF ved søknad høsten 2023, men ikke fått bevilgning pga fondets økonomiske situasjon. Det er også søkt Samarbeidsorganet uten bevilgning. Stipendiaten planlegger ett års forskningsopphold fra høsten 2024 ved Yale School of Public Health, hvor hun skal samarbeide med ved professor Perez-Escamilla. Det er også etablert et samarbeid med Aarhus Universitet, Forskningsenheden for Almen medicin og allmennlege og forsker Solvej Videbæk Bueno fra Aarhus

Phd-prosjekt Vulvasmerter

Design: The study is designed as a randomized controlled trial. The target population is adult patients referred to specialized care with vulvar pain exceeding 6 months. The study population will be all prospective referrals for vulvar pain to a central hospital in Norway. The study sample will be allocated randomly to multimodal treatment by a vulva team or to standard treatment by a single specialist, who will be either a gynaecologist or a dermatologist.

Objectives: Compare a multimodal, multidisciplinary treatment (intervention group) with standard treatment (control group) in reducing pain in women with chronic vulvar pain.

1. artikkel publisert: Teigen PK, Hagemann CT, Fors EA, Stauri E, Hoffmann RL, Schei B. Chronic vulvar pain in gynecological outpatients. *Scand J Pain*. 2022 Jul 11;23(1):97-103

Prosjektgruppe:

Phd-stipendiat Per Kristen Teigen. Stipendiaten har et samtidig LIS-løp i gynekologi. Stipendiaten har 50% stilling som phd-stipendiat.

Hovedveileder er **Egil Fors AFE**; biveileder er førsteamanuensis Cecilie Hagemann.

Økonomi: Finansiert av Norske Kvinners Sanitetsforening.

Planlagt disputas i 2026.

Permisjon i 2023: The GP's role in early palliative care. Trajectory, experiences and future models

Prosjektperiode: 01.09.2018 – 01.09.25 (50 %) men forsinket

Økonomi: Midler fra Allmenntmedisinsk forskningsfond (AMFF)

Målet er å skape ny kunnskap om allmennlegers rolle i forhold til pasienter med diagnostiserte, livsforkortende lidelser, med fokus på å etablere/bevare/styrke lege-pasientforholdet i fasen forut for et eventuelt forløp med behov for konvensjonell, palliativ omsorg der sykehus-spesialister per i dag ofte spiller framtrekkende roller. I internasjonal litteratur kalles slik proaktiv, medisinsk relasjonsbygging og framtidsplanlegging «early palliation».

Prosjektet skal inneholde en kvantitativ registerstudie og to kvalitative delstudier.

Delstudie 1: Kvantitativ studie av kontaktmønsteret for pasienter med ikke-kurabel lungekreft i henholdsvis primær- og sekundær-helsetjenesten, 2 år før og 2 år etter diagnosetidspunkt. Her er alle søknader og godkjenninger fra Kreftregisteret, NPR og KUHR på plass; han/vi venter kun på utlevering av data (se framdriftsrapport). **Delstudie 2:** Kvalitativ intervjustudie med utgangspunkt i et knippe indekspasienter med ikke-kurerbar lungekreft. Hensikten er å få innsikt i pasientenes tanker og erfaringer knyttet til fastlegens involvering, overgangen mellom (evt.) kurativ og palliativ fase i behandlingen,

og samspillet mellom fastlege/primærhelsetjeneste og sykehus. Delstudie 3: Fokusgruppestudie blant leger. Tema: fenomenet samhandling og «clinical handover» Status nå: Alle data til delstudie 1 er koblet og analyser er påbegynt.

Prosjektgruppe:

Stipendiat: **Cheneso Moumakwa**, fastlege

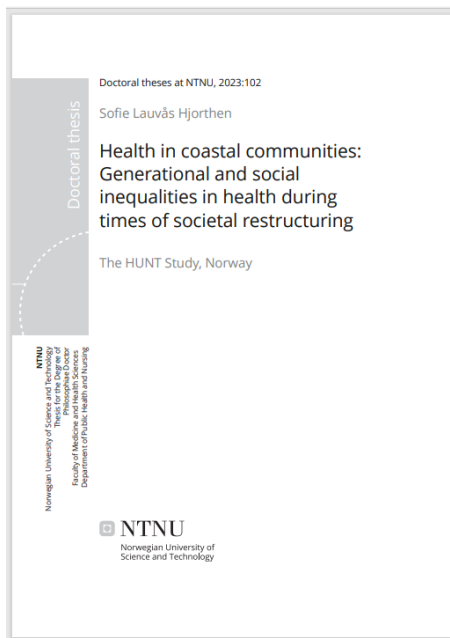
Hovedveileder: **Linn O. Getz** (AFE)

Biveileder: **Bente P. Mjølstad** (AFE)

Biveileder Aslak Steinsbekk (ISM). Prosjektmedarbeider: **Gunnhild Å. Vie** AFE.

Postdoc prosjekter og samarbeidsprosjekter med andre miljø

Health in coastal communities: Generational and social inequalities in health during times of societal restructuring. The HUNT Study, Norway

Avsluttet med disputas i 2023

Prosjektperiode 2018-23

Phdstipendiat Sofie Lauvås Hjorthen

Finansiert av NTNU satsningen Norway as a sea nation - Oceans - NTNU.

Veiledere: prof Steinar Krokstad, forsker Erik Reidar Sund og prof Anne Trine Kjørholt, alle NTNU. **Linn O. Getz** (AFE) var samarbeidspartner i prosjektet.

Disputas 31.03.23

Avhandling: NTNU Open: Health in coastal communities: Generational and social inequalities in health during times of societal restructuring. The HUNT Study, Norway

Phd-prosjekt: Hva veier tyngst? Vanskelige oppveksterfaringers assosiasjoner til pregravid vekt blant kvinner i HUNT-populasjonen

Finansiert av Samarbeidsorganet, Phd-stipend fra 2020.

Phd-stipendiat: Jordmor Heidi Linn Sandsæter

Veiledere: Hege Selnes Haugdal, HNT (døde 22.12.2023), Julie Horn, spes i gynekologi og obstetrikk, førsteamanuensis, ISM, NTNU.

Samarbeidspartnere: **Linn O. Getz**, AFE/ISM. Trine Tetlie Eik-Nes, Elisabeth B.

Magnussen, gynekolog St Olav; Ottar Bjerkeset, spes. i psykiatri og professor ved Nord

Universitet og Janet Rich-Edwards, Harvard TH Chan School of Public Health og Brigham women's hospital, Boston.

Artikkel 1 publisert I 2023: [Adverse childhood experiences and pre-pregnancy body mass index in the HUNT study: A population-based cohort study - PubMed \(nih.gov\)](#)

Artikkel 2 publisert 2023/24: [Weight development from childhood to motherhood—embodied experiences in women with pre-pregnancy obesity: a qualitative study | Reproductive Health \(springer.com\)](#)

Artikkel 3 er under ferdigstilling.

Phd- prosjekt: Nettbasert behandling av fødselsrelaterte traumesymptomer

Prosjektet ble innvilget 3-årig Phd-stipend til Øvsthus frå Stiftelsen DAM i 2022.

<https://dam.no/prosjekter/nettbasert-behandling-av-fodselsrelaterte-traumesymptomer/>

Phd-stipendiat: Ingvill Øvsthus, psykolog.

Posttraumatisk stresslidelse etter fødsel (PTSD-f), rammer 4% av alle kvinner og kan ha negativ effekt både på tilknytning til den nyfødte, amming og parforhold i den sårbare spedbarnstida. Kvinner med PTSD-f utvikler oftere fødselsdepresjon, har høyere risiko for fødselsangst, venter lengre med å få barn igjen og får færre barn totalt. Det er i dag lite kunnskap om fødselsrelaterte traumesymptomer, kvinners behandlingsbehov, hva som er virksom behandling og i hvilket nivå av helsetjenesten hjelpen bør gis. Prosjektet vil bidra til å forbedre helsetjenestene for spedbarnsmødre, ved å utvikle et digitalt behandlingsprogram gjennom innovativ og brukersentrert utviklingsmetodikk basert på empiri, teori og erfaringer fra pasienter og helsepersonell. Programmets behandlingseffekt skal testes i en randomisert kontrollert multisenterstudie ved fire sykehus i Norge. Målet er å undersøke om programmet kan dempe traumesymptomer, forebygge utvikling av PTSD-f og ha positiv effekt på amming, tilknytning, fødselsdepresjon og parforhold i barseltida.

Status 2023: Stipendiaten har jobbet 50 % på prosjektet siden august med fokus på innledende planlegging, søke driftsmidler (finnvilget 800' fra FFU i november), samt ta phd-emner.

Hovedveileder Cecilie Hagemann, førsteamanuensis/ og overlege St Olavs hospital/NTNU

Prosjektgruppe: Joar Øveraas Halvorsen, psykologspesialist/førsteamanuensis ved Institutt for psykologi/ NTNU, Mirjam Lukasse, jordmor, professor Universitetet i Sør-Øst Norge/ OsloMet, Berit Schei, professor emerita ISM/ NTNU, Tine Nordgreen, psykologspesialist, Forskningsenter for Digitale Psykiske Helsetjenester, **Bente Prytz Mjølstad, AFE.**

Phd-prosjekt: A cluster randomized trial to evaluate comprehensive approach to hypertension management in Nepal

Despite having effective approaches for hypertension management including use of antihypertensive medication, monitoring of blood pressure and lifestyle modification many people with hypertension in Nepal remain undetected and untreated. A comprehensive intervention which provides personalized counselling on lifestyle modification, medication adherence together with support for regular monitoring of blood pressure is expected to achieve well controlled blood pressure. This is a community based, non-blinded, parallel group, two-arm cluster randomized controlled trial, with an allocation ratio of 1:1, conducted in Budhanilakantha municipality, Nepal. Ten health facilities are randomly allocated to either of the two trial arms. 1250 individuals aged 18 years and older with established diagnosis of hypertension will be recruited from the areas served by the participating health facilities.

Project group; PhD-candidate Sanju Bhattarai, Archana Shrestha, Department of Public Health, Kathmandu University School of Medical Sciences, Dhulikhel, Nepal, Professor Bjørn Olav Åsvold St Olavs hospital/NTNU, General practitioner and associated professor **Bente Prytz Mjølstad AFE/ NTNU**, Professor Eva Skovlund NTNU, Senior Researcher Abhijit Sen NTNU. Status: two first papers published in 2023.

SupportPrim: Utvidet beslutningsstøttesystem til leger i allmennpraksis

SupportPrim er et omfattende NFR-støttet prosjekt der målet er å forbedre behandlingen av muskel- og skjelettplager i allmennpraksis ved hjelp av beslutningstøtte basert på kunstig intelligens. Prosjektet ble ledet av professor Ottar Vasseljen ved ISM/NTNU og deretter Ingebrigt Meisingset.

Lars Christian Lervik fra ISM **leder** arbeidspakke 4 som vil teste effekten av stratifisert behandling av muskel- og skjelettplager. **AFEs Bjarne Austad** sammen med Pål Jørgensen og Torbjørn Øien, er fra 2020-21 er med som prosjektmedarbeidere. Effekten av en utviklet, stratifisert behandlingstilnærming skal her testes i en randomisert kontrollert studie blant leger i allmennpraksis. Infrastrukturen PraksisNett ble anvendt for å rekruttere deltakere. Pasienter ble stratifisert i 3 ulike risikogrupper ved hjelp av screeningverktøyet Keele StarT MSK Tool utviklet av Keele University i UK.

Allmennleger i intervensjonsgruppen ble informert om i hvilken av risikogruppene deres pasienter befinner seg (lav, medium eller høy), og de får tilpassede råd om behandling basert på risikogruppene. Allmennlegene i kontrollgruppen fortsatte behandling av sine pasienter som vanlig. <https://www.ntnu.no/supportprim>

Status: Data-innsamling frem til utgangen av mars 2023. Protokoll-artikkel publisert.

Sustainable Local Mental Healthcare Study (The SLaMH Study)

Norsk tittel: Bærekraftig lokal helsehjelp. Hovedmålet til SLaMH studien er å finne bedre måter for fastleger og spesialister å samarbeide på, slik at pasienter med psykiske helseplager får riktig omsorg og at ressurser brukes på den mest fornuftige måten. Fastlegen er ofte første instans for pasienter som søker hjelp med psykiske helseplager. Sammen med pasienten beslutter fastlegen hvordan veien videre skal se ut. Hvordan og hvor ofte skal pasienten følges opp? Skal pasienten henvises til

spesialisthelsetjenesten? Hva skjer med helsetjenestebruken til pasienter som får henvisningen sin avvist? Og hvordan følger fastlegen opp disse pasientene? Dette er eksempler på spørsmål som vi søker å besvare ved bruke av både kvalitative og kvantitative metoder.

Prosjektgruppe: Johan H. Bjørngaard, Christina H. Edwards, Silje L. Kaspersen, Terje Torgersen, Ottar Bjerkeset, Kristine Pape, Neil Davies, Juni Raak Høiseth, Tove Rosstad, Kjartan Sarheim Anthun, Andreas Asheim, **Bjarne Austad (AFE)**, Sara M. Nilsen, Mariela Loreto Lara Cabrera, Ingunn Bjørnseth, Torgeir Fjermestad, Viviann Sandberg Larsen, Ellen S. Svedahl, Gudrun W. Bjørnelv, Jonas M. Kinge, Kristin Vinjerui, Hilde Markussen, Pål Jørgensen, Morten Gunnes, Jon Fabritius, Hans Michael Waaler, Jon Magnussen, Emma Jane Smith.

Samarbeidspartnere: Trondheim kommune, St.Olavs Hospital, og Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling

Finansiering: Norges forskningsråd. Utlysning: Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (2023) NOK 16 000 000.

Prosjektbeskrivelse i Cristin: [Prosjekt #2677599 - The SLaMH \(Sustainable Local Mental Healthcare\) Study - Cristin](#)

Physical activity and Quality of Life in the Energy Balance and Breast Cancer Aspects (EBBA-II) Study.

Prosjektet er del av et større brystkreft-prosjekt, inkl livskvalitet, fatigue, partnerstøtte og helse, samt onkologi/biologiske problemstillinger

<https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT02240836>. Prosjektleder: Prof. Inger Thune, Leder for EBBA-II prosjektet i Oslo og Trondheim (OUS; Universitetet i Tromsø). Økonomi: Samarbeidsprosjekt med Oslo Universitetssykehus, Kreftavd St Olavs, UiO, NTNU og UiT. **Egil Fors** ved AFE er involvert i artikkelprosjekter som involverer livskvalitetsmål, og med på hovedartikkelen om «trening av brystkreftpasienter under pågående kreftbehandling»: <https://www.ous-research.no/home/trec/Reseach%20group/14376>

Motivational interviewing in long-term sick absence: A randomized controlled trial with mixed methods

Et NFR-prosjekt i HELSEVEL (2016 – 1.1.2023) hvor Egil Fors var prosjektleder (PI). To phd-stipendiater ved prosjektet har tidligere disputert (Årsmelding 2021) Prosjektet er formelt avsluttet, men fortsetter med flere planlagte spin-off publikasjoner i samarbeid med Oslo Met.

Phd-prosjekt: Digitalt journalinnsyn

Phd-prosjekt 2021-25

Finansiering: DAM stiftelsen/UiO

Phdstipendiat, Klinisk psykolog [Hilde Kristin Flata](#), Psykologisk institutt, UiO:

Hovedveileder: Hanne W Oddli, Psykologisk institutt, UiO. Biveileder: Petter Aaslestad, prof i litteraturvitenskap

Ressurspersoner i prosjektet Tor-Johan Ekeland, professor i sosialpsykologi ved Høgskolen i Volda, arbeider med forholdet mellom kunnskapssyn, styring og

profesjonsutøvelse i psykisk helsevern. Psykologspesialist Hilde Veldt har som behandler 5 års erfaring med digitalt journalinnsyn i rusinstitusjon, Helse Vest. Hun er opptatt av journalen som et narrativt og viktig verktøy i behandling. **Linn O. Getz** er professor i medisinske atferdsfag og leder av Allmenntilleggs medisinsk forskningsenhet (AFE) ved NTNU, med arbeid innen vitenskapsteori og kommunikasjon. Psykiater Ewa Ness, leder ved Psykiatrisk legevakt i Oslo, har arbeidet systematisk for å sikre god journalkvalitet der. Som seniorrådgiver i Statens helsetilsyn har hun omfattende erfaring med journallettersyn. Ellen Krefting er professor i idéhistorie ved UiO, har omfattende tekstanalytisk erfaring og interesse for kunnskapshistorisk og idéhistorisk fagteori. [Prosjektbeskrivelse finnes her.](#)

Long-term risk of progression following cervical intraepithelial neoplasia grade 1: a national cohort study

Prosjektperiode: 2020 – (30 %)

Finansiering: Kreftforeningen, ansettelse ved Kreftregisteret

Cervical intraepithelial neoplasia grad 1 (CIN1) håndteres vi oftest konservativt, fordi vi anser regresjonsraten som høy og progresjonsraten til høygradig forandringer og kreft som lav. Studiene på dette er dog få og til dels gamle. I denne nasjonale, populasjonsbaserte kohort studien skal vi kartlegge risiko for progresjon ved CIN1 og i hvor stor grad kvinner med CIN1 ender med behandling.

Metode: Alle data er hentet fra nasjonale helseregister.

Studiepopulasjonen er trukket fra alle kvinner registrert med minst en celleprøve i cytologiregisteret fra 01.01.2020 til 31.12.2019. Artikkelen ble innsendt i høst 2023, refusert i desember 2023, nå revidert med ny innsending IJC 02.02.24.

Deltakere i prosjektet: **Ingrid Baasland**, postdoc Kreftregisteret og **AFE**, Ameli Trope (Kreftregisteret), Tone Bjørge, (UiB, samt Kreftregisteret), Signe Opdahl (ISM, NTNU), Gry B Skaare (Kreftregisteret), Birgit Engesæter (Kreftregisteret), Mari Nygaard (Kreftregisteret).

AFU – prosjekter

Fastlegekontoret som organisasjon. en etnografisk studie av samspill og samarbeid i praksis

Prosjektperiode 2023 –

Finansiering: AFU-stipend for Kari Thori Kogstad (4 mnd 2022/3.) Målet er utvikling av Phd-prosjekt med søknad i mars 2024

Personer som deltar: **Stipendiat Kari Thori Kogstad**, spesialist i allmenntilleggs medisin og fastlege ved Gjerdrum legesenter

Personer som deltar: **Linn O. Getz**, AFE (veileder). Samarbeidspartnere: Prof. Anne Kveim Lie UiO, prof. Halvard Vike, Univ i Sørøst-Norge.

Essens: Prosjektets mål er å utvikle ny kunnskap om fastlegekontoret som organisasjon med vektlegging av interaksjonene mellom helsesekretærer og fastleger. Hovedfokuset rettes mot de daglige vurderingene og prioriteringene som blir gjort, hvordan vesentlig informasjon formidles mellom disse to yrkesgruppene, og konsekvensene av denne informasjonen. Metoden er etnografisk, der en via feltstudier beskriver den funksjonelle enheten et legekontor er.

Kvinners helse etter graviditet og fødsel – en retrospektiv kohortstudie fra HUNT4

Prosjektperiode 2023 –

Økonomi: AFU-stipend for Christine Agdestein (6 mnd.)

Studien skal undersøke kvinners generelle, mentale og seksuelle helse i tiden etter fødsel, og undersøke potensielle sammenhenger mellom helseplager og svangerskap/fødsel. Omarbeides i 2023-24 til Phd prosjekt (se egne oversikt)

Syndemi-tilnærming i allmennpraksis

Finansiering Ekstrastipend 6 mndr fra AFU 2021-.

Stipendiat: Anne Jølle, phd, fastlege og spesialist i allmennmedisin

Prosjektgruppe: John-Arne Skolbekken, **Bente Prytz Mjølstad**, **Linn O. Getz**.,

Mål å analysere og presentere syndemibegrepets relevans for allmennmedisin og samhandling i den norske helse- og sosialsektor.

Status 2023: Manus under utarbeidelse.

Allmennlegers arbeid under pandemien – survey blant norske fastleger

Prosjektperiode 2020-23

Finansiering. Frivillig arbeid blant tidligere AFE stipendiater i regi av AFE Trondheim.

Prosjektet er utviklet i fortsettelsen av AFU prosjektet Fastlegeordningen 2.0. Baseres på en survey blant norske fastleger under første fase av Lockdown under pandemien. Det basere seg på en ny survey blant over 1000 norske fastleger. Tema var fastlegenes erfaring av bruk av videokonsultasjoner under lockdown og erfaringer knyttet til portvaktrollen under C-19 pandemien.

Personer som deltar: **Børge Norberg**, **Tor Magne Johnsen** **Linn O. Getz**, **Bjarne Austad**, **Frode Helgetun Krogh**, stud. Med. Hanne Dahl Vonen.

-Publikasjon 1: [Suitability of Video Consultations During the COVID-19 Pandemic Lockdown: Cross-sectional Survey Among Norwegian General Practitioners – PubMed \(nih.gov\)](#)

-Publikasjon 2 (2023): [General Practitioners' Experiences With Potentials and Pitfalls of Video Consultations in Norway During the COVID-19 Lockdown: Qualitative Analysis of Free-Text Survey Answers - PubMed \(nih.gov\)](#)

-Publikasjon 3 (2023): [Primary care gatekeeping during the Covid-19 pandemic: a survey of 1234 Norwegian regular GPs - PubMed \(nih.gov\)](#)

Prosjektet anses etter 3. publikasjon i 2023 som fullført.

Livserfaringer, helse og sykdom hos fastlegen

Prosjektperiode 2023 –

AFU stipend for fastlege i Sørreisa kommune Jorunn Nygard. Hovedveileder May-Lill Johansen, AFE Nord/UiT. Biveileder: **Linn O. Getz** AFE Trondheim.

Det ble i 2023 arbeidet fram mot søknader i 2024 i hht Dam Stiftelsen og AMFF. Planlagte forskningsspørsmål: Hvordan kan “bli-kjentsamtaler” og “utdypende samtaler” være et verktøy for å integrere sammenhenger mellom livserfaringer og helse hos fastlegen? (fastlegeperspektiv) Hvilke erfaringer gjør pasienter seg med “bli-kjentsamtaler” og “utdypende samtaler” hos fastlegen? (pasientperspektiv) Hvordan bør kunnskap om livserfaringer dokumenteres i pasientens journal? (fastlege og pasientperspektiv)

Hovedoppgaver medisin, masteroppgaver o.a. mindre prosjekter

Foreldreskapets utfordringer og foreldreveiledning på helsestasjonen

Prosjektperiode 2023-2025

Hovedoppgave i medisin ved stud med Elise Tveråmo Aastveit. Kvalitativ studie med fokusgruppeintervju av helsesykepleiere og ind intervjuer av foreldre med baren i helsestasjonsprogrammet om deres erfaringer med utfordringen i foreldrerollen og veiledning på helsestasjonen.

Hovedveileder: **Bente Prytz Mjølstad, AFE**

Samarbeidspartner: **Linn O. Getz, AFE**

Status: Datainnsamling fullført – hovedoppgave innlevert. Det planlegges en vitenskapelig artikkel basert på studien, oppstart 2024.

Adverse childhood experiences in patients who have undergone bariatric surgery.

Prosjektperiode 2023-

Hovedoppgave i medisin ved Christine Langelo Lien.

Hovedveileder Jorunn Sandvik, biveileder **Linn O Getz.**

Hovedoppgave levert. Planlegges videreført til vitenskapelig artikkel.

Studie om sosiale media og profesjonsetikk

Prosjektperiode 2020 – 2023. En studie gjennomført på initiativ fra en gruppe stud.med. på NTNU om såkalte «medical memes» i sosiale medier laget av studenter/ helsepersonell. Studien har et særlig fokus på hvordan pasienter framstilles, og drøfter dette opp mot profesjonsetikk. Status: Publisert som en vitenskapelig artikkel i 2023 i [Frontiers | Characteristics and patients' portrayals of Norwegian social media memes. A mixed methods analysis \(frontiersin.org\)](#)

Prosjektgruppe; Anders Hagen Jarmund (førsteforfatter), Sofie Eline Tollefsen, Mariell Ryssdal, Audun Bakke Jensen, Baard Cristoffer Sakshaug, Eirik Unneland (alle stud.med. NTNU). Veiledere: Berge Solberg, prof medisinsk etikk, ISM/NTNU og **Bente Prytz Mjølstad, AFE**

Forsiktighetsregler og bekymringer i svangerskapet. En studie blant gravide i Norge.

Prosjektperiode 2020-23

Hovedoppgave i medisin ved stud med Mari H Hansen og Hanna S Mørkved.

Spørreundersøkelse der gravide rekrutteres via sosiale medier. Datainnsamling januar-

februar 2022. Veiledere **Bente P Mjølstad, Bjarne Austad** og **Linn O. Getz**, alle i AFE:
Samarbeidspartner: psykolog M.Sc. Ingvill Øvsthus.
Status: Datainnsamling fullført. Hovedoppgave godkjent.
Tre vitenskapelige artikler under utarbeidelse, hvorav to ble innsendt i 2023.

Intranasal analgesia to children for acute pain

Prosjektperiode: 2021-2022

Hovedoppgave medisin, Marcus Prescott (stud.med NTNU). Studien er en systematisk review av dokumentasjon for at akutte, sterke smerter hos barn kan smertelindres intranasalt med like god effekt som intravenøst. Hovedveileder: Bjarne Austad (AFE). Biveileder: Melanie Simpson (NTNU) Samarbeidspartnere: Odd Martin Vallersnes (UIO), Sindre Andre Pettersen (bibliotekar, NTNU), Ekhterina Spirridinova (Moskva, Russland), Daniel Munblit (Moskva, Russland og London, UK)
Artikkel publisert i 2023: [Intranasal analgesia for acute moderate to severe pain in children - a systematic review and meta-analysis - PubMed \(nih.gov\)](#)

Andre eksterne prosjekt

Post doc prosjekt: Kvalitetsindikatorer i sykehjem

Dette post.doc prosjektet ble initiert av Professor Sigrid Nakrem ved ISM og går fra 2022. Studien bygger på allerede innsamlet datamateriale fra flere sykehjem i Trøndelag/ Møre og Romsdal. Den skal også gjennomføre en Delfi-studie og analysering av data fra en RCT på sykehjem. PostDoc er ansatt, Kjerstin Tevik, som for tiden går i 50% stilling. Studien gjennomføres i samarbeid med Professor **Anne- S. Helvik** AFE, ISM, NTNU. En artikkel er publisert.

Drikking i eldre år- en longitudinell studie.

Prosjektperiode: 01.09.2022 – 01.09.2024, (deltids)

Forsker: Kjerstin Tevik

Studien er finansiert av Actis og dennes søsterorganisasjon og eies av Nasjonalt senter for Aldring og helse med kobling mot demens. Hensikten er å øke kunnskapen om alkoholbruk i eldre år og studere betydningen av alkoholinntak for kognitiv svekkelse og demens senere i livet. DATA til studien er hantet fra HUNT2-HUNT4, HUNT470+ og aldring i Trøndelag brukes.

Studien er kommet i stand gjennom ett samarbeid med Professor **Anne-S. Helvik** AFE, ISM, NTNU Sverre Berg AFS sykehuset Innlandet og Forskningsjef Professor Geir Selbæk **Nasjonalt senter for Aldring og helse (NSAH), Vestfold HF**

Pain and Quality of life in NH residents

Prosjektperiode: 01.05.2020-31.12.2023

Ingen spesiell finansiering ellers. Målsetting: Undersøke forekomst av klinisk signifikant smerte og bruk av smertestillende legemidler blant eldre sykehjemsbeboere med demens, i etterkant av innkomst til sykehjemmet, og videre utforske sammenhengen mellom smerte og livskvalitet hos disse beboerne. Prosjektet er i 2021 utvidet og vil omhandle endring i smerteintensitet og livskvalitet over en toårsperiode for ovenfornevnte kategori av sykehjemsbeboere. Samarbeidspartnere: Anne-Sofie Helvik, AFE, ISM, NTNU. Kjerstin Tevik, ISM, NTNU, Sverre Bergh, AFS, Sykehuset Innlandet HF & NSAH, Vestfold HF. Kamile Kuku Akdeniz univertitetet i Tyrkia vil inngå.
Data er innsamlet gjennom SAM-AKS2,- AFS Sykehuset Innlandet.

Siste artikkel i serien ble publisert i 2023.

Prevalence of pain in nursing home residents

Prosjektperiode: 01.12.2021-31.12.2023

Ingen spesiell finansiering. Målsetting: lage to systematiske oversikter som beskriver forekomst av smerte blant sykehjemsbeboere med demens. En systematisk oversikt inkluderer studier fra Norge som publiseres på norsk og en systematisk oversikt som omhandler alle studier publisert fra 2010 som har kartlagt forekomst av smerte blant sykehjemsbeboere med demens. Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Kjerstin Tevik, ISM, NTNU, Sverre Bergh, AFS, Sykehuset Innlandet HF & NSAH Vestfold HF. Siste artikkel publisert i 2023.

Psychometric evaluation of an assessment tool for Quality of life in persons with dementia

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Hensikten med studien er å evaluere de psykometriske egenskapene (ved hjelp av Konfirmerende faktor analyse) til demens spesifikt livskvalitets instrument blant sykehjemsbeboere (QUALID) En vil se på styrker og svakheter med verktøyet og dets nytteverdi i klinisk praksis. Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Geir-Tore Stensvik, Gørill Haugan, & Sigrid Nakrem, ISM, NTNU.

Older relatives with elevated alcohol consumption: Experiences and reflections from next of kin. Prosjektperiode: 01.01.20- 31.12.23. Delfinansiert av Nasjonalt senter for aldring og helse. Målsetting: Få kunnskap om erfaringer og refleksjoner pårørende til eldre med forhøyet alkoholintak gjør seg. Samarbeidspartnere: **Anne- Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU og NSAH Vestfold HF. Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF. Siste artikkel akseptert høsten 2023.

Experiences from a municipal in-home intervention study, designed to improve hearing and vision in the older people

Prosjektperiode: 01.11.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Undersøke erfaringene sykepleiere har med å delta i en intervensjonsstudie der hensikten er å bidra til hørsels og synskorrigerende tiltak ved behov. Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF og Gro Gade Haanes USN.

Experiences from next of kin to younger adults with dementia

Prosjektperiode: 01.11.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Undersøke erfaringer pårørende til yngre personer med demens har knyttet til 6 spesifikke områder i hverdagen. Her brukes Mixed metode Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Aud Johannessen, NSAH, Vestfold HF, Knut Engedal, NSAH, Vestfold HF, Hege Kersten, Sykehuset i Telemark, Lara Hvidtsten, Sentralsykehuset i Vestfold. Publisert i 2023 og ble dermed avsluttet.

Expectation and consequences of rehabilitation more than six months after stroke

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.24. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Undersøke hvilke forventninger og erfaringer personer som kommer til rehabilitering mer enn seks måneder etter et slag har. Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, og mastergradsstudent i folkehelse

Cognitive stimulation and reflections among next og kin

Prosjektperiode: 01.06.21-31.12.23. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Undersøke hvilke forventinger og erfaringer pårørende til personer med mild grad av demens gjør seg med deltakelse og gjennomføring av individuell kognitive stimulering
Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Torhild Holthe, NSAH, Vestfold HF, og mastergradsstudent i folkehelse.

Fedme og overvekt; erfaringer med medikamentell behandling for vektreduksjon.

Prosjektperiode: 01.11.23-31.12.24. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: Undersøke hvilke erfaringer personer med overvekt har gjort seg med bruk av medikamentell behandling Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU, Ingrid Følling, IKOM,NTNU og mastergradsstudent i klinisk helsevitenskap.

Aging in Turkey

Prosjektperiode: 01.01.20-01.07.23. Ingen spesiell finansiering. Målsetting: I samarbeid med et tyrkisk miljø studere hvordan en ser på aldring hos eldre som deltar i universitets senior studier. Samarbeidspartnere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Gørill Haugan, ISM, NTNU og Nord-Universitet. Kamile Kukulcu, Akdeniz University, Turkey.

Aging among Turkish immigrants to Norway

Prosjektperiode: 01.10.22-31.12.24. Ingen spesiell finansiering in Norge. Målsetting: Etterspørre eldre tyrkiske immigranter i Norge sine erfaringer og opplevelser vedrørende aldring, helse og bruk av helsetjenester i Norge. Deltakere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, Turkey.

Cultural adaption, Experiences of Turkish immigrants in Norway

Prosjektperiode: 01.10.22-31.12.24. Ingen spesiell finansiering in Norge. Målsetting: Etterspørre eldre tyrkiske immigranter i Norge sine erfaringer og opplevelser vedrørende kulturell identitet og tilpassing til det norske samfunnet. Deltakere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, Turkey.

Aging, dementia and support

Prosjektperiode: 01.11.22- 31.12.24 Ingen spesiell finansiering in Norge. Målsetting: Utvikle støttesystem til eldre med demens og deres pårørende i Tyrkia gjennom samarbeid med studenter og professorer ved Akdeniz Universitet. Deltakere: Professor **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, og Alzheimer organisasjonen i Turkey.

Commuting between countries in old age

Prosjektperiode: 01.01.23-31.12.24. Ingen spesiell finansiering i Norge. Målsetting: Etterspørre eldre tyrkiske immigranternes erfaring og opplevelser med å pendle mellom Tyrkia og sine nye vertsland. Deltakere: **Anne-Sofie Helvik**, AFE, ISM, NTNU. Studenter og ansatte ved Akdeniz University, Turkey.

Ingrid Sørdal Følling veiledet følgende Masteroppgaver levert i 2023:

Hvordan endringer i konservativ behandling på grunn av covid-19 pandemien påvirket pasienter med fedme- en longitudinell studie ved Avonova Ringerike Rehabilitering.
Trondheim: NTNU.59 s. Masteroppgave ved Institutt for Klinisk og Molekylær Medisin

Hvordan kan motivasjon bidra til endring av levevaner hos voksne for å forebygge diabetes type 2. En kvalitativ studie av deltakere fra VEND-RISK studien. Trondheim: NTNU. 63 s. Masteroppgave ved Institutt for Klinisk og Molekylær Medisin

Det er berre tungt å vere tung. Trondheim, 60 s. Masteroppgave ved Institutt for Klinisk og Molekylær Medisin.

AFE ansatte/tilknyttedes verv 2023

Her oppgis formelle verv. Deltakelse i prosjektrelaterte nettverksgrupper o.l. omtales andre steder.

Bente Mjølstad

Leder av det langsgående emne Profesjonalitet, pasient kontakt og kommunikasjon ved medisinstudiet ved NTNU 2019 –

Medlem/ nestleder i fagrådet for Allmenntilleggsmedisinsk forskningsfond 2016 -

Medlem i tankesmia Blikk på Barn 2018 -

Medlem i Nasjonalt forskningsnettverk for palliasjon i primærhelsetjenesten 2018 -

Medlem i NFAs faggruppe mot overdiagnostikk og overbehandling 2019-

Medlem i Forskningsnettverk om overdiagnostikk og bærekraft i helsetjenesten 2022 -

Fast spaltist "Legeliv" i Dagens Medisin 2019 -

Medlem RETHOS- programgruppe medisin 2018 - 2021, ny oppnevning for 4 år, (evaluering av programmet 2021-d.d)

Forfatter av kap 1.6 i Læreboka Allmenntilleggsmedisin (4 utg. 2023)

Medlem i Nordic Risk Group –

Medlem Nordic group for management of patients with high BMI in general practice

Medlem i Prosjektstyre for Hjemmetest HPV (HJELP) Livmorhalsprogrammet

NTNU representant i EURACT 2015-2023

Fagfellevurderer i flere tidsskrift; TDNLF, SJPHC, BMC Primary Care/Health Services

Linn O. Getz

Nestleder undervisning for medisin fra 2017 og medlem av Studieprogramrådet medisin ved NTNU fra 2021 -

Senior stabsfunksjon i Nasjonal Forskerskole i Allmenntilleggsmedisin (NAFALM)

Gjesteskribent i Universitetsavisa 2022-23

Innvalgt i Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab DKNVS fra 2023, Nestleder for fagområdet medisin i Naturvitenskapelig gruppe.

Varamedlem, programrådet for Nasjonalt Senter for Distriktsmedisin, UiT Norges Arktiske Universitet 2015-

Medlem av redaksjonskomiteen i Tidsskriftet Michael.

Forfatter av kap 1.6 i Læreboka Allmenntilleggsmedisin (4. utg 2023)

Fagfellevurderer for flere tidsskrift inkl. JMIR, BMJ Open, BMC Primary Health Care,

Tidsskrift for Den Norge Legeforening.

Medlem i AFE Tromsøs forskningsnettverk om overdiagnostikk og bærekraft i helsetjenesten 2022 -

Medlem i Nordic Risk Group

Egil Fors

Leder av NFSM (Norsk forening for smertemedisin), Dnlf.

Styremedlem i NOSF (Norsk smerteforening)
WHO-representant i WRA (World Rehabilitation Alliance) for IASP (the International Association for the Study of Pain)
Styremedlem i MUSS (Muskelskjelettsatsingen, Norge)
Styremedlem i EBBA-2 prosjektet («Aktiv trening av brystkreftpasienter under pågående kjemoterapi») samarbeid med OuS, UiO og St Olavs hospital Onkologisk avd.
Styremedlem i Norsk forening for atferdsmedisin og helsepsykologi (NAMH)
Medlem i medisinsk fagråd for Norges Fibromyalgiforbund
Medlem The European Network of Fibromyalgia Associations (ENFA)
Medlem av den europeiske smerteorganisasjonen EFIC2022s Scientific Programme Committee, Dublin 2022 og Budapest 2023, planlagt EFIC i Lyon, Frankrike 2025
Medlem av faggruppe smertemedisin i Norsk forening for allmenntmedisin (NFA).
Medforfatter av kapittel 3.6 om muskel- og skjelettproblemer i læreboka Allmenntmedisin (4. utg 2023)
Referee for flere tidsskrift, f.eks: TDLF, Journal of Pain, European Journal of Pain, Scandinavian Journal of Pain, Scandinavian Journal of Public Health & PAIN.

Bjarne Austad

Medlem i Studieprogramrådet for medisinstudiet fra 2018-2022
NTNUs representant i EURACT fra 2015-2023
Revisjon øre-kapittelet i Allmenntmedisinboka 4. utg 2023
Styret i LVS (Leger i vitenskapelige stillinger) 2021-2023.
Regionalt utvalg for Midt-Norge i Legeforeningen fra 2021-2023
Vara til styret i Sør-Trøndelag legeforening fra 2021-2023
Fagfelle vurderinger for flere tidsskrift

Anne Fasting

Styremedlem Norsk forening for palliasjon (NFPM) fra september 2018, styreleder i foreningen fra november 2020
Leder av Nasjonalt forskningsnettverk for palliasjon i primærhelsetjenesten
Leder av klinisk etikk-komité, Helse Møre og Romsdal HF

Ingrid Baasland

Varamedlem i Rådgivningsgruppen for Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret
Styremedlem i Norsk forening for kolposkopi
Medlem i Fagråd nasjonalt kvalitetsregister for gynekologisk kreft
Medlem i Faglig panel, Livmorhalsprogrammet, Kreftregisteret
Medforfatter i Helsedirektoratets Nasjonal handlingsplan for gynekologisk kreft
Medforfatter i Veileder i obstetrikk (ansvarlig for cervixdysplasi).
Medforfatter i Veileder i obstetrikk (ansvarlig for cervixdysplasi).
Medforfatter i Veileder i generell gynekologi (medforfatter i kapittelet om Menopause), revidert i 2023
Medstifter og medlem i Nordic Colposcopy Society (stiftet i 2023)

Anna Luise Kirkengen

Styremedlem, Stine Sofies Stiftelse

Johann Agust Sigurdsson

Leder Nordic Federation of General Practice (NFGP) 2018-23

Anne-Sofie Helvik

Programleder for Videreutdanning i aldring og eldres helse ved ISM
Representant i Forsknings- og fagutviklingsrådet for Klinikk for øre-nese-hals-, kjeve- og øye-sykdommer ved St. Olavs Hospital
Reviewer for flere tidsskrift.

Ingrid Følling

Arbeidsgruppemedlem Revidering av Nasjonale Retningslinjer for Diabetes angående Levevaner.

Arbeidsgruppemedlem Revidering av Nasjonal anbefaling for kommunikasjon ved diabetes type 2.

Arbeidsgruppemedlem Fysisk Aktivitetshåndboken.

Styremedlem i Nasjonal Forening for Fedmeforskning.

Økonomi – AFE Trondheims bruk av basismidler 2023

Grunnlag for rapport til Helsedirektoratet mars 2024

Lønnsutgifter med sosiale utgifter	3 999 865
Reiseutgifter, arrangementer, møter og konferanser	157 539
Språk/publisering konsulent tjenester	3 450
Bøker o.l.	4 801
Nasjonal forskerskole i Allmenntidning i hht konsortieavtale	25 849
Sum forbruk totalt	4 191 504

AFE Trondheim ligger ved Institutt for Samfunnsmedisin og sykepleie på Campus Øya I Trondheim

Noen av AFE Trondheims forskningstemaer forsøkt illustrert ved hjelp av ChatGPT4/LOG

SLUTT